

TERORIZEM / REAKCIJE PO ZRAČNEM NAPADU

ZDA in zavezniki s Clintonom, islamski svet hoče maščevanje

Kar 75 raket cruise na oporišča islamskih skrajnežev in na kemijsko industrijo

Mediji,
vojna
in
seks

SERGIU PREMUR

Predsinocnjim sem v trzaskem kinu na odprtem gledal film Wag the Dog (slab italijanski prevod: Seso e potere), v katerem Robert De Niro in Dustin Hoffman preplavita ameriške medije s povsem izmisleno vojno, da preusmerita pozornost javnega mnjenja od spolnega skandala, v katerega je vpleten predsednik ZDA. Sedel sem in gledal lanske film, bilo pa je, kot da bi prisostvoval kroniki dogajanj v živo, saj je prikazoval skoraj brez napake to, kar se je dogajalo predsinocnjim. V filmu je sicer problem to, da je predsednik ZDA poskusil »nepravi odnos« s skavtinjo, v resnici pa je Clinton imel »nepravi odnos« s stazistko. V filmu ZDA napadejo Albanijo (Zakaj Albanijo? Kaj vem... ker ne vem nič o Albaniji... Kje je sploh Albanija?), v resnici pa so udarili po Afganistanu in Sudanu (Kje je Afganistan, kje je Sudan?). V filmu je vojna samo elektronski medijski proizvod hollywoodske industrije, v resnici pa so v Afganistanu in Sudanu pokale prave rakete in so krvaveli in umirali pravi ljudje.

Morda so res zadeli in uničili nekaj središč islamskih skrajnežev v Afganistanu in nevarno kemijsko industrijo v Sudanu. Morda je res bilo potrebno potrebno pokazati mišice, potem ko so v Nairobiju (verjetno) islamski teroristi zakrivali enega najbolj posastnih atentatov zadnjih desetletij. Morda je tako, vendar se je težko znebiti občutka, da so v resnici rakete cruise tomahawk padale po daljnih kotih Azije in Afrike predvsem kot posledica tega, da je predsednik Clinton nič kaj elegantno »posprical« oblekico Monice Lewinsky.

Samo ena tretjina Americanov misli, da je Clinton ukazal napad, da bi preusmeril pozornost od spolnega skandala. Američani so znani tudi po tem, da njihova kritičnost sega samo do njihove obale, onstran morja pa so trdno in brez pomislekov vedno na strani svoje zastave, svoje vojske, svojega predsednika: »America, right or wrong, it's my country«, na pravi ali na zgrešeni strani je Amerika vedno moja domovina. Tudi ta naivnost je del ameriške velesile.

Ker pa sem del stare in cinične Evrope, se težko otresem občutka ali celo prepričanja, da je prav Clintonov sexgate eden najpomembnejših dejavnikov napada na sicer vse graje vredne kriminalce, saj mi je prav hollywoodski film sugeriral, da se za vojno skriva predsednikova sla po oblasti in seksu.

WASHINGTON - Ameriški predsednik je deležen široke podpore domače javnosti zaradi napada na domnevna oporišča teroristov v Afganistanu in na kemijsko industrijo v Sudanu. 75 raketam cruise tomahawk sicer ni uspelo zadeti saudskega milijarderja, ki naj bi financiral islamski terorizem, vseeno pa so v pentagonu zadovoljni z rezultati bombardiranja.

Evropski zavezniki podpirajo Clintona, Jelcin ga je močno kritiziral, v muslimanskem svetu pa je napad povod za ostre množične proteste in izjave o skorajšnjem masčevanju.

Na 2. strani

RUSIJA / IZREDNO ZASEDANJE DUME

Le formalni poziv Jelcinu naj prostovoljno odstopi

ČRNI PETEK / KRIZA SVETOVNIH RAZSEŽNOSTI

Kriza zajela vse borze po Evropi in tudi na drugi strani Atlantika

MILAN - Vse svetovne borze so včeraj zabeležile znaten padec vrednosti. Razlogi krize svetovnih razsežnosti so v prvi vrsti ruska politična in gospodarska kriza, negotovost glede posledic ameriških napadov na Afganistan in Sudan, napetost zaradi gospodarske krize na Daljnem vzhodu in krize, ki ogroža Južno Ameriko.

V Milanu so zabeležili le-

tosnji četrti najslabši rezultat (-5,4%), padle so tudi druge pomembnejše borze po Evropi v Frankfurtu, Parizu in Londonu. Kriza je prizadela tudi newyorskoro borzo, kjer so večkrat morali prekiniti izmenjave zaradi prevelikega padca. Dolar je pridobil na vrednosti v primerjavi z italijansko liro.

Na 2. strani

MOSKVA - Spodnji dom ruskega parlamenta дума je včeraj razpravljal o protikriznih ukrepih ruske vlade in centralne banke v boju proti izredno hudi finančno-gospodarski krizi Rusije, kateri se ni videti konca. Razprava je bila vroča, toda na koncu je vsak ostal na svojem položaju. Sprejeta je bila le resolucija, s katero дума poziva predsednika Borisa Jelcina in premiera Sergeja Kirijenka naj prostovoljno odstopita. Gre za golo formalnost, ki nima možnosti za uspeh.

Predsednik vlade je poslancem dume predstavil izredno črno sliko gospodarskega stanja v državi in dejal, da kriza se ni dosegla svojega viska. Na finančnem področju je rubelj se naprej izgubljal na vrednosti, povprečna vrednost delnic na moskovski borzi pa je ponovno padla.

Na 3. strani

TRST / V PROMETNIH NESREČAH

Ugasnila so tri življenja

TRST - V pretresljivi seriji prometnih nesreč, ki so v zadnjih mesecih okrvavile trzasko ceste, so včeraj ugasnila se tri življenja. Najprej je resilec službe 118, ki je s vključenim sirenem in prizganimi opozorilnimi lucmi peljal proti Sv. Ivanu, zbil neko priletno zensko, čez dobri dve uri pa sta na Obalni cesti v Grljanu umrli mlada motociklista. Zaletela sta se v nasproti vozeči avtomobil, dekle je bilo pri prici mrtvo, medtem ko se je mladenič zagodzil pod avto, osvobodili so ga gasilci, vendar je kljub prizadevanju bolničarjev kmalu zatem izdihnil.

Na 6. strani

SSO: Massellijev predlog ni sprejemljiv

TRST - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij meni, da osnutek za zaščito slovenske manjšine v Italiji, ki ga je izdelal poročevalec Domenico Maselli, za manjšino ni sprejemljiv. Po oceni SSO predlagani osnutek ne omogoča manjšini nobenega koraka naprej ne na področju teritorialne zaščitenosti, niti glede dvojezičnosti in zamenjane zastopanosti.

SSO zato vabi manjšinsko zastopstvo k skupni analizi predloženega osnutka, da bi zavzeli o njem skupno stališče.

Na 4. strani

Tržaški prefekt o priseljencih

TRST - Prefekt De Feis je včeraj sklical tiskovno konferenco, na kateri sta z zupanom Illyjem orisala položaj beguncev v našem mestu in posredovala nekaj pojasnil v zvezi s polemikami glede zbirnega centra. Receno je bilo, da bo center namenjen ilegalnim priseljencem. Za ostale priseljence, med temi tudi za tiste, ki so vložili prošnjo za azil, je občina pripravila koordinacijski center pri Sv. Jakobu. De Feis je tudi povedal, da bi podobno središče, namenjeno legalcem, lahko odprli se v vojašnici pri Banih.

Na 5. strani

V porastu blagovni promet na meji

GORICA - Na mejnem prehodu Standrez-Vrtojba se blagovni promet spet znatno povečal. V prvih sedmih mesecih letos je bilo tovornjakov, ki so sli skozi mejni prehod večje za kakih deset odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lani. V septembru bodo - tako napovedujejo - končno priceli izvajati spomladi podpisani sporazum o poenostavljenju carinskih pregledov.

Na 8. strani

Spodletel vlom v draguljarno

GRADISCE - Trije hrvaški državljani so v noči od četrta na petek skušali vlomiti v draguljarno La Gioielleria v Gradiscu. Njihovo početje so opazili stanovalci in obvestili karabinjerje. Tatovi so se z avtomobilom z veliko hitrostjo odpeljali proti Trzinu, kjer pa so jih ustavili in priprli.

Na 8. strani

AVGUST - MESEC RAZPRODAJ

v Sv. Križu pri Trstu
od 4. do 29. avgusta
pri

bottega
della scarpa

popusti od 10% do 50%
na poletni obutvi in oblačilih

AMERIŠKI NAPAD / 75 RAKET NA OPORIŠČA V AFGANISTANU IN INDUSTRIJO V SUDANU

Samo delen uspeh ognjenega viharja, ZDA ne izključujejo novih napadov

Niso zadeli glavne tarče, šejka Osama ben Ladena, osumljenega nedavnih atentatov

KABUL, KARTUM - Predsednik Bill Clinton (na sliki) je torej bil previden (z ameriškega vidika) pri napadih na domnevna teroristična središča v Afganistanu in Sudanu: bombardirali so jih z raketami cruise tomahawk, da ne bi ogrozili življenj pilotov ameriškega vojnega letalstva. Udarec je vsekakor bil silovit: ameriška mornarica je namreč skupno izstrelila 75 raket (vrednih približno 2 milijardi lir vsaka).

V Afganistanu so raket, ki so jih izstrelili s treh ladij in ene podmornice v Omanskem morju, porušile dve domnevni teroristični središči na jugozahodu države, kjer naj bi se mudil seik Osama ben Laden, savdski milijarder, ki naj bi financiral teroristične dejavnosti, med drugim tudi nedavna krvava atentata v Dar es Salaamu in Nairobi. V eksplozijah je umrlo 26 ljudi, več kot 50 jih je bilo ranjenih, od tega jih je 23 v smrtni nevarnosti. Ena od ameriških raket naj bi po pomoti padla tudi na pakistansko ozemlje, toda zvečer so v Karacijo vest demantirali.

V talibanskem oporišču Kandahar na vzhodu Afganistana se je po poročanju talibanov zbralo več sto tisoč bešnih Afganistancev. V odgovor na ameriško bombardiranje so včeraj zjutraj v afganistanski prestolnici streljali na kombi Združenih narodov ter ranili francoskega ter italijanskega predstavnika. Ranjeni italijanski državljani je 42-letni podpolkovnik Carmine Calò,

član opazovalne skupine Združenih narodov. Zadel ga je krogla, ki se je odbila od tal, tako da rana ni bila smrtna: v kabluski bolnišnici so ga operirali, zdravniki menijo, da bo okreval v kratkem. Po napadu so sklenili, da bodo iz Afganistana umaknili vse osebje mednarodnih organizacij z izjemo Rdečega križa.

Z ladij ameriške seste flote, ki so plule po Rdečem morju, pa so usmerili rakete proti kemičnemu obratu v predmestju sudanskega glavnega mesta Kartuma, kjer naj bi proizvajali smrtonosne pline za teroriste. Sudanska televizija je poročala, da je tarča ameriškega napada, tovarna zdravil Shifa, imela pogodbo z Združenimi narodi za proizvodnjo zdravil za Irak v okviru dogovora »nafta za hrano«. Tovarna, ki je po ameriških informacijah last seika Osame ben Ladena, naj bi po istem viru proizvedla kar 50 odstotkov zdravil v Sudanu; tudi francoski viri potrjujejo, da je slo za farmacevtsko industrijo. V napadu je bilo 20 ranjenih, med katerimi sta dva v smrtni nevarnosti. Same sudanske oblasti so demantirale prve informacije, po katerih naj bi bilo skoraj 300 pogrešanih: toliko je namreč delavcev v bombardirani industriji, vendar jih je v nočni izmeni samo dobra desetina.

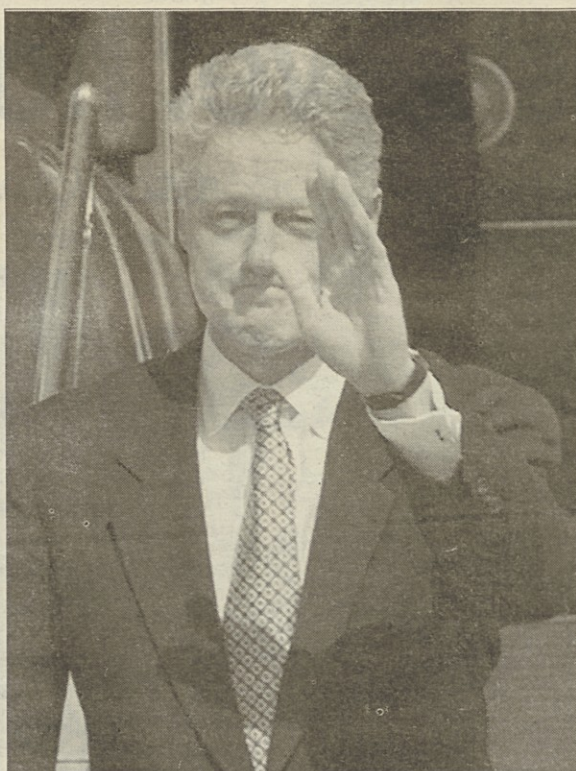
Sudan je odpoklical svoje diplomatske predstavnike iz ZDA, predsednik Omar al-Bashir pa je napovedal, se bo Sudan zaradi napada pritožil Varnostnemu svetu Združe-

nih narodov. Množica Sudancev je vdrila v prostore ameriškega veleposlanstva v Kartumu, vzklikajoc »Bog je velik« in »Branili bomo svojo vero«; veleposlanstvo v Sudanu so po nedavnih atentatih na ameriški veleposlanstvi v Nairobi in Dar es Salaamu zaprli.

Medtem vojaški izveščenci pentagona ocenjujejo kot »znatno« skodo, ki so jo prizadeli domnevnim terorističnim središčem, čeprav niso zadeli glavnega cilja, savdskega seika Osame ben Ladena. Nastalo skodo se preučujejo na podlagi satelitskih posnetkov, je dejal svetnik za nacionalno varnost Sandy Berger, ki ni izključil možnosti novih napadov v bližnji prihodnosti. »Boj proti terorizmu vodimo na dolgi rok,« je izjavil.

Kemična tovarna v Kartumu je bila povsem uničena (AP)

Reakcije v ZDA in po svetu

WASHINGTON - Po podatkih javnomnenjskih raziskav Clintonov sklep o napadu na Afganistan in Sudan odobrava 66 odstotkov vprašanih, 19 odstotkov pa jih odločitvi nasprotuje. 58 odstotkov Americanov je prepričanih, da je bila odločitev v interesu države, medtem ko jih 36 odstotkov meni, da je pravi motiv zanjo afera z Monico Lewinsky.

Ameriška državna sekretarka Albright je povedala, da se je po telefonu pogovarjala z več voditelji držav, da bi jim pojasnila ameriški akciji. Po njenih besedah so sogovorniki »izrazili jasno podporo mednarodnemu boju proti terorizmu.« Kot je povedala Albrightova, so se Združene države za napada odločili, ker se je pripravljala »shod različnih terorističnih skupin«, na katerem bi verjetno odločali o novih napadih na ameriške cilje.

Generalni sekretar ZN Kofi Annan je obsodil terorizem in obenem izjavil, da je zaskrbljen zaradi ameriških napadov na teroristična oporišča. Annan je povedal, da ga je Washington o svoji operaciji obvestil

neposredno pred napadom, in pristavil, da je zaskrbljen in čaka na podrobnosti.

Evropske vlade vecinoma podpirajo ameriški napad, zatiranje terorizma pa prepuščajo ZDA. Nemški kancler Kohl je napade podprl, Pariz je »vzel na znanje« ameriško bombardiranje, britanski premier Blair se popolnoma strinja s Clintonom, komisija t.j. vlada Evropske unije pa ni zavzela uradnega stališča.

Italijanski premier Prodi meni, da je Clinton sprejel svojo odločitev kot polnomočni predsednik. Italija je aktivna v boju proti terorizmu, ki je prava nevarnost prihodnosti, je pristavil Prodi, vendar meni, da je treba ob vojskih akcijah uveljaviti tudi politične pobude in analize.

Slovensko ministrstvo za zunanje zadeve je ameriško akcijo ocenilo kot odgovor, ki je bil izzvan z brutalno teroristično akcijo v Keniji in Tanzaniji. S strani ZDA je Slovenija prejela zagotovila, da so bili cilji skrbno izbrani na podlagi preverjenih obveščevalnih podatkov

BORZE / PO EVROPI IN PO SVETU

Črni petek zaradi mednarodne napetosti

Težave od Milana do New Yorka predvsem zaradi ruske krize in vojaškega napada ZDA

MILAN - Ruska politična in gospodarska kriza, pa tudi vojaški napadi ZDA v Afganistanu in Sudanu, splošna napetost na mednarodnih finančnih tržišcih zaradi krize gospodarstev držav Daljnega vzhoda in nova gospodarska kriza, ki se začneja v Južni Ameriki: to so tehtni razlogi, ki so botrovali včerajšnjemu padcu milanske borze, ta pa je bila v dobri družbi vseh ostalih evropskih in tudi drugih borz.

V Milanu so zabeležili četrti najslabši rezultat letosnjega leta, in sicer padec 3,66 odstotka. Se zlasti je padla vrednost delnic telefonskega podjetja Telecom (-4,7%), medtem ko je Fiat izgubil 3,4 odstotka.

Frankfurtska borza je izgubila 5,4 odstotka vrednosti: nemško gospodarstvo je najbolj prizadeto od krize v Rusiji, saj je največji upnik Jelcinove države. Pariska borza je izgubila 3,5 odstotka, v Londonu je padec znašal 3,4 odstotka, v Madridu pa 5,8 odstotkov, kar je najslabši rezultat od leta 1990.

Nič kaj boljše ni bilo na drugi strani oceana: newyorská borza je izgubila 224 točk oz. 2,6 odstotka, večkrat pa so morali prekiniti izmenjave zaradi prevelikega padca vrednotnic. Kriza zajema tudi Južno Ameriko: v brazilskem Sao Paulu so zabeležili padec borze za nekaj več kot 7 odstotkov, v Venezueli pa 6-odstotni padec povprečne vrednosti borze. V tej državi se širijo glasovi o verjetni devalvaciji bolivarija, kar naj bi bil prvi pokazatelj, da se kriza širi z azijskega Vzhoda prek Tihega oceana tudi na južni del ameriške celine.

Napetost je bila zaznavna tudi na monetarnih tržišcih. Po ameriskem napadu na domnevna teroristična središča se je vrednost dolarja utrdila, predlog dume o odstopu Jelcina pa je spet spravil v kaos tržisca. V Italiji je dolar pridobil 5 točk vrednosti, in sicer 1.775,40 lir za en zeleni bankovec proti predvčerajšnjim 1.770,29 liram, medtem ko je vrednost nemške marke obstala na 986,51 lir.

PO BOMBARDIRANJU / NARAŠČA RAZBURJENJE ZARADI NAPADA

Protesti in velika napetost po vsem islamskem svetu

Skrajneži napovedujejo, da bodo ZDA tarča novih napadov

KARACI - Napad na afganistanska oporišča in sudansko industrijsko središče so razburili islamski svet, kjer so včeraj zabeležili številne proteste in manifestacije.

Pakistanska islamiistična stranka Džamat-i-Islami je zagrozila, da bodo ZDA plačale za to »zaroto zoper muslimanski svet« in napovedala, da bo zdaj »vsak član Islamskega naroda postal Osama ben Laden«. Sunitska fundamentalistična stranka Džamiat Ulema Islampa je ameriške napade imenovala »državni terorizem«, s katerim so ZDA postale »prva teroristična država v svetu,« kar je samomorilska odločitev.

Libijski voditelj Moamer el Gadafi je v telefonskem pogovoru s sudanskim predsednikom, generalom Omarjem Bashirjem, ameriški napad označil kot »nepravilno agresijo« proti tej afriški državi, je poročala državna televizija v Kartumu. Gadafi je obenem obsodil »divje barbarstvo ravnanje« ameriške vlade.

Tudi Irak je izrazil ogorčenje nad napadom in izrazil pripravljenost, da se sooči z »ameriško aroganco.« »Ne samo, da protestiramo in obsojamo ameriško agresijo na Sudan in Afganistan, ampak izražamo nasprotovanje politiki ZDA,« je izjavil tiskovni predstavnik Sve-

ta revolucionarnega poveljstva.

Napad so obsodile tudi palestinske avtonomne oblasti, čes da bo na Blaznem vzhodu spet zavladal zakon džungle, kot je povedal generalni sekretar palestinske vlade. Predsednik Jaser Arafat, ki se tudi sam sooča z močno oboroženo islamsko organizacijo hamas, ne more biti preveč kritičen do Washingtona, ki posreduje za umik izraelske vojske z zahodnega brega Jordana.

Pomočnik generalnega sekretarja Arabske lige za mednarodna politična vprašanja Mohamed Zakareja Ismail je v Kairu poudaril, da ameriška vojska napada na Sudan in Afgani-

stan ogrozata varnost in stabilnost na Blaznem vzhodu in ne rešujeta problema mednarodnega terorizma, niti ne odpravljata vzrokov nasilja.

Tiskovni predstavnik afganistanske talibanske vlade pa je dejal, da so talibani še vedno pripravljani izročiti seika Osame ben Ladena, če bi dokazali, da je povezan s teroristi. V pogovoru za ameriško televizijsko mrežo CNN je predstavnik talibanov obtožil ZDA, da dajejo strasen zgled preostalemu svetu, obenem pa priznal, da je imela talibanska vlada »določene stike« z Američani o bivanju ben Ladena v Afganistanu. (STA/dpa/AFP/AP)

RUSIJA / IZREDNO ZASEDANJE SPODNJEGA DOMA PARLAMENTA ZARADI GOSPODARSKE KRIZE

Duma pozvala Borisa Jelcina in Sergeja Kirijenka naj prostovoljno odstopita

Za impeachment predsednika ni skoraj nobenih možnosti - Kirijenko: Kriza še ni dosegla viška

MOSKVA - Vroče razprave in ostre kritike na račun vlade in Kremļa, na koncu pa se je vse skupaj končalo s formalnim pozivom predsedniku Borisu Jelcinu, predsedniku vlade Sergeju Kirijenku in guvernerju centralne banke Dubininu naj prostovoljno odstopijo. S temi besedami bi lahko strnili razpravo na včerajšnjem izrednem zasedanju spodnjega doma ruskega parlamenta, ki je s tem tudi končal zasedanje. Duma se bo ponovno sestala 25. avgusta. Nič pa ni bilo besed o tako pričakovanih spremembah v vladi, kot tudi ni bilo konkretnih korakov za glasovanje o nezaupnici vladi ali pa celo za impeachment Borisa Jelcina, ki je zasedanje mirno ignoriral in se udeležil pomorskih manevrov v Arktičnem morju. Za odstavitev Jelcina v skladu z rusko ustavo poslanci praktično nimajo nikakršnih možnosti, nekaj več moči pa imajo v zvezi z nezaupnico vladi in odsloovitvijo guvernerja.

Boris Jelcin je včeraj tudi končal razmeroma dolge pocity, ki jih ni hotel prekiniti tudi zato, da ne bi vznemirjal finančnih trgov, in se vrnil v Moskvo. Od ponedeljka bo spet v Kremlju, kjer bo pritisnil na svoje sodelavce, da ga cimprej potegnejo iz te zav.

Sicer pa je bila razprava v dumi posvečena predvsem izredno hudi finančno-gospodarski krizi, v katero je zabredla Rusija in kateri se ni videti konca. Obramba

rublja je se vedno prednostna naloga Rusije, je poudaril predsednik ruske centralne banke Sergej Dubinin. »Nase prednostne naloge so se vedno iste: obramba ruskih državljanov, obramba rublja in bančnega sistema,« je dejal. Opozoril je, da se bo Rusija v primeru, da se odreče omenjenim ciljem, soočila z nenadzorovano emisijo denarja in hiperinflacijo. Dejalo je tudi, da bo ruska proizvodnja imela koristi od sedanega razvoja dogodkov in da so se cene uvoženega blaga že povisale.

Premier Sergej Kirijenko pa je pred tem dugo opozoril, da je Rusija sele na začetku finančne krize in da mora sprejeti tudi druge težke odločitve. Predsednik vlade je tudi dejal, da je bila proglastitev moratorija na javni dolg in devalvacija rublja edina možna pot, da se država reši pred bankrotom. Prvic doslej je tudi prosto nihanje rublja imenoval z besedo devalvacija. V podkrepitev svojih besed je dejal, da je morala država v zadnjih mesecih za odplacivanje dolgov zagotoviti 2 milijard dolarjev, medtem ko se je v istem času v državno blagajno steklo le 3, 3 milijarde dolarjev. »S protikriznimi ukrepi so se ti procesi zaustavili, toda za odplacilo dolgov, ki jih bo najprej treba prestrukturirati, bo potrebnih še nadaljnjih stiri do pet let,« je dejal Kirijenko.

Vodja poslanske skupine provladne stranke

Nas dom Rusija Aleksander Sohin je pozval premiera Sergeja Kirijenka in guvernerja centralne banke Sergeja Dubinina, naj ponudita odstop. Predsednika Jelcina pa je Aleksander Sohin v imenu stranke, ki jo sicer vodi nekdanji premier Viktor Cernomirdin, pozval, naj se cimprej začne posvetovati o sestavi nove strokovne vlade.

Tudi vodja komunistov Genadij Zjuganov je za nastalo finančno krizo obsodil »nesposobno vlado, za katero se zdi, kot da je ni«. Dodal je, da so komunisti sporožili postopek za glasovanje o nezaupnici vladi. Zahteva za uvedbo postopka pa je podpisalo le 90 od skupaj 450 poslancev.

Sergej Kirijenko (AP)

DUMA IN OBLASTI / NASPROTOVANJE

Moskva obsodila nenadno ameriško vojaško akcijo

MOSKVA - Duma je včeraj sprejela tudi resolucijo, v kateri je obsodila sinocnja ameriška napada na cilje v Afganistanu in Sudanu. V resoluciji, ki je bila sprejeta z veliko večino glasov, so poslanci izrazili zaskrbljenost glede ameriških napadov in ocenili, da takšne akcije ogrožajo ratifikacijo rusko-ameriškega sporazuma o jedrski razorožitvi START II. Predsednika Jelcina so pozvali, naj sprejme nujne ukrepe, s katerimi bi preprečil, da bi se takšni napadi ponovili v prihodnosti, ter v tej luči razmislil o primernosti obiska ameriškega predsednika Billa Clintona v Moskvi v začetku septembra.

Pred začetkom zasedanja du-

me je Genadij Zjuganov, vodja ruskih komunistov, ki imajo v dumi večino, ocenil, da ameriški napadi predstavljajo dejanje »državnega terorizma«, ki bo le še stopnjevalo nasilje v svetu.

Z ruskega zunanega ministva pa so sporočili, da ameriški napad na Sudan in Afganistan lahko ustvari nevaren presedan in je v Rusiji izzval globoko zaskrbljenost, kot vsaka enostranska vojaška akcija ZDA, ne glede na razloge. Predsednik Boris Jelcin je bil zgrožen nad ameriški napadi. Predvsem zato, kot je dodal njegov tiskovni predstavnik Sergej Jastržemski, ker ga ameriški kolega Bill Clinton ni vnaprej obvestil o napadu.

Ruska osrednja banka ni več sposobna braniti tečaja rublja

MOSKVA - Ruska centralna banka (BCR) ni več sposobna nadzorovati tečaja rublja, ki bo odslej odvisen od ponudbe in povpraševanja po tujih valutah na medbančnem trgu. To je v pogovoru za moskovski radio Echos včeraj napovedal podpredsednik banke Denis Kisiljov. Medbančni trg določi tečaj glede na ponudbo in povpraševanje in tako določen tečaj bo postal uradni tečaj centralne banke, je pojasnil Denis Kisiljov. Ruska vlada in centralna banka sta zgornjo mejo menjalniskega tečaja rublja v ponedeljek zvisali s 7, 1 na 9, 5 rublja za dolar. Vendar pa je premier Sergej Kirijenko ta teden dal vedeti, da bo prej ali slej treba sprostiti tečaj in da je bilo zvišanje zgolj dodaten zaščitni ukrep.

Včeraj je rubelj izgubil še del svoje vrednosti v primerjavi z dolarjem, ki so ga cenili na 7, 05 rublja. Tudi poslovanje borze je bilo negativno. Delnice so se pocenile v poprečju za 5, 56 odstotka, pri čemer je bilo poslovanje izredno skromno. Velja pa zabeležiti, da se vrednost delnic, po padcu ob odprtju, v nadaljevanju poslovanja ni bistveno znižala.

Zato pa se nadaljuje naval milih varčevalcev na banke, ki skušajo dvigniti svoje prihranke in jih cimprej spremeniti v devize. Centralna banka jih je skušala prepričati, da razpolaga z zadostnimi rezervami, za ohranitev prihrankov na dosednji ravni, vendar pa varčevalci tem zagotovitvijo očitno ne verjamejo.

Posledice finančne krize v Rusiji pa se pocasi začenejo čutiti

tudi druge. Po trditvah londonskega Independenta naj bi imela ena od najbolj aktivnih mednarodnih investicijskih bank na ruskem trgu Credit Suisse First Boston (CSFB) z ruskimi vrednostnimi papirji že od 500 milijonov do 1, 5 milijarde dolarjev izgube. CSFB je te navedbe takoj demantirala, pri čemer pa je iz krogov banke prišla vest, da je njihov položaj v veliki meri odvisen od nacrta za prestrukturiranje ruskega kratkoročnega dolga, ki bo objavljen v ponedeljek. Banka CSFB je bila prva velika zahodna banka, ki je po padcu komunizma prodrla na ruski trg in prevzela vodilno vlogo na trgu z ruskim dolarjem, ki znaša 40 milijard dolarjev.

Drugi dve največji tuji banki, ki ju lahko kriza v Rusiji najbolj prizadene, sta ING Barings in JP Morgan, ki imata prav tako največ denarja naloženega v kratkoročne ruske obveznice v rubljah.

Iz Bonna pa je včeraj prišla vest, da Nemčija Rusiji zacasno ne bo izplačala nadaljnjih posojil. O tem je govoril kancler Kohl, ki je se pojasnil, da se je tik pred novinarsko konferenco o položaju v Rusiji po telefonu pogovarjal s francoskim predsednikom Jacquesom Chiracom. Po besedah nemškega zunanjega ministra Kausea Kinkla pa je treba Rusiji v sedanji težki finančni in gospodarski krizi pomagati po najboljših močeh. »V zadnjih letih smo bili za Rusijo vedno najpomembnejši partner in tako mora tudi ostati,« je v včerajšnjem pogovoru za nemško tiskovno agencijo DPA izjavil Kinkel.

KOSOVO / PO KRATKEM ZATIŠJU NOVI SPOPADI

Vodja Albancev Rugova zahteval prepoved letenja nad Kosovom

S tem bi po njegovem mednarodna skupnost ustavila srbske napade

PRISTINA - Vodja kosovskih Albancev Ibrahim Rugova je včeraj mednarodno skupnost pozval, naj uvede območje prepovedi letenja nad Kosovom, s čimer bi ustavili srbske napade, od Združenih držav, Evropske unije in zveze NATO pa zahteval, da zascitijo prebivalstvo na Kosovu, saj je položaj v tej pokrajini izredno težak in nevaren. Rugova je režim v Beogradu obtožil, da nadaljuje z unicujočimi ofenzivami vojaško-policijskih sil na albanske vasi na Kosovu, kot primer pa je navedel napad na vas Junik v bližini albanske meje, kjer so srbske sile uporabile letalo in helikopterje. Pri tem so povzročile veliko uničenje, več tisoč Albancev pa je po njegovih besedah pobegnilo v Albanijo.

Po trditvah Rugove je bilo od začetka marca letos, ko so se pričeli napadi in ofenziva srbskih sil, razseljeno preko 300 tisoč Albancev, 16.000 jih je pobegnilo v Albanijo, 30.000 pa v Črno goro, kar

je povzročilo težak humanitarni položaj. Rugova je se potrdil, da potekajo priprave na pogajanja med Pristino in Beogradom ter za oblikovanje nove kosovske vlade.

Albanski viri v Pristini so sporočili, da so po kratkem zatišju na Kosovu v zadnjih dveh dneh ponovno izbruhnili spopadi. Srbske sile naj bi napadle albanske vasi v zahodnem delu Kosova, na območju Drenice in na drugih mestih v pokrajini.

V dvodnevni siloviti boji med srbskimi in albanskimi silami v vaseh med Suvo Reko in Orahovcem je bil ubit en kosovski Albanec, deset pa ranjenih. Ubit je bil tudi srbski policist, eden pa ranjen.

Odbor za emigracijo in begunce pri Demokrati zvezi Kosova je včeraj sporočil, da je bilo v vojaških spopadih na Kosovu doslej zavzetih 347 albanskih vasi, 221 bombardiranih, 168 pa zapuščenih.

NOVICE

Kitajski predsednik zaradi poplav ne gre v Rusijo in na Japonsko

PEKING - Kitajski predsednik Jiang Zemin je zaradi katastrofalnih poplav v državi odpovedal uradni obiska v Rusiji in na Japonskem, ki naj bi ju obiskal od 4. do 11. septembra. Jiang Zemin bi bil prvi kitajski predsednik, ki bi obiskal Japonsko. Ruski predsednik Boris Jelcin je z razumevanjem sprejel odpoved obiska in si zeli cimpresnje odločitve novega datuma obiska kitajskega kolega, ki ga je novembra gostil v Pekingu.

V Makedoniji zasegli 72 kilogramov heroina

SKOPJE - Makedonska policija je v sredo zasegla 72, 58 kilograma heroina in aretirala tri makedonske Albance, ki so ga prevazali. To je največja zaplomba mamil v Makedoniji od osamosvojitve leta 1991. Mamilo, ki je prišlo iz Turčije, je bilo skrito v gumah prikolice tovornjaka, ki so ga ustavili v Strumici na vzhodu Makedonije. Namenjevo naj bi bilo v zahodno Evropo. V tovornjaku je policija odkrila še 2, 8 kilograma zlata in nakita, namenjenega makedonskemu trgu. Zoper voznika in oba sopotnika so sprožili sodni postopek.

Denarna kazen za Botho

JOHANNESBURG - Sodnik Victor Lugaju je nekdanjega južnoafriškega predsednika Pietra Willema Botho zaradi neupostevanja Komisije za resnico in spravo obsodil na 3000 mark denarne kazni ali eno leto zapora. Botha se lani ni hotel pojaviti pred komisijo, ki ga je hotela zaslišati o vlogi nekdanjega državnega varnostnega sveta pri preganjanju nasprotnikov režima apartheida. Botha je bil predsedujoči tega sveta.

MANJŠINA / STALIŠČE IZVRŠNEGA ODBORA

Masellijev osnutek za SSO nesprijemljiv

Ni jasno, ali rimska vlada po petdesetih letih res namerava zaščititi manjšino

TRST - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je na svoji zadnji seji pred poudarjenim premorom obdelal osnutek zakona za slovensko manjšino v Italiji, ki je bil objavljen pred kratkim. Odbor je ugotovil, da se osnutek v mnogem drži skupnega predloga, ki ga je predložil posl. Caveri, vendar pa se v bistvenih točkah po duhu in crki od njega oddaljuje in nikakor ne odgovarja našim upravnim pričakovanjem.

Porazno bi bilo, če bi po tolikih letih cakanja pristali na zakon, ki ne bi predstavljal za nas nobenega koraka naprej ne na področju teritorialne zaščitenosti, kakor glede dvojezičnosti in toliko bolj glede zajamčenega zastopstva. Predloženi osnutek, s katerim si je vlada umila roke in ga prepustila parlamentu, predvideva, da bo za izvajanje zakona skrbela nekakšna paritetna komisija, za katero pa ni jamstva, da bi Slovenci imeli v njej zadostno tezo. Ta komisija bi bila skoraj popolnoma odvisna od deželne vlade, ki bi jo lahko blokirala po mili vojni. Sam sistem komisije tudi nikakor ne daje nobenega pravnega jamstva.

Po Masellijevem osnutku je ozemlje, na kate-

rem velja zakon, odvisno od volje posemeznih krajevnih uprav, vse do občinskih svetov. To pomeni, da država izroča pristojnost prav tistim organom, ki je dosedaj niso za nobeno ceno hotele imeti in so se vedno sklicevale na Rim. Pri sporih vprašanih glede izvajanja zakona bi vlada ne bila več sogovornik ne z manjšinskim predstavnostvom ne s Slovenijo. To je nesprijemljivo.

Osnutek popolnoma spregleda zgodovinsko prisotnost Slovencev na manjšinskem teritoriju in pozablja, da je sedanje stanje posledica fasističnega preganjanja in povojne zapostavljanja ter pomanjkanja pravne zaščite. Za zamudo pa je odgovorna italijanska država.

Dvojezičnost bi bila tudi odvisna od krajevnih uprav, ki bi se je otepale že zaradi večjih stroškov, za katere ni predviden noben prispevek.

Točke, ki zadevajo solsko področje, niso niti prilagojene novi solski zakonodaji.

Ključno vprašanje, ki zadeva zajamčeno zastopstvo, pa pomeni, da Italija zavrača samostojno politično zastopanje in v bistvu hoče omejiti politično svobodo manjšine.

Tak, kakršen je, pred-

stavlja Masellijev osnutek korak naprej od zaključkov Cassandrove komisije in je za manjšino nesprijemljiv.

Izvršni odbor SSO končno meni, da je zakonska zaščita slovenske manjšine na žalost se vedno politična zadeva in da se postavlja temeljno vprašanje, ali rimska vlada zares hoče resiti to 50 let odprto zadevo ali pa nam le nastavlja past, v kateri bi celotna zadeva zvođenela. Zato Svet slovenskih organizacij vabi manjšinsko zastopstvo na skupno analizo predloženega osnutka, da bi do njega zavzeli skupno stališče.

Svet slovenskih organizacij
Trst - Gorica - Cedad

PRI PORDENONU ZASEGLI KOKAIN

Nasad marihuane sredi koruznega polja

PORDENON - V deželi Furlaniji - Julijski krajini so včeraj zabeležili dva posega sil javnega reda na področju prekupčevanja z mamili.

Vracala sta se iz Amsterdamu, s seboj pa sta prinesla v Italijo 250 gramov kokaina, 10 gramov marihuane in se 110 gramov snovi, ki jo običajno dodajajo mamilom. Michela Chioatta in njegovo družico Patrio Vicente je aretirala policija, ki jima je bila že nekaj časa na sledi, potem ko se je na Pordenonskem povečala poraba kokaina med mamilasi. Racunajo, da sta

JESENICE - Cariniki in policisti na mejnem prehodu Karavanke-Hrusica so v enem tednu pri treh albanskih avtoprevoznikih zasegli skupno 2400 kilogramov prvovrstne marihuane, namenjene na Zahod. O podrobnostih odkritja doslej največje količine zasežene marihuane v Sloveniji so predstavniki Uprave za notranje zadeve Kranj in Carinske uprave spregovorili na včerajšnji novinarski konferenci.

V tem tednu, v sredo, 19. avgusta, so slovenski cariniki in policisti pri dveh albanskih avtoprevoznikih zasegli skupno 1450 kilogramov zelo kakovostne marihuane, vredne 1,45 milijarde tolarjev. Minuli teden, prav tako v sredo, pa so v praznem polpriklonniku z albansko registracijo odkrili 950 kilogramov marihuane. Avstrijska carina je minuli teden na istem mejnem prehodu odkrila 450 kilogramov marihuane.

Marihuana, ki so jo v sredo zasegli slovenski cariniki in policisti, je enake kakovosti kot tista, ki so jo za-

razpečevalca kupila kokain po 70.000 lir gram, cena na italijanskem tržišču pa naj bila dvakrat višja.

V kraju San Giovanni ob Nadizi pa so odkrili nasad indijske konoplje (iz katere pridobivajo marihuano in hasiš) kar sredi koruznega polja. Policijo je obvestil lastnik polja, ki je, kot kaže, povsem nedolžen. Policija, ki je konopljo že zasegla, je opazila, da so ob že dokaj visokih rastlinah »gojitelji« polomili koruzo, da bi drevesčka z večjo lahkoto zalivali, kar pomeni, da so stalno skrbeli za svoj omamni nasad.

segli prejšnjo sredo. Na zavojčkih so bile enake nalepke, tovornjaki pa so prihajali z istega registrskega območja.

Upravnik jeseniske carinarnice Miha Stojan je pojasnil, da se je na mednarodni mejni prehod Karavanke-Hrusica 19. avgusta ob 13.08 pripeljal 40-letni albanski državljani F.M. Pripeljal se je s tovornim vozilom - hladilnikom, ob izstopu iz države pa je prijavil izstop praznega hladilnika. Carinikom se je teza praznega vozila zdela sumljiva, pa tudi drugi podatki, navedeni v dokumentih so povzročili sum, zato so vozilo podrobneje pregledali. Pri pregledu so cariniki ugotovili, da je notranjost hladilnika za 80 cm krajša od zunanje dolžine. Hladilnik ni deloval, v njegovi notranjosti pa je bilo cutiti močan vonj po varikini. Carniki so pod hladilno napravo, ki je bila odstranjena, našli posebno odprtino oz. skrit prostor. Po odstranitvi plošč in stiropora so našli 1113 kilogramov marihuane.

V drugem tovornjaku z albansko registracijo, ki je namenjen za prevoz pohistva in ki ga je na Karavanke pripeljal 43-letni albanski državljani A.V. približno uro kasneje (ob 14.38), pa so cariniki našli 337 kilogramov marihuane. Tudi ta voznik je prijavil izstop praznega vozila, ki pa se je carinikom zdel sumljiv, zato so se tudi v tem primeru lotili natančnega pregleda. V tem vozilu je bila omenjena količina marihuane skrita v strehi vozila. Tako so slovenski cariniki v samo enem dnevu zasegli skupno 1450 kilogramov marihuane, kar je doslej največja količina zasežene marihuane v Sloveniji. Tudi ta primer je podobno kot tisti izpred tedna dni prevzela skupina državnih tožilcev za posebne zadeve, ki jo vodi Barbara Brezigar.

Mejni prehod Karavanke je eden večjih mednarodnih prehodov, ki je odprt že 7 let. V začetku je bil promet na omenjenem mejnem prehodu skromen, vendar se je v zadnjih letih zelo povečal. (STA)

MLADI NA POČITNICAH / 3. DEL

Večer z Rolling Stonesi

Tudi koncerti cilji poletnih izletov - Več generacij v Zagrebu

TRST - Da se mladi po petkovi ali sobotni noči zabavi vračajo na dom ob zori ni novost. Nekoliko manj običajno izpade, ko se ob šestih - sedmih zjutraj navdušeno pripeljejo domov tudi ob normalnem delavniku, in to v spremstvu svojih staršev! To so včeraj doživeli nekateri trebnski fantje, ki so s svojimi očetmi preživeli večer z Rolling Stonesi. Eden izmed njih je povedal:

»To je bilo tretje, da sem jih videl, oče pa petič. Mene je najbolj navdušil nastop pred tremi leti v Avstriji. Kakovostno je bil ta v primerjavi z drugimi

na nižji ravni, ceprav so bili posebni efekti (luci, umetni ognji...) zelo spektakularni. Verjetno postajajo stari... za očeta pa so bili vsi koncerti vedno izredno navdušujoči. Zelo zanimiva in zabavna je bila tudi voznja v Zagreb. Ze dopoldne smo pestra družina odpotovali s Komparovim avtobusom iz Sežane, tja smo dospeli kakih pet ur pred koncertom, ki se je začel ob devetih in pol. Vse se je končalo okrog polnoči, potem ko je vzgala uspešnica Brown Sugar. Pri tej je bilo največ posebnih efektov.«

Prícakovan koncert v Zagrebu iz turnee European tour 98 - Bridges to Babylon, si je ogledalo okrog stopenesetstisoč ljudi, pravzaprav več generacij fanov Micka Jaggerja in ostalih.

Stiriindvajsetletni študent o doživljanju koncerta:

»Ogromna množica, ogromen oder v obliki babilonskega templja, ogromna gumijasta ženska zlata barve v poželjivi poziciji, ogromen ovalni ekran, milijon wattov elektricne moči... scenografija je bila res ocarljiva. In ti petdesetletniki, ki se na odru premikajo kot da bi bili stari dvajset let. Niso se omejili na izvajanje skladb iz najnovejše plošče, pokazali so tudi stare hite, Jumpin' Jack Flash, Brown Sugar, Simpaty for the Devil, Honky Tonk Women ipd. Naenkrat se je prikazal premični most, ki je Stone-se za nekaj časa popeljal kakih petdeset metrov daleč, na manjši oder blizu občinstvu, kjer ni bilo pomoznih glasbenikov (saksofonista, pevk, trobentača...). Kdor je nižje postal, ni veliko videl na odru. So pa postavili maxi ekran, kjer so večji del časa kazali prizore z odra, včasih pa tudi video po-

snetke. S stojnicami pije in hrane se je zagrebski hipodrom zdel kot velika sagra, z varstvom in kamioni s cisternami vode.«

Turneja po Evropi se je začela junija, potem ko so majske nastope premaknili zaradi padca kitarista Keitha Richardsa in nato se zaradi Jaggerjevega laringitisa. Zaključila se bo v Haagu septembra. In tudi v Zagrebu je ocarala občinstvo več generacij. (JPC)

... in še o Hrvaški

Včeraj smo v naši rubriki o počitnicah poročali tudi o Hrvaški. Skupina mladoletnikov, ki je bila v Vrsarju, je bila precej razočarana nad svojo izbiro. Predvsem so potožili zaradi previsokih cen. Prav to je poleg drugih nevšečnosti opazila tudi gospa iz Repna, ki nas je seznanila s svojo izkušnjo v Rovinju. Tja je šla na družinski dopust z možem in dvema otrokoma. Odločili so se za Rovinj, ker so tja hodili že pred leti s starši in, ker je razmeroma blizu doma. V bližini prijetnega istrskega mesteca so v kampu najeli bungalov. »Bil je v groznem stanju, umazan in pokvarjen,« je povedala gospa. »Otrokoma sem takoj rekla, naj ne hodita bosa, se posebej v kopalnici, ker je nevarno.« Poleg tega je družina povsod naletela na izredno neprijazne natakarje in tudi drugo osebo, npr. v recepciji, se je do njih grdo obnašalo. V barih in restavracijah so največkrat prevec časa čakali, da bi jih postregli. Tudi računov jim niso nikjer izdajali. »Vse je bilo zelo zelo drago«, je se dodala. Po tej nelepi izkušnji je gospa s svojo družino odločila, da se v Rovinj ne bodo več vrnili. Z druge strani pa je pohvalila Dalmacijo, kjer so bili na počitnicah v prejšnjih letih.

Trije mrtvi v strmoglavljenju športnega letala

CELOVEC - Avstrijski reševalci so na koroski strani Visokih Tur na nadmorski višini 3000 metrov včeraj odkrili ruševine nemskega športnega letala vrste Fuji, ki je v četrtek poletelo iz Salzburga in je bilo namenjeno v Portorož. V nesreči so umrli trije Nemci, katerih identitete se niso ugotovili.

Ker letalo, ki je iz Salzburga vzletelo v četrtek nekaj pred 10. uro dopoldan, ni pristalo v Portorožu kot napovedano, se je začela reševalna akcija. Reševalci iz Spittala so sporočili, da je avion popolnoma zgorel. (STA/APA)

Srečanje vernikov treh dežel danes v bližini Bovca

BOVEC - Iskanje skupnih poti v znamenju verske enostnosti, vračanje k verskim koreninam, mir med narodi nove Evrope, ki temelji na krščanskih vrednotah - to je namen srečanja vernikov treh narodov, ki ga od leta 1982 prirejajo slovenski, furlanski in koroski duhovniki. Letosnje srečanje bo na sporedu danes pri Bovcu, pričelo pa se bo ob 11. uri pred cerkvico Marije Vnebovzete v bližini mesteca. Organizatorji so kraj izbrali zato, da bi izkazali svojo solidarnost s prebivalstvom, ki ga je med letosnjimi velikonočnimi prazniki prizadel potres (poškodovana je bila tudi kapelica). Vodilna nit letošnje pobude bo vera v življenje in upanje.

Srečanje bodo vodili ljubljanski nadškof Franc Rodé, videmski nadškof Alfredo Battisti in celovski nadškof Egon Kapellari. Mons. Rodé je ob tej priložnosti izjavil, da je krščanska vera lahko vodilo pri združevanju narodov. »Tako je bilo v srednjem veku,« je dajal, »ko so bili ljudje naših krajev najprej kristjani, sele nato Slovenci, Furlani ali Nemci.«

PISMA UREDNIŠTVU

O sovjetski invaziji Čehoslovaske

Strani, posvečene zgodovinskimi dogodkom ali pisanju našega dnevnika pred leti, so gotovo zanimivo branje, posebno v poletnih časih. Lahko služijo tudi mladim pri proučevanju zgodovine. Prav zato pa bi bilo prav, da so navedbe točne in preverjene.

Bral sem stran, posvečeno 30-letnici sovjetske zasedbe Čehoslovaske, ki pomeni zadnji poskus prenove državnega socializma pred dvajsetletnim zastojem in končnim bankrotom. V glavnem gre za ponatis vesti Slovenske tiskovne agencije, ki ne blesti po casnikarski natančnosti in poglobljenosti. Pa se sprasujem, ali bi se ne splacalo, podobno kot so storili drugi časopisi, poiskati pravega omenjenih dogodkov in se pogovoriti z njim o tedanjih in sedanjih vtisih. Slovenci imamo Mitjo Volcica, ki je prav v zvezi s Čehoslovasko 68 zablestel kot novinarska zvezda.

Naj navedem le nekaj netočnosti v zapisu STA. Aleksander Dubček ni bil »pred-

sednik«, pač pa tajnik KPCS. Tudi ni bil hkrati predsednik vlade. To funkcijo je opravljal Oldrich Cernik, katerega mu so ruski casniki prvemu sporočili začetek napada. Tudi se Dubček in sodelavci niso samo »prizadevali za nameravane reforme«, nekatere so tudi pravočasno izvedli. Med njimi velja omeniti ukinitve vsakršne cenzure v tisku in literaturi.

STA omenja, da so v dneh invazije Čehi zažgali ruski tank, takoj nato pa omenja samosezig Jana Palacha, do katerega je v resnici prišlo pol leta pozneje, januarja 1969. Palach je protestiral proti »normalizaciji«, ki je sledila zasedbi.

Zanimiv je ponatis prve strani PD z vestjo o zasedbi. Bralce bi najbrž zanimalo, zakaj je PD objavil vest z vsaj enodnevno zamudo, kot je razvidno iz datuma in podnaslova. Sam sem bil tedaj novinarski vajenec in se spominjam, da je uredniku, ki je igral karte, kurir prinesel odrezek Anze z informacijo o začetku invazije. Urednik je odrezek prebral, vrgel v kos in zamrmral: »Propaganda!«

Stojan Spetic

PRISELJENCI / SREČANJE NA PREFEKTURI

De Feis: »Zavračamo kritike o nehumanem ravnanju«

Taborišče bodo »opremili« z visoko mrežo in neprobojnimi stekeli

Včeraj je trzaski prefekt Michele De Feis sklical tiskovno konferenco, na kateri sta z zupanom Illyjem orisala položaj beguncev v našem mestu in novinarjem posredovala nekaj pojasnil v zvezi s polemikami, ki so se v medijih pojavile v prejšnjih dneh.

Prvi je spregovoril De Feis, ki je odločno zanikal utemeljenost vsakršnih kritik na račun oblasti; pozval je novinarje, naj o pojavu imigracije pišejo bolj »primerno«, naj ne dolžijo prefektore in obcinskih oblasti nehumanosti in naj se o stanju najprej dokumentirajo. Za netočnosti, ki so se pojavile v tisku, naj bi bile krive tudi clovekoljubne organizacije, ki so v prejšnjih dneh posredovale lažno sliko o stanju v zbirnem centru sredi trzaskih stare luke. Center je seveda pomajkljiva struktura, vendar pri tem ne gre biti pretirano kritični, meni prefekt. Nekatera nujna vzdrževalna dela se niso bila na primer izpeljana, ker so pač v tem obdobju vsa podjetja zaprta zaradi dopusta (na oknih zbirnega centra na primer ni šip, tako da v prostore pronica voda). Tudi prizadevanja clovekoljubnih organizacij, da bi beguncem omilili neprijetno bivanje v centru (Caritas je naprimer predlagala uvedbo raznih dejavnosti in tečajev), so po menju prefekta odveč, saj so to ljudje, ki »itak ne bodo tu več dolgo«.

Zbirni center v trzaski stari luki - tako je naglasil De Feis - so postavili takoj po odobritvi vse-

državnega zakona o priseljencih. To naj bi bil kraj, v katerega zapirajo tiste begunce, ki nimajo urejenih dokumentov za bivanje oz. tisti, ki so mejo prekoricali ilegalno. V zbirnem centru naj bi ti ljudje ostali »za določen čas«, kar bi pomenilo: dokler oblasti ne odkrijejo njihovega porekla in jih odposljejo nazaj v državo, ki so jo iz raznih razlogov zapustili. De Feis in predstavnik kvesture sta priznala, da je zbirni center dejansko »nekaj med begunskim centrom in zaporniškim«. Proti ljudem, ki so tam zaprti - tako sta odgovorila na nase vprašanje - teče sodni postopek, ki temelji na kolokviju begunca s pravdnikom; slednji nato uredi vse potrebno za izključitev pribeznika iz Italije in njegovo vrnitev v domovino. Kvestor nam je zagotovil, da sodnemu postopku sme slediti oseba, ki sciti begunceve interese.

De Feis in Illy sta nato zarisala nacrti krajevne uprave in javnih oblasti v zvezi z »begunskim vprašanjem«. V kratkem naj bi recimo problem pobegov iz zbirnega centra rešili tako, da bi okrog stavbe v starem pristanišču namestili mrežo, na okna pa neprobojna stekla. Zupan Riccardo Illy je poudaril, da je zbirni center namenjen izključno (domnevno) ilegalnim priseljencem, katerih usoda je edinole izgon iz države. Za ostale priseljence, med temi tudi za tiste, ki so vložili prošnjo za azil, je občina pripravila koordinacijski center pri sve-

Z včerajšnje tiskovne konference na prefekturi (foto KROMA)

tem Jakobu, kjer se (legalni) priseljenci lahko nastanijo, dokler ne dobijo stanovanja. Ob tem je De Feis povedal, da bi podobno središče, namenjeno legalcem, lahko odprli se v vojašnici pri Banih. To pa nikakor ne bi pripomoglo k rešitvi problema ilegalcev, ki bodo kot kaže tudi v bodoče prisiljeni čakati na izgon v stari luki.

Podkvestor Antonio Pezzano je nevedel nekaj podatkov: doslej je slo preko trzaskega centra 84 priseljencev iz vse severne Italije. Stiridest so jih ze izgnali, dvanajst jih je zbežalo, za neko dekle pa se je izkazalo, da je bila v Italiji legalno. Tudi to se dogaja, meni kvestorjev namestnik, vendar so to »zanemarljivi primeri, ki ne vplivajo na splosni status ilegalcev«. **MG**

PRIBEŽNIKI / KLJUB DVOMOM

Vmili tri nezakonite romunske priseljence

Dolinski karabinjerji so minulo noč na cesti, ki iz Boljunca pelje proti Domju, prestregli tri romunske pribeznike. Trojica je malo poprej nezakonito presla državno mejo, in sicer na gozdnatem območju pod Socerbom.

Ker so Romuni vprašali za politično zatočišče, so jih karabinjerji pospremili na trzasko kvesturo. Tu pa so ugotovili, da trojica prihaja iz države, v kateri naj bi se ne dogajalo nič takega, kar bi utemeljevalo azil, zato so jih kmalu potem izročili mejnim oblastem Slovenije.

Zadevo pa je včeraj komentiral Gianfranco Schiavone, ki vodi urad za begunce pri Italijanskem konzorciju solidarnosti s sedežem v Trstu. Schiavone meni, da je trzaska kvestura z izgonom treh Romunov kršila zakon. Najprej zato, ker se je sploh izrekla o prošnji za politično zatočišče, kar naj ne bi bilo v njeni pristojnosti. Poleg tega pa tudi zato, ker utemeljenost takšne prošnje ni mogoče določiti samo na osnovi geografske pripadnosti prosilca.

TISKOVNA KONFERENCA

Preuredili bodo nekatere pokrajinske ceste

Na sedežu Pokrajine Trst je potekala včeraj tiskovna konferenca o gradnji novih cest na pokrajinskem teritoriju. Odbornik za prevoze Giulio Marini je povedal, kaj je bilo mogoče storiti v zadnjih casih in katere so perspektive za prihodnost. Pokrajinski odbor je odobril nacrt za razširitev državne ceste pri Farnedih, za gradnjo katere bodo razpisali natečaj do konca leta in katerega naj bi bila potem nared do zaključka prihodnjega leta. Ta cesta naj bi na eni strani povezovala hitro cesto z novo cesto Lakotisce - Rabujez, na drugi pa bi vodila naravnost v Milje. Cesta za Milje, ki pelje sedaj skozi Oreh, je namreč namenjena tako privatnikom kot industrijskemu prometu in je zato na njej prevec prometa. z vzporedno cesto Farnedi pa bi lahko locili industrijski

promet od privatnega in omogočili vecjo proznost voznikom.

Novosti so tudi na področju prostega casa. Od Sv. Jakoba do Glinscice bodo namreč zgradili cesto za bicikle in pešce.

Kar se tice sredstev javnega prevoza preverjajo, ce bi bilo mogoče uvesti krajšo linijo metroja, ki bi omogočala vecjo mobilnost ljudem in bi obenem ne onesnaževala mestnega središca. Poleg tega bi bilo koristno povezati metro tudi s trgovskim prometom tako, da bi se v središče mesta spustilo cim manj tovornjakov.

Marini je omenil tudi ladijski promet in povedal, da je Pokrajina pripravljena na sodelovanje s Hrvasko in Slovenijo. Povezati bi bilo namreč treba obmorska mesta obeh sosednjih držav z Miljami, Trstom in Sesljanom.

POULIČNA PROSTITUCIJA / V MESTU ZAVLADAL »MIR«

Illyjeva odredba za zdaj drži

Vse več znakov pa potrjuje, da gre le za zasilno mašilo

Torkova odredba trzaskega zupana Riccarda Illyja proti poulični prostituciji je vsaj na prvi pogled zadela v črno. Do sinoci - vsaj do trenutka, ko zapiramo redakcijo - občinski redarji in drugi varnostniki niso naložili niti ene maksiglobe ne prostitutkam ne njihovim klientom na trzaskem občinskem ozemlju. Enih in drugih po torku preprosto ni bilo na spregled, vsaj v tistih mestnih predelih, v katerih so se obicajno potikali in stikali. Koliko casa bo to drzalo, pa je drugo vprašanje.

Vse več je namreč znakov, ki opozarjajo, da je Illyjeva odredba - kot sicer tudi druge podobne odredbe raznih zupanov po Italiji - pač le mašilo. Sporna naj bi bila ze s pravnega vidika, saj bi v vsej državi morale veljati v takšnih zadevah iste norme, za kar pa lahko poskrbi le parlament. Poleg tega pa so »domace« prostitutke ze dale vedeti, da se bodo zupanovi odredbi tako ali drugače uprle.

Svoje stališče sta izrazila oba policijska sindikata. Po mnenju Lisipa (Libero Sindacato di Polizia) se je treba z vsemi sredstvi spoprijeti s širokim krogom kriminala, ki se vrtil okrog prostitucije in ki se je polastil celih mestnih cetrti. Instrument za tak boj predstavlja prav novi zakon o priseljencih, ki je glede marsikaterega problema mogoče slab, a v

nekaterih zadevah tudi dalekoviden, kot na primer v svojem 16. členu, ki govori »o bivanju, ki ga narekuje socialna varnost«: v njem je namreč predvideval možnost podelitve potrdila o bivanju prostitutkam, ki se skušajo resiti izpod jarma »racketa«. Po mnenju Lisipa bi bilo treba s to možnost seznaniti širšo javnost, tako da bi spodbujali nesrečne ženske, naj zapustijo pločnike, kar bi tudi omogočilo policiji, da pride do koristnih podatkov za odkrivanje kriminalnih organizacij, ki izkoriščajo prostitucijo. Lisipo se poleg tega zavzema za ponovno odprtje »javnih hiš«, češ da bi to odpravilo vrsto problemov, ne nazadnje pravo suženjstvo, v katerega so s silo ali zvijaco uklenjena številna dekleta.

Odredbo trzaskega in drugih zupanov pa je pohvalil Sap (Avtonomni sindikat policije), češ da je groznja z visokimi globami avtomobiliste prepricala, da ne krožijo več po mestu v iskanju »spolnih storitev«, in prostitutke, da jih ne prodajajo na pločnikih. Toda Sap istocasno poudarja, da bi moral parlament vzeti v postev možnost, da se znova prouči zakon Merlin iz leta 1958. »Casi so se spremenili«, pravijo pri sindikatu, »in znano je, da se za dejavnostjo vsake "kresnicke" krizajo umazane igre prestopništva in organiziranega kriminala.«

NOVICE

Obvestilo za državljane Bosne in Hercegovine

Trzaska prefektura obvesca državljane Bosne in Hercegovine s stalnim bivališčem v Italiji, da se bodo 12. in 13. septembra vrsile v njihovi državi raznovrstne volitve, ki se jih bodo lahko udeležili tudi po postu, a to pod pogojem, da so se pravocasnno javili pri Uradu za volilce na tujem na Dunaju. Prefektura obvesca, da bodo volitve na vse državni ravni zadevale predsedstvo države in državni zbor Bosne in Hercegovine, na deželni ravni 10 kantonov Bosne in Hercegovine, predsedstvo in narodni zbor Republike Srbije, na krajevni ravni pa več občin v Bosni in Hercegovini in Republiki Srbski.

Volilni upravičenci na tujem se bodo morali pri volitvah dosledno držati navodil, ki jih bodo prejeli v zigosani ovojnici Urada za volilce na tujem z Dunaja. Prefektura posebej opozarja na važnost spostovanja rokov. Glasovnice morajo dostaviti Uradu na Dunaju najpozneje do 17. ure 14. septembra, in sicer skupno z volilnim potrdilom.

Možnosti začasne zaposlitve v zdravstvenem podjetju

Trzasko podjetje za zdravstvene storitve nam je v teh dneh poslalo v objavo kopije razpisov treh javnih selekcijskih po naslovih za začasno zaposlitev v njem. Razpisi nosijo datum 12. t.m., rok za prijavo na selekcije pa zapade 26. t.m.

Prva javna selekcija zadeva dodelitev 1 mesta zdravniškega vodstvenega oseba prve stopnje na področju kardiologije, in sicer za 8 mesecev. Zainteresirani morajo poleg splosnih pogojev zadostiti se naslednjim: imeti morajo univerzitetno diplomu v medicini, biti specializirani na področju kardiologije in biti vpisani v poklicni seznam zdravnikov.

Druga javna selekcija zadeva dodelitev 7 mest rehabilitacijskih terapistov za 8 mesecev. Zainteresirani morajo razpolagati z diplomu za rehabilitacijske terapeiste, poleg tega pa spostovati druge splosne pogoje.

Tretja javna selekcija pa zadeva dodelitev nedolocenega števila mest bolničarjev za največ 8 mesecev. Zainteresirani morajo razpolagati z diplomu bolničarjev in morajo biti vpisani v poklicni seznam bolničarjev, poleg tega pa zadostiti tudi obicajnim splošnim pogojem.

Interesenti lahko prejmejo podrobnejše informacije na samem sedežu Trzaskega podjetja za zdravstvene storitve.

Praznik gropajske Skale

Gropada se ne izneverja svojim starim navadam in obicajem. Nocoj se namreč začenja domaci praznik, ki se bo nadaljeval jutri in nato se prihodnjo soboto in nedeljo. V tokratnem praznovanju pa bo le razlika. Medtem, ko so pretekli prazniki potekali na prostoru, ki mu domaćini pravijo Kal in je takorekoč na začetku vasi, so se organizatorji odločili, da ga tokrat priredijo na dvorišču Zadruga Skala in torej pred domom, v katerem se niso končala vsa dela, kjer pa se je že odvijala, v naslednji sezoni pa se se bo, bogata kulturna dejavnost.

Organizatorji so se na praznovanje dobro pripravili. Tako bodo gostom, poleg zabave in plesa, ponudili dobrote na zaru in - tokrat - tudi »pastasuto«. Ne bodo manjkale slasice in tudi za pitje bo dobro poskrbljeno.

Ce mnogi, zlasti kmetovalci, gledajo v nebo in si zelijo dežja in osvežitve, si organizatorji obetajo samo lepo vreme in tople večere. Samo tako bo praznik uspel, organizatorji in domaćini pa bodo zadovoljni. N.L.

Prostovoljci proti aidsu

Zveza za boj proti aidsu Lila prireja tečaj za nove prostovoljce, ki bi radi sodelovali pri raznih pobudah v zvezi s to hudo boleznijo, predvsem z nudenjem pomoči okuženim. Enomesečni tečaj se bo začel v drugi polovici oktobra. Vse informacije nudijo na telefonski številki 370692 ob ponedeljkih od 17. do 19. ure ter ob sredah in petkih od 17. do 19. ure.

Natečaj za 30 mest za vzgojitelje v vrtcih

Občina Trst je razpisala natečaj za trideset mest vzgojitelja v vrtcu, od katerih so tri mesta za slovenske vrtnice. Na natečaj se lahko prijavi samo osebe brez stalnega delovnega mesta. Delovni čas bo 36 mesecev, mogoče tudi v casovnih presledkih. Prosnje je treba poslati do 17. septembra, za slovenske vrtnice je treba poznati slovenski jezik. Podrobnejše informacije lahko dobite na Uradu za natečaje - tel.: 040-6754312/6755675 ali na U. R. P. - tel.: 040-6754850 ali tudi potomo interneta na naslovu: <http://www.comune.trieste.it/comune.htm>.

Duhovne vaje v Domu blagrov

Slovenski duhovniki bodo imeli svoje duhovne vaje v Domu blagrov nad Trstom od ponedeljka, 24.8. do srede, 26.8. popoldne. Vodil jih bo g. Stanislav Hočevar, salezijanski inspektor. V četrtek, 27.8. bo sledil pastoralni dan o letu sprave in zakramantu sprave, ki ga bo vodil p. Leopold Grčar, franciskan z Brezji.

GRILJAN / NA OBALNI CESTI

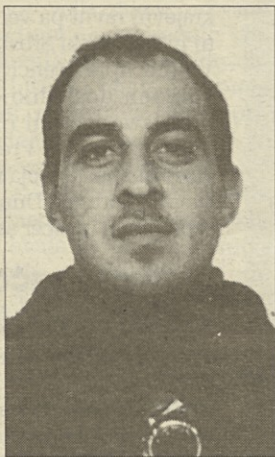
Mlada motociklista naravnost v smrt

Zaletela sta se v nasproti vozeči avtomobil

Tragični verigi smrtnih prometnih nesreč, ki so zadnje mesece okrvavile tržaske ceste, ni videti kraja. Včeraj so na asfaltu izdihnile tri osebe, priletela ženska v Ul. Giulia (o čemer poročamo posebej), dve mladi živiljenji je popoldne pobrala Obalna cesta, nedaleč od hotela Riviera v Grljanu.

Silovito trčenje na Obalni cesti je bilo usodno za 27-letnega Massima Saturna iz Vizovelj ter 25-letno Valentino Schipizza iz Trsta, Ul. Benussi 9. Peljala sta se z motornimi kolesom, ki se je zaletelo z nasproti vozečim avtomobilom. Dekle je bilo na mestu mrtvo, medtem ko je bil Schipizza ob prihodu bolničarjev službe 118 se pri življenju, vendar so bile poškodbe tako hude, da se je kljub vsemu prizadevanju njegovo srce kmalu ustavilo. Bolničarji so poskusili vse, kar je v teh primerih možno narediti, na pomoč so poklicali tudi helikopter, toda zaman. Trupli so pokrili z belima rjuhama, ni preostalo nič drugega, kot da počakajo na sodnega zdravnika Costantinidesa in na prihod pogrebne službe, ki je trupli odpeljala. Celotno območje so zaprli za proinnet in tudi za pesce, le redke, ki so imeli upravičen razlog, so pustili mimo: ukrep je bil umesten, ne samo zato, da so lahko zadolženi boljše opravljali svoje delo, temveč tudi in predvsem iz spoštovanja do umrlih, tako da so morebitne radovedneže, ki se v takih poriloznostih vedno najdejo, ustavili v spostljivi razdalji.

Izvide o nesreči so opravili karabinjerji. Motociklisti

Massimo Saturno

Valentina Schipizza

sta sta se na kawasakiju 600 peljala proti mestu, ko sta končala na nasprotni del ceste prav v trenutku, ko je mimo privozil ford escort. Kaže, da sta padla ze na svoji strani in drsela nekaj metrov, nakar se je motorno kolo odbilo od fordovega sprednjega blatnika, dekle je odletelo nekaj metrov daleč in bilo na mestu mrtvo, medtem ko se je mladenic

zagozdil pod avto, motor pa se je ustavil blizu dekleta, ob nekem parkiranem vozilu. Masima Saturna so osvobodili seke gasilci, avto so dvignili s posebno zračno blazino, bolničarji so prihiteli z dvema voziloma, prišel je helikopter, a vse je bilo zaman. Ni pa jasno, zakaj sta motociklista padla. Nekateri so pravili, da sta prehitela neki avto-

mobil, drugi spet, da je Saturno izgubil nadzor nad vozilom, kar je nekoliko čudno, ker sta bila na ravnem odseku. Vzroke bo pokazala preiskava.

Obalna cesta je bila več ur zaprta za promet, za kar so skrbeli mestni redarji, ki jih je koordiniral poročnik Ruzzier: zaposlenih je bilo kar sedem izvidnic z avtomobili in motornimi kolesi, ki so zasedle glavna križišča za Obalno cesto (Barkovlje, križišče pri Miramaru, pri Brojnici, v Krizu, na Proseku, v Grljanu in v Ul. Penarolo-Furlanska cesta). Pri glavni železniški postaji in v Rojanu so tudi prvič uporabili zunanje zvočnike, s katerimi so opozarjali na zaporo. Posegli pa so tudi kot gasilci: po kopaliscu Ferroviaria se je okrog 17. ure vnel avto znamke alfa romeo iz Milana, nemudoma so priskočili s prenosnimi gasilnimi aparati in plamene ukrotili.

Prizorišče tragične nesreče na obalni cesti (f. KROMA)

V FINŽGARJEVEM DOMU

Pevsko poletje »Vesele pomladi«

Trije pevski tedni so namenjeni tako najmlajšim pevcem kot mladincem

Ob dvajsetletnici svojega delovanja so se pri zboru Vesela pomlad odločili za priredbo originalne pobude, namenjene otrokom in mladim, ki se ukvarjajo s petjem. Vsak dan od ponedeljka do petka bodo v Finžgarjevem domu na Opcinah do 4. septembra potekali trije poletni pevski tedni. Pravzaprav je prvi teden, namenjen deklkam, že zaključen. Sedaj bodo v drugem tednu prisli na vrsto dečki in manjša skupina deklic, tretji teden pa dekleta iz mladinskega zbora Vesela pomlad.

Za pobudo so se prireditelji odločili v sodelovanju z Marijaniscem in Zvezo cerkvenih pevskih zborov, potem ko je Vesela pomlad več let prirejala izključno za svoje pevce tedensko pevsko letovanje po Sloveniji. Letošnjo pobudo so začeli načrtovati že na začetku leta, namenjena pa je članom sirse palete otroških zborov.

V prvem tednu je dejavnosti, ki jih koordinira Franc Pohajac, obiskovalo dvaintrideset osnovnosolskih deklic, porazdeljenih v štiri starostne skupine. Nekatere so bile tu prvič v stiku s pevsko dejavnostjo, a so se kljub temu dobro vključile v potek dela. Skupine so se v dopoldanskih in popoldanskih urah izmenoma vrstile pri delavnicah, ki so jih vodili specializirani pedagogi. Prireditelji so v pevske delavnice vključili dihalno vokalne vaje (pod vodstvom Rafaela Martina del Campa), dikcijo (najprej z Majdo Artač, v drugem tednu z Majjo Lapornik), studij programa pesmi (pod mentorstvom Martine Batic) in orff instrumentarij (z Marjo Feining), kjer sodeluje tudi skladatelj iz Zagorja Blaz Rojko. Ta je namenoma za poletne pevske tedne na Opcinah priredil nekatere skladbe.

V popoldanskih urah

se odvijajo bolj razvedrilne delavnice, in sicer petje pesmi z Martino Batic, Anka Kocijancic pa je prvi teden vodila učenje slovenskih ljudskih plesov (dečki se bodo z Michelejem Marollo učili juda). Valentina Suber skrbi za telesne vaje za najmlajše, Petra Krizmancic za gibalno ritmične vaje za večje. Z Jasno Merku spoznavajo likovno izražanje, s Tatjano Malalan izdelujejo ročna dela, Mario Čac vodi plavalne ure v bližnjem hotelskem bazenu, Franc Pohajac pa urice "Pot v skrivnostni svet verskih pesmi". Dečkom bo v tem tednu sledil pri petju vokalist - specialist za deske glasove. V drugem in tretjem tednu bo mogoče slediti pouku glasbe s kljunasto flavto in violo da gamba pod mentorstvom Dine Slame in Milosa Pahorja. Za priključitev k tej dejavnosti se zainteresirani lahko obrnejo na prireditelje na telefon 040/211113. JPC

SMRTNA NESREČA V UL. GIULIA

Rešilec podrl žensko

Kot so povedali ocividci, je ženska cesto prečkala na prehodu za pesce, prihajajočega resilnega avtomobila se kljub prizganim opozorilnim lucem in vključenim sireni morda ni zavedela ali ga je opazila prepozno: udarec je bil silovit, 70-letno Silvano Del Prete iz Pendice Scoglietto 16 je rešilec na havbi odvrlel okrog 20 metrov daleč, kjer je padla na tla in obležala pod tamkaj parkiranim vozilom, bila je na mestu mrtva.

Do nesreče je prišlo nekaj pred 13.

uro v Ul. Giulia, v visini Largo del Giardino. Rešilec službe 118 je bil namenjen proti Sv. Ivanu, po nezgodi je soferja zadela sok, morali so ga odpeljati v bolnišnico, vendar ni bilo nič hujšega, kmalu si je opomogel. Izvide so opravili mestni redarji, ki so sprva imeli težave pri identifikaciji ženske, saj je bila brez dokumentov. Kmalu zatem je mimo slučajno prišel sin, mater je prepoznal po čevljih, ki sta ob udarcu odletela po cesti.

REVOLTELLA / LITERARNI VEČER

Skrivnosti tržaske pisateljice

Dela Giuliane Iaschi je predstavil prof. Giuseppe Petronio

Terasa muzeja Revoltella je v poletnih večerih prijetno prizorišče za raznovrstna kulturna srečanja. V četrtek zvečer so v »kavarni umetnikov« (tako so poimenovali teraso) predstavili delo tržaske pisateljice Giuliane Iaschi. Večer je vodila Franca Marri; igralec Ugo Vici je prebral crtico o »skrivnostni smrti« nekega sorodnika, nato pa obsirneje spregovoril o avtorici in njenih delih nekdanji univerzitetni profesor in literarni kritik Giuseppe Petronio.

Giuliana Iaschi piše v slogu »mystery«, so s priljubljeno tukaj označili njena dela. Gre dejansko za kriminalke, nekatere v obliki crtice ali novel, druge, daljše, z zgradbo romana. Skoraj vsa dela so postavljena v tržasko okolje, ki pa ga avtorica interpretira brez stremenja po realističnem opisu: kraj ji pomeni

predvsem atmosfero, ki označuje notranja stanja junakov. Profesor Petronio je v svojem značilnem slogu živahnega pripovedovanja, ki je za poslušalce prijetno, poudaril, da so dela Giuliane Iaschi bolj podobna starim kriminalkam, ki v ospredje postavljajo kontekst umora in psihološke vzgibe.

»Dandanašnji je napetost v detektivkah vse manj elegantna rec, vse bolj krvava in mrliska.«

Doslej sta izpod pisateljicinega peresa izšli dve samostojni knjižni deli, Umor v Ulici Malcanton (L'assassinio di via Malcanton) in Dvojna igra (Partita doppia).

MG

Obvezno cepljenje proti steklini

Občina Trst obvesca, da je obvezno cepiti proti steklini pse, govedo, ovce, koze in konje, ki živijo na območju tržaske občine. Cepljenje bo izvajala veterinarska služba Zdravstvenega podjetja do 31. avgusta. Pse bo mogoče cepiti v javnem pesjaku v Ul. Orsera 8, od ponedeljka do petka, od 10. do 12.30 in ob ponedeljkih in četrtek od 14. do 15. ure. Psi morajo na cepljenje priti z nagobcnikom. Psi, ki prihajajo iz drugih krajev države in se za krajsi čas ustavijo v Trstu, morajo biti ze cepljeni, in to ne manj kot pred dvajsetimi dnevi in ne več kot pred enajstimi meseci.

RAZNA SPOROČILA

Prošnje za uporabo občinskih telovadnic

Devinsko nabrežinska občina sporoča, da bo 4. septembra zapadel rok za vlaganje prošenj za uporabo občinskih telovadnic med solskim letom 1998/99. v srednji soli »C. de Marchesetti« ter v Vzgojno zaposlitvenem centru (CEO) v Sosljanu. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Urad za sport in prosti čas, Nabrežina 102 (tel. 040/2017371), mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. V istem uradu so na razpolago tudi posebni obrazci, ki jih društva lahko dvignejo vsak dan, od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro ter ob ponedeljkih in sredah med 15. in 17.30.

Nadzorna služba pred šolami

Tudi v prihodnjem solskem letu bo devinsko nabrežinska občinska uprava poskrbela za nadzorstvo pred solami, ki ga bodo opravljali starejši občani. Vsi, ki se potegujejo za to službo, lahko dvignejo obrazce prošenj v uradih občinskih redarjev, ki odprti od ponedeljka do sobote od 8. do 10. ure, ob ponedeljkih, sredah in petkih pa tudi od 17.30 do 18.30. Za morebitne informacije lahko zainteresenti pokličejo tudi na številki 040/2017360 in 040/2017361. Prošnje je treba oddati do 25. avgusta.

Nastop komornega orkestra na pihala Serenade Ensemble

Danes zvečer bo v Avditoriju muzeja Revoltella že peti koncert v okviru poletne pobude »Salom Trst - Glasba«. Nastopil bo komorni orkester na pihala Serenade Ensemble pod vodstvom direktorja Fabia Macellonija. Izvedli bodo skladbe Mendelssohna, Prokofijeva, Bernsteina, Gershwi- na, Pendersa, Williamsa in Van Der Roosta.

Sveti trije kralji poleti

Na Drazci pri Padricah bo Wood Village Disco- bar danes zvečer priredil praznik Svetih treh kraljev v okviru pobude »Božic ob velikem smar- nu«. Ob zvokih disco glasbe bodo na kraj zabave prihiteli Pehtra (italijanska "Befana"), Sveti trije kralji, dee-jayi in plesalke na "kubih". Nedelja zvečer pa bo namenjena rock glasbi v živo z na- stopom znane tržaske skupine Laidos.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
22. avgusta 1998
ZMAGO

Sonce vzide ob 6.13 in
zatone ob 20.02 - Dolžina
dneva 13.49 - Luna vzide
ob 6.26 in zatone ob 20.16

Jutri, NEDELJA,
23. avgusta 1998
ROZA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
26.2 stopinje, zračni tlak
1012 mb ustaljen, brezve-
trje, vlaga 67-odstotna, ne-
bo jasno, morje malo razgi-
bano, temperatura morja
25.4 stopinje.

ROJSTVA,
SMRTI IN OKLICI
Rodila se je Anna Alber-
ti.

Umrli so: 76-letni Giu-
seppe Piciga, 91-letna Anna
Bello, 88-letna Iolanda De
Luca, 83-letna Maria As-
sunta Antonini, 77-letna
Fulvia Benedetti, 84-letna
mafalda Barberis, 65-letni
Gaetano La Bella, 90-letna
Nerina Rugo, 74-letni Aldo
Loverre.

OKLICI: delavec Roberto
Glavina in delavka Silvija

Lupo, uradnik Bruno Som-
ma in barista Paola Garsia,
uradnik Stefano Strissia in
uradnica Marina Botteri,
uradnik Paolo Rutigliano in
uradnica Mirjana Damjan,
trgovec Walter Cristian Gre-
gori in uradnica Tina Kriz-
man, finančni stražnik Fab-
io Bertrandi in uradnica
Alessia Privileggi, trgovec
Roberto Giannarzia in urad-
nica Graziella Vesnaver,
konzulent Argo Fedrigo in
prevajalka Viktoriya Be-
vilacqua.

LEKARNE

Od ponedeljka, 17. do
petka, 22. avgusta 1998
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00
Trg Unità (tel. 040
365840), Ul. Commerciale
21 (tel. 040 421121), Milje -
Lungomare Venezia 3 (tel.
040 274998).
Opcine - Proseška ulica
3 (tel. 040 215170) - s

ŠD ZARJA

prireja

22. in 23. avgusta

na vrtu Gospodarske zadruge v BAZOVICI

ŠPORTNI PRAZNIK

Od 16. ure vam bodo v dobro založenih kioskih postregli z
raznimi jedmi na žaru, dobrim vinom in osvežilnimi pijačami.

V večernih urah vas bodo zabavali ansambli:

danes, 22.8.
jutri, 23.8.

OASI
HAPPY DAY

TERITORIALNA
ENOTA DSL
ZA OPCINE IN BANE

Festival Unità in Novega dela

Općine, Prosvetni dom - 22. in 23. avgusta 1998

Program:

danes, 22. avgusta ob 18. uri odprtje kioskov,

GOZDNA ZADRUGA in KD SKALA

organizirata danes, 22. in jutri 23. avgusta
v prostorih Gozdne zadruge v Gropadi

VAŠKI PRAZNIK

Dobro založeni kioski in prijetna glasba.

Vabljeni!

predhodnim telefonskim
pозivom in z nujnim recep-
tom.

Lekarne odprte tudi od
19.30 do 20.30

Trg Unità 4, Ul. Com-
merciale 21, Trg Ospedale
8, Milje - Lungomare Vene-
zia 3.

Opcine - Proseška ulica
3 (tel. 040 215170) - s
predhodnim telefonskim
pozivom in z nujnim recep-
tom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Trg Ospedale 8 (tel.
767391).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 040 350505 -
TELEVITA
Urad za informacije
KZE-USL - tel. 040 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
040 573012.

Dežurna zdravstvena

služba
Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 040 118, pred-
praznična od 14. do 20. ure
in praznična od 8. do 20.
ure.

Hitra pomoč tel. 040
118.

Telefonska centrala
KZE-USL: 040 399-1111.

KINO

ARENA ARISTON (po-
letni kino; v primeru slabe-
ga vremena bo predstava v
kinodvorani) - 21.00 »Will
Hunting - Genio ribelle« r.
Gus Van Sant.

EXCELSIOR - Zaprto za-
radi dopusta.

EXCELSIOR AZZURRA-
Zaprto zaradi dopusta do 28. 8.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.40, 19.55, 22.15
»Arma letale 4« i. Mel Gib-
son.

NAZIONALE 1 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Pioggia
infernale« i. Morgan Free-
man in Christian Slater.

NAZIONALE 2 - 15.30,
17.05, 18.50, 20.30, 22.15
»Wishmaster - Il signore
dei desiderii« r. Wes Cra-
ven.

NAZIONALE 3 - 15.30,
17.05, 18.50, 20.30, 22.15
»Species 2« i. Natasha Hen-
stridge.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Ma-
sterminds - La guerra dei
genii« i. Patrick Stewart.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Nudo e crudo« - porn.,
prevedan mladini pod
18. letom.

CAPITOL - 17.45, 19.50,
22.10 »The Jackal« r. R. Ge-
re, B. Willis in S. Poitier.

ALCIONE - Zaprto zara-
di dopusta do 26. 8.

PRIREDITVE

ZUPNIJA SV. JERNEJA

na Opcinah vabi na praznik
zupnijskega zavetnika sv.
Jerneja. V ponedeljek, 24.
avgusta bo ob 19. uri slove-
sna sveta masa v cast zavet-
niku, ob 20. uri pa KON-
CERT evropsko priznane
skupine iz Dunaja DANU-
BIA SAXOPHON QUAR-
TET. Ob lepem vremenu bo
koncert za cerkvijo, v pri-
meru hladnega ali deževne-
ga vremena bo prireditve v
dvorani Finzgarjevega doma
v Marijaniscu. Po koncertu
bo skupna družabnost. V
nedeljo, 30. avgusta bo JER-
NEJEVA NEDELJA. Ob 9.
uri bo praznična sveta masa
in procesija, ki jo bo vodil
skofov vikar za Slovence v
tržaski škofiji msgr. Franc
Voncina. Lepo vabljeni!

IZLETI

SD MLADINA obvesca,

da je se nekaj prostih mest
za izlet v Robanov kot -
kmečki turizem Govc
(zgornja Savinjska dolina)
od 2. do 5. septembra. Za
informacije tel. na št. 040-
220718 ali 040-213518.

IZLETI

SD MLADINA obvesca,

da je se nekaj prostih mest
za izlet v Robanov kot -
kmečki turizem Govc
(zgornja Savinjska dolina)
od 2. do 5. septembra. Za
informacije tel. na št. 040-
220718 ali 040-213518.

ČESTITKE

bita osrečilo rojstvo male-
ga ERIKA. Malemu Eriku
zelita mnogo zdravja in
sreče v življenju, nono
Mario in nona Sonja.

Nasa KATJA praznuje
danes 14 let. Da bi bila
zmeraj tako vesela in
pridna ji želijo nona, stric
Stojan, teta Bruna, bra-
tranca Alenka in Iztok in
vsi, ki jo imajo radi.

ŠOLSKE VESTI

DTTZG ZIGA ZOIS ob-
vesca, da bo do 31. avgusta
tajništvo sole odprto vsak
delovnik razen sobote od
9. do 12. ure; ob pone-
deljkih in sredah pa tudi
od 14. do 15.30.

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel./fax
040370301, bo do konca
avgusta posloval ob sre-
dah, od 10. do 12. ure.

OBVESTILA

SD ZARJA prireja da-
nes, 22. in v nedeljo, 23.
avgusta na vrtu Gospodar-
ske zadruge v Bazovici
Sportni praznik. Od 16.
ure dalje vam bodo v do-
bro založenih kioskih po-
stregli z raznimi jedmi na
zaru, dobrim vinom in
osvežilnimi pijačami. V
večernih urah vas bodo za-
bavala ansambli Oasi (22.
8.) in Happy day (23. 8.).

TERITORIALNA ENO-
TA DSL za Općine in Bane
organizira Festival l'Unità
in Novega dela. Danes, 22.
avgusta ob 18. uri odprtje
kioskov, ob 20. uri ples z
ansamblom Adria kvintet.
Jutri, 23. avgusta ob 17. uri
odprtje kioskov, ob 19. uri
pozdrav občinskega sveto-
valca Igorja Dolenc, ob
20. uri ples z ansamblom
Adria kvintet. Praznik bo
potekal v prostorih Pro-
svetnega doma na Opcin-
nah.

OBČINSKA KNJIZNICA
v Salezu bo zaradi dopusta
zaprta do 24. avgusta.

ZADRUŽNI CENTER
ZA SOCIALNO DEJAVNO-
ST vabi vse otroke v PO-
LETNO SREDISCE ob
morju v Brojnici (pod
Krizem) od 24. 8. do 4. 9.
1998. Za vse informacije in
prijava klicite do
14.8.1998 na tel. 040-
360324, ob delavnikih od
9. do 12. ure.

OBČINSKA KNJIZNICA
v Boljuncu bo zaprta zara-
di dopusta do 27. avgusta.

TPPZ PINKO TOMAZIC
obvesca, da bo v petek, 28.
t. m. ob 20.30 v Partizan-
skem domu prva vaja v se-
zoni 1998/99. Nared bodo
nove obleke za nastop na
velikem partizanskem
slavju na Tatrach, ki bo 6.
septembra ob 10.30. Prisot-
ten bo tudi predsednik re-
publike Slovenije Milan
Kucan.

SLOVENSKI DEZELNI
ZAVOD ZA POKLIZNO
IZOBRAZEVANJE ob-
vesca, da bo do 28. avgusta
tajništvo zavoda odprto
vsak delovnik razen sobote
od 8. do 14. ure.

ZVEŽA SLOVENSKE
KULTURNIH DRUŠTEV
obvesca, da bo tržaski urad
zaprt do 28. avgusta.

ZADRUGA BAN in SKD
GRAD vabita na tradicio-
nalno SAGRO POD KO-
STANJL, 29. in 30. avgusta
in 5. in 6. septembra pri
Banih. Spored: v soboto,
29. avgusta ob 17. uri od-
prtje kioskov, ob 20. uri
ples z ansamblom Kraski
kvintet in Braco Koren; ne-
delja, 30. avgusta ob 16.
uri odprtje kioskov, ob 17.
uri koncert Godbe na piha-

la Viktor Parma iz Trebc,
ob 20. uri ples z ansam-
blom Kraski kvintet in Bra-
co Koren, ples bodo otvori-
li pari v nosah; sobota, 5.
septembra, ob 17. uri od-
prtje kioskov, ob 20. uri
ples z ansamblom Adria
kvintet; nedelja, 6. septem-
bra ob 16. uri odprtje kio-
skov, ob 20. uri ples z an-
samblom Kvintet mi. Delo-
vali bodo dobro založeni
kioski.

SK BRDINA organizira
v soboto, 29. avgusta VII.
kraski bike slalom s
prietekom ob 17. uri ob
novem krajevnem uradu za
vzhodni Kras (Doberdob-
ska ulica). Vpisovanje za
tekmo bo na terenu od
16.15 dalje. Informacije na
tel. št. 040-212859 in 040-
299573.

KRUT obvesca, da bo do
30. avgusta pisarna odprta
vsak dan razen sobote sa-
mo v dopoldanskih urah z
urnikom od 9. do 13. ure.

URAD ZADRUGE PRI-
MORSKI DNEVNIK bo za-
prti zaradi dopusta do 30.
avgusta.

VZPI-ANPI in ANED-
ANPIA sporocata, da bo-
do njihovi uradi v Ul. Cri-
spi 3 zaprti do 30. avgusta.

ZVEŽA VOJNIH INVA-
LIDOV in ZDRUŽENJE
AKTIVISTOV OSVOBO-
DILNEGA GIBANJA ob-
vescata, da bo do 30. avgu-
sta pisarna odprta vsak
dan razen sobote samo v
dopoldanskih urah z ur-
nikom od 9. do 13. ure.

KMECKA ZVEŽA ob-
vesca, da bodo njene po-
družnice v Dolini, Na-
brežini in na Opcinah me-
seca avgusta zaprte.

KNJIZNICA PINKO TO-
MAZIC IN TOVARISI bo v
avgustu zaprta.

SLOVENSKA KULTUR-
NO GOSPODARSKA ZVE-
ZA sporoča, da bodo njeni
uradi do konca avgusta od-
prti od 9. do 14. ure.

SKLAD MITJA CUK
sprejema vpisovanja v po-
letno varstvo na Opcinah:
do 4. septembra od 8. do
13. ure (možno vpisovanje
iz tedna v teden).

V LONJERJU smo začeli
urejevati staro društveno
knjiznico. Ugotovili smo,
da so knjige v dobrem
stanju, ceprav je občutiti
pomanjkanje novejših iz-
daj. Vabimo vas, da nam
darujete ali posodite knji-
ge, ki so vam v napoto in
ne veste kaj z njimi (npr.
otroske knjige), da bi jih
lahko uporabljalo širše
stevilo bralcev. Za informa-
cije sta na razpolago Karin
Sancin (tel. 040-911198)
in Breda Mocilnik (tel.
040-912787).

SKLAD MITJA CUK ob-
vesca, da bo v mesecu sep-
tembru organiziral zacetni
in nadaljevalni tecaj rocne-
ga tkanja pod vodstvom
Magde Tavcar. Stevilo me-
st je omejeno, zato prosim
vse tiste, ki jih tecaj za-
nima, da se zglasijo pri Sk-
ladu, tel. št. 040-212289 ali
pri M. Tavcar, na tel. št.
040-226131.

70-LETNIKI z dolinske
obcine se bomo zbrali na
veseli družabnosti v mese-
cu septembru. Za informa-
cije poklicite na tel. št.
280810 (Marta Slavec) od
19. do 20. ure ali na tel. št.
228312 (Meri Zerjal - Fic)
od 12. do 14. ure.

MALI OGLASI
tel. 040 7786333

ZENSKA EKIPA nujno
isce pripravljenega trenerja!
Zainteresirani naj pokličejo
na tel. št. 040-44016 od
13.30 do 14.30 ali na 040-
327165 od 18.30 do 20. ure.

ZAZIDLJIVO parcelo,
1.000 kvadratnih metrov,
prodam v centru Doberdo-
ba. Tel. v večernih urah na
št. 0338-2442231.

PRODAM knjige za I.
razred IGEA. Tel. št. 040-
200050.

V DEVINU prodamo
opremljeno stanovanje.
Poklicite nas v večernih
urah na tel. št. 040-208658.

PRODAM skuter Piaggio
Aprilia (Amico), letnik
1995 v dobrem stanju. Tel.
št. 040-200996.

ISCEMO doktorja/ico
farmacije oziroma c.t.f. z
opravljenimi pogoji za sko-
rajsnji nastop službe part-
time. Zahteva se znanje slo-
venskega jezika in nekoliko
prakse. Za morebitne infor-
macije klicati na tel. št.
040/368647 v jutranjih
urah.

UGODNO PRODAM
mladice kraskega ovčarja z
rodovnikom. Za informa-
cije tel. na št. 040/228388
ob uri obedov.

SAMICKO francoskega
buldoga s pedigreeem pro-
dam. Tel. 040/281244.

ODLICEN KROMPIR
prodajamo v Sovodnjah po
600 lir na kilogram. Tel.
0481/882413.

BORIS PANGERC iz Do-
line 116 toci belo in crno
domace vino.

OSMICO je odprl Stubelj
v Sempolaju.

OSTROUSKA, Zagradec
1, je odprl agiturizem. Tocci
belo in crno vino in nudi
domac prigrizek.

OSMICO je odprl Jozko
Colja, Samatorca 21.

OSMICO so odprli pri
Batkovich (Repen 32).

OSMICO sta odprla v
Lakotiscu Pierina in Walter
Mocor.

OSMICO je odprl Miro
Zigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl Ivan
Tercon, Mavhinje 42. Va-
bljeni!

OSMICA je odprta v Do-
lini pri Marju Zerjalu.

SRECKO STOLFA (Salez
46) toci belo in crno vino.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob
bratranca Pepija Zerjala da-
ruje Pino Zerjal 50.000 lir
za Primorski dnevnik.

V spomin na Pepija
Verso darujeta Sonja in
Stanko Budin 100.000 lir za
Skupnost Druzina Opcine.

V spomin na Josipa
Verso daruje Pepi Cuk - Ka-
ta 50.000 lir za Kulturni
dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Josipa
Verso darujeta Anita Furlan
in Guerrina Luxa 60.000 lir
za Kulturni dom Prosek-
Kontovel.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v casopisu sprejemajo
v tajnistvu Urednistva PD (tel.
040 7786300) in preko poverje-
nikov posameznih drustev in
ustanov.

Prispevke sprejema tu-
di krozek KRUT - Trst -
Ul. Cicerone 8 (pritlicje) tel. 040
360072, s sledecim urnikom: od
9. do 13. ure.

Namesto cvetja na grob
Josipa Verse darujeta Dani-
la in Danilo Ukmar 25.000
lir za vzdrzevanje proseske-
ga spomenika padlim v
NOB.

V spomin na Zvonka
Renka daruje družina Gom-
bac-Kuret 20.000 lir za
gradnjo SKC v Lonjerju.

V spomin na Valerijo
Mihalich darujejo družine
Cok, Kocjancic, Kralj, Mez-
gec in Petaros 50.000 lir za
SKD France Prešeren in
50.000 lir za boljunsko
cerkev.

Namesto cvetja na grob
Josipa Verse darujejo Ni-
ves, Neva in Sonja 60.000
lir za Skupnost družina
Opcine.

V spomin na dragega
Josipa Verso darujeta Ma-
rija in Pino Seghina
100.000 lir za Skupnost
družina Opcine.

22. 8. 1983 22. 8. 1998

Ob 15. obletnici smrti

Gera Martinisa

se ga spominjajo

zena Marica in vsi svoji

Medja vas,

22. avgusta 1998

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRTNICE, UOKVIRJENE OGLASE,
MALE OGLASE, ČESTITKE
in na splošno vsa obvestila

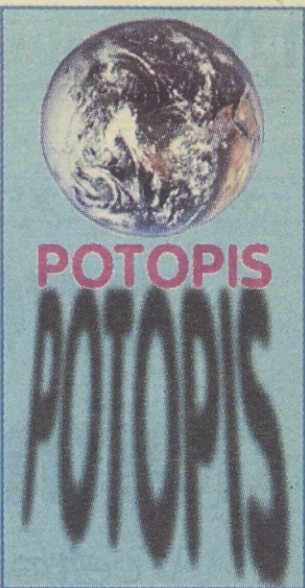
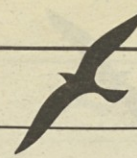
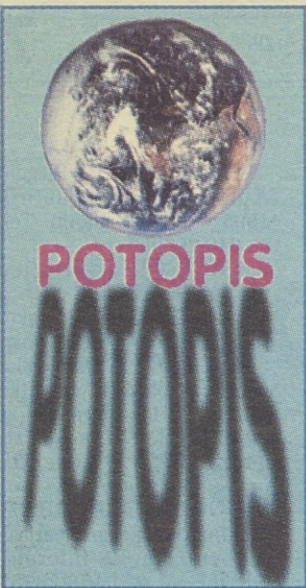
na uredništvu Primorskega dnevnika,
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure

NAROCNIKOM
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraj letovanja,

Ladakh, mala dežela »na strehi sveta«, vpeta med tradicijo in prodorom turizma

Veliki angloski napisi ob vstopu v Leh obiskovalce opozarjajo, da so v prestolnici Ladakha, »deželi na strehi sveta«. Če bi slučajno neuki turist ze prej ne vedel, (vendar se v Ladakh navadno podajajo ljudje, ki dobro vedo, kam gredo), bi se mu ob prebiranju dobro vidnih napisov ze vsilila primerjava s »pravo deželo na strehi sveta«. Seveda gre za Tibet in »mali Tibet«, kot se glasi ena najbolj razsirjenih oznak za Ladakh, se rad kiti z naslovom »starejšega brata«. Ze ob tem tujcem namenjenem napisu se popotniku, ki je nedavno prej obiskal Tibet, naravnost vsiljuje primerjava med deželama, ki morda nista prav na strehi sveta, vendar sta visoko med gorami, verjetno, kot zagotavlja lamaizem, blizu bogov in najglobljih skrivnosti življenja (in smrti), vendar daleč od ostalih ljudi (predvsem z zahoda) in njihovih vsakodnevnih interesov, ki jih pogosto zakonitosti potrosniške družbe.

Najprej o lepi oznaki: pravico do nje imata pravzaprav obe deželi, ker sta bili nekdanj ista enota, danes pa pripadata različnim državam in ju zato marsikdo sploh ne povezuje več, tuji iz nevednosti, domaćini pa v imenu sprejemanja stvarnosti. Drobni primer v ilustracijo: med posebnostmi »velikega« in »malega« Tibeta, za katere kažejo veliko zanimanje predvsem turistke, so razni poldragi kamni, nakit in podobno. Na nakupovalski logiki zastavljen vprašanje, od kod so recni biseri, ki so bili na prodaj v njegovi trgovini, je trgovec v Lehu, domacin (budist) odgovoril, da prihajajo iz Kitajske. Na začudeno pripombo, ces ali ne gre za tibetanske bisere, je resno odvrnil, da je Tibet del Kitajske. Nezadovoljne s takim razpletom dogajanja, ki se je zacelo pri rutinskem pregledovanju obsirne souvenirne ponudbe (manjšinci imamo pac svoje veselje, da povsod po svetu in tudi ob nakupu spominkov zastavljamo tecna vprašanja na temo narodnostne pripadnosti), smo trgovcu zastavile netaktno vprašanje, ce je on Indijec, ker živi v Indiji. Z neznosno mirnostjo je rekel, da je Ladakh del indijske federacije, on pa je vseeno Ladacan, pravzaprav ze skoraj Tibetanc, ker je po veri budist, pripadnik lamaizma. Na Tibet ga veza vora in pa tudi jezik (do kolikšne mere v nasi nepoučenosti nismo mogle presoditi), vendar to ne spremeni dejstev, da je Tibet kitajska provinca (v najslabšem pomenu besede), Ladakh pa kot del upravne enote Džamu in Kasmir (v angleščini Jammu in Kashmir, krajše J&K, kot je pisalo vsepovsod in zbujalo našo pozornost, dokler nismo razbrali, za kaj pravzaprav gre) sodi v indijsko federacijo.

Trgovine, zrcalo Leha

Trgovine v Lehu so pravzaprav ob zanimivosti ponudbe tudi izredno verno ogledalo urejanja odnosov med različnimi skupnostmi, ki danes živijo v Ladakhu, istocasno pa tudi povsem nepoučenemu turistu pokazuje na razlike s Tibetom. Kupiti spominke v Lehu nam-

rec ni povsem enostavno, stevilo trgovine je sorazmerno s pričakovanim obiskom turistov (v letosnji glavni turistični sezoni jih je bilo manj od predvidevanj, upad prihodov pa je zakrivila ponovna zaostroitev indijsko-pakistanskih odnosov), kar pomeni, da jih je veliko. Pravzaprav je ves centralni del malega glavnega mesta eno samo zaporedje manjših (te so v večini) in večjih trgovin. Na videz jih tujec težko loci, vstopiti je treba v navadno slabo razsvetljen prostor (dobava elektrike je velik problem, zato je koristno imeti vselej pri sebi baterijo) in preveriti, kdo je lastnik. V glavnem bi jih lahko locili na trgovine, ki pripadajo ali jih vodijo domaćini-budisti in Indijci (Kasmirci)-musulmani. Posamezne verske skupnosti sledijo različnim praznikom in so zato trgovine zaprte na različne dneve, s tem, da je vmes se nedelja, ki je nekaksen uraden dan zaprtja (ne za vse zasebnike). Verjetno moras imeti posebno srečo in mi na začetku letosnjega julija smo jo imeli, da doživis pomembne praznike vseh skupnosti (ob budistih in musulmanih so se hinduisti) in s tem nekaksno zaporedno zaprtje trgovin. To pa tudi pomeni, da si lahko ogledas vrsto zanimivih obredov, turistu-nakupovalcu pa se kljub praznikom ni treba bati, da ne bi utegnil napraviti dovolj dolarjev (to je valuta, ki jo sprejemajo ob domaci, indijski rupiji).

Bolj kot koristno opominjanje morebitnih popotnikov v oddaljeni Ladakh, da morajo biti pozorni do praznikov vseh verskih skupnosti, ki je pripoved o trgovinah v Lehu zanimiva kot dokaz spoštivega odnosa med pripadniki različnih veroizpovedi. Ne vem sicer, ce podobno spostovanje vlada tudi na višjih ravneh družbene ureditve, veliko znakov navaja k temu, da ni prav tako, ceprav posebnih trenj ni zaznati. Kako položaj ocenjujejo domaćini-budisti, je dejansko povedal ze

trgovec: sprejemajo danost. Hinduisti gledajo na budiste kot na eksotiko (v budistinih svetiscih so bili s fotografiranjem veliko nadležnejši od evropskih turistov), musulmani pa gladko, predvsem v nizinskih predelih Kasмира oz. v »strogem« Kasmiru (ne v upravni enoti J&K), povedo, da so za samostojno državo, ne za Indijo ne za Pakistan. Z vidika spoznavanja posameznih skupnosti, ki stalno ali obcasno živijo v glavnem ladaskem mestu, pa je pohajkovanje po številnih trgovinah in tržnicah s spominki (na stojnicah ponujajo svoje blago predvsem prebregli Tibetanci) lahko sila zanimivo, samo predati se ne smete prevec nakupovalni mrzlici, ki vas prej ali slej zajame. Privlačnega blaga je na pretek, cene niso pretirane, toda postopoma denar v denarnici le začne kopneti. Uporaba kreditnih kartic je zaenkrat se nepriporočljiva dogodivščina, tudi tam, kjer jo imajo v izlozbi, jo imajo za dekoracijo, ne pa v informacijo, da jo sprejemajo kot placilno sredstvo. No in se nekaj besed o nakupovanju:

turisti iz tako imenovanega bolj razvitega sveta so vsepovsod uveljavili mit nakupovanja. In tudi Ladakh ni izjema v splošnem prepričanju, da imajo turisti, ne glede na potni list, vedno veliko dolarjev, ki jih želijo porabiti. Vendar pa se prav v odnosu do »izvabljanja« denarja oz. v ponujanju »odličnih kupcij« kažejo precejšnje razlike: v splošnem so budistični trgovci veliko manj goštni prodajalci, manj vsiljivi, a tudi manj popuscajo na cenah. Držijo se pravila, da bo nakupovalec, ki zeli kupiti, pac kupil, ce ne sedaj pa kdaj drugic. Indijski musulmani se obnasajo popolnoma drugače, prijaznejši so, po splošnem arabsko-musulmanskem vzorcu kupcem ponujajo pijaco, razkazejo vse blago, nikoli ne povedo za točno ceno in brez neskončnega pogajanja skorajda ne gre. Med turisti vseh narodnosti se razvije trdna

postalo ze sestavni del potovanja.

Verska strpnost

Nesporno pa je, da na območju Ladakha verske skupnosti svobodno živijo druga ob drugi (koliko se prepletajo je težko presoditi na turistinem obisku), pogovarjajo se v različnih jezikih in se med seboj razumevajo (kot jezik splošnega razumevanja je razširjena angleščina). Sicer pa se z raznih, pomebnih vidikov posamezni predeli upravne enote J&K med seboj silno razlikujejo, med njimi je »mali Tibet« najvišje (dejansko skoraj v celoti na nad tri tisoč metrov nadmorske višine), istocasno pa je edini močno lamaistično zanamov. Tudi v »malem«, kot v »velikem« Tibetu, se izključna pripadnost prebivalstva posebni veji budizma postopoma briše zaradi priseljevanja drugih, v Tibetu gre za

boljših zivljenskih pogojev. V glavni turistični sezoni pride v Ladakh, predvsem v Leh, s tujimi gosti tudi veliko »potujočih« trgovcev, ki so pretežno muslimani iz Kasмира. Verska strpnost pa se v Ladakhu kaže tudi v veliko manjši gorecnosti vernikov, kot jo je zaznati v Tibetu. V državi Indiji lamaistinih svetisc in samostanov niso podirali, kot so to dokaj temeljito storili Kitajci v Tibetu (sicer v Indiji živi tudi 14. dalajlama, katerega ime javno izrekati je v Tibetu prepovedano), zato so lepše ohranjene, vendar velikokrat prazna in zaklenjena. Tudi nekatera med najbolj znanimi svetisci so bila ob prihodu skupin turistov trdno zaklenjena (ključavnice s ključi in zabicami so izredno zanimive in jih zaradi povsevanja turistov ze prodajajo na stojnicah in v trgovinah s spominki). Redko je bilo v svetiscih srečati domače vernike, se redkeje pa romarje, ki bi vrteli molilni mlincek. Kljub ostremu današnjemu ločevanju, ki jo predstavlja državna meja oz. pripadnost različnim državam, pa veze »oba« Tibeta podobna turistična usoda: za tuje obiskovalce sta privlačna predvsem zaradi budistinih svetisc in naravnih lepot.

Čar svetisc in narave

V našem primeru je bilo potovanje po Ladakhu (v organizaciji agencije Adventure nel mondo) predvsem posejano z ogledom svetisc in praznikov, narava pa je svojo dragocenost večkrat odrazila z nedostopnostjo. Potovanje po Ladakhu ni udobno, ceste so preurejene gorske poti, ki jih cesto uporabljajo kot dvošmerne ceste, promet pa je neverjetno gost. Ne uporabljajo jih namrec samo dogodivšcin zeljni turisti, temvec predvsem vojaki. Za gorskim obronki se namrec kar dolgo vije Pakistan, cesta pa je - kot izdajajo tudi angleski napisi - v dometu pakistanskih enot. Ognjeni spopadi predvsem v okolici Kargila, do katerega se naša skupina na predviden dan ni mogla pripeljati, niso nekaj izrednega. Zato so vsepovsod vojske postojanke in tabori, do katerih skušajo v ugodnih vremenskih razmerah navoziti vsega, od orožja do hrane. Tako so dolge kolone vojskih vozil, ki imajo vselej prednost, ze del gorske krajine.

Pravo potovanje po Ladakhu, ce se vanj dvigate iz kasmirskega glavnega mesta Srinagar, se začne v neverjetnem Sonamargu. Gre za nekaksno veliko postajališce in prostrano pocivališce v lepem gorskem okolju, njegova današnja osnovna značilnost pa je, da se tam začneja enosmerna cesta. Kdor zamudi, mora čakati pol dneva oz. do naslednjega dne. Sicer pa casu v tistih krajih ne pripisujejo takšne vrednosti kot na hitrici zapisanem zahodu, praviloma deset minut, pol ure ali pa nekaj ur traja enako dolgo. Ko recejo, da je treba malo pocakati, ves, da moras čakati, koliko pa nikoli ne ves.

solidarnost, informacije o cenah hitro obkrožijo vse hotele, večerno barantanje po ogledih znamenitosti pa je

agresiven kitajski poskus asimilacije, v Ladakhu pa za proces, ki ga ob verski strpnosti urejajo teznje po

Voznja po cesti, s katere se odpirajo neverjetni pogledi, je vsekakor veliko doživetje. Pot je nadvse utrudljiva, tudi zaradi moznih »popestritev«, kakor so okvare (avtobusi se zdace nekaj posebnega (sprejeti je seveda treba sila preprosto namestitvev). Kot kratkotrajen prijeten oddih na dolgi poti do Leha nas je naslednji dan sprejela vas Khatltsi (tako so ime izpisali na napisu krajevne banke, v vodich je zapisano na različne načine, kar pa je za Ladakh obicajno, ker gre za fonetične prepise domaćih krajevnih imen). Turističnim, krajevnih posebnosti lačnim ocem so bile se posebej dobrodošle ženske v tipičnih oblaciilih z veliko nakita (za nas dragocene kamnine nosijo nanimane kar na navadni niti).

In končno nas je pričakal Leh, gorsko mestce (nadmorska višina 3550 po italijanskem poznavalcu Vasti), ki se v glavni turistični sezoni podredi tujim obiskovalcem. Pravzaprav številne trgovine ne zakrijejo posebnih znamenitosti, ker jih ni veliko in nekatere, na primer kraljeva palača na vzpetini nad mestom, so ze skoraj povsem porušene. Zato pa jih je veliko v njeni neposredni okolici (razdalje je treba vedno ocenjevati z vidika stanja cesti in njim velja pozornost turistov, tudi tistih, ki so se pripravljali odpraviti na vse bolj priljubljene trekinge ali izlete s terenskimi vozili v bolj nedostopne predele.

Samostani kot stražarji

Na ogled samostanov v okolici Leha se turisti odpeljejo s terenskimi vozili: to terjajo ceste, predvsem pa (nepisani) dogovori s krajevnimi turističnimi delavci, ki skupinam dodelajo avtobuse za daljšo pot po prav tako slabo urejenih in ozkih cestah. Prvi na vrsti je obicajno slikoviti Tikse (ali Thikse) iz 15.

pakistanski spopadi, ki so terjali, kot smo zvedeli naslednji dan, tudi eno smrtno zrtvev. V svoji turistični gorecnosti smo seveda vecinoma bili za napredovanje poti, za kar pa smo potrebovali dovoljenje vojske. Dobili smo ga in nadaljevali pot ure ali pa nekaj ur traja enako dolgo. Ko recejo, da je treba malo pocakati, ves, da moras čakati, koliko pa nikoli ne ves.

Stoletja. Samostan na hribu je lepo opazen ze s ceste. Po tipičnem vzorcu ze sestavlja vec zgradb, med katerimi je nekaj svetisc, povezujejo jih stopnišca, pred pomembnejšimi poslopji pa so dvorišca. Samostan Tikse odkljuje svojstveno vzhodno dvorico, ki ga krasijo lepe poslikave. In ze se spet vsiljuje primerjava s Tibetom, kjer je lepo ohranjene poslikave težko zaslediti. Sicer pa je Tikse

med bogatejše poslikanimi in opremljenimi samostani. Tudi Stakna (ali Stagna) je na vzpetini, da bi omogočili udobnejši dostop turistom so speljali sinso cesto in s tem, trdi na primer Marco Vasta, skvarili prvoten izgled »tigravega nosa«, na katerem naj bi samostan stal. Samostan Stakna sodi v 16. stoletje, krasijo ga veliki kipi utemeljitel reda, kateremu pripada (gre za red dugpa-kagy, v Ladakhu posamezni redi imajo samostane, ki so razpoznavni prav po kipih). V samostanu si je mogoče ogledati tudi stan rimpoceja (predstojnika), zanimiva pa je tudi zbirka glasbil, ki jih uporabljajo ob obredih in praznovanjih.

Z razliko od drugih samostanov je Matho, ki so ga v 15. stoletju zgradili na grici nad istoimensko vasjo, nekaksna velika, večnadstropna zgradba. Večkrat je

zavetnikov, ki v njem prebivajo. Množicen obisk turistov očitno odpravlja stare prepovedi. Slično lego kot samostani imajo v Ladakhu kraljeve palače. V izredno vročem dnevu nas je pot najprej zanesla pod grad Shey, bivo poletno rezidenco kraljeve družine. Če morda vsi dostopi do samostanov niso najlepše urejeni ali pa domaćini v zelji, da bi ustregli razvajanim turistom, vsahih pretiravajo, pa so poti do gradov povsem neurejene. Tako se je bilo treba do ostankov nekdanjega gradu (zgrajen je bil leta 1430) stmo povzpeti, nagrada pa je bila lep razgled.

Boljšje je ohranjen grad Stok iz zacetka prejšnjega stoletja, zadnja rezidenca kraljeve družine. Kljub temu, da je v gradu zanimiv muzej in da v njem se živi (samo poleti, grad namrec ni ogrevan) kraljica, vdova zadnjega kralja, je dohod do zgradbe, ki je seveda na vzpetini, povsem nekraljovski. Ze zaradi nekaterih dragocenosti, ki jih hranijo v muzeju, pa je vreden ogleda.

Omeembo zasluži tudi kraljica Rani Parvati Devi Disckit Wangmo, vdova Raye Kunsanga Namgyala, ki jo castijo kot najvišje verske dostojanstvenike, pritiče pa ji naslov 18. ladaske kraljice. S pravnega vidika ima naslov zelo omejeno vrednost, vendar pa kraljica kot predstavnica Ladakha zaseda mesto v indijem parlamentu in je, tako pravijo, zavzeta zagovornica pravic svojega naroda.

Na drugi strani Leha se nad lepima dolinama dvigata dva zelo zanimiva samostana. Phyang je po izvoru »mestce zakona«, kar izdaja, da jo sestavlja vec med seboj povezanih ali ločenih zgradb. »Mestce« so zgradili leta 1530, vendar so posamezna poslopja iz različnih obdobj, v njegov okvir sodi tudi staro svetisca, staro 900 let. Ob znamenitih templjih, chokang, tempelj prava, cuva upodobitve in kipe bude, medtem ko je gokang posvečen »strašni trojici«, pa se lahko Phyang pohvali s krasnim razgledom. Z njihovih teras je lep pogled na Ind, vidi pa se tudi Spituk, samostan, ki trenutno leži ob letalski. S turističnega vidika je Spituk, samostan sestavljen iz številnih zgradb različnih obdobj, ki so zelo skrotovceno povezane, najbolj atraktivne. Zgra-

dili so ga v 15. stoletju na razvalinah samostana-utrdbe iz 11. stoletja. Gre za samostan, ki je prvi osvojil reformo Tsongkape in v njem se danes prebiva najvišji ladaski predstavnik reda galug-pa. V vodich pise, da v samostanu živi okrog sto menihov, vendar jih ni videti in tudi čakati je treba, da odprejo posamezna svetisca. Najpomembnejša stiri so med seboj zelo različna in vsa zanimiva, posebej atraktivne pa so zveržene povezave med njimi, tako da napis s kazipoti sploh niso odvec.

Zaradi privlačne lege in stopnicaste gradnje je nadvse zanimiv tudi veliko novejši samostan Ritz o n g (1841), ze skoraj na pol poti iz Leha proti Kargilu. V njem v bližini, vendar v dolini, je mali samostan Chomoling, eden redkih namenjen naman. V ze skoraj razpadlih poslopjih, ki jih sedaj tudi z mednarodno pomočjo obnavljajo, smo srečali le dve nuni.

To območje (v bližini ze prej omenjenega kraja Khatltsi) pa je vredno obiskati tudi zaradi izjemnega spomenika, ki ga predstavlja »sveta ograda Alchi«. Stavljajo jo sest starih svetisc, najstarejša so bila postavljena v 11. stoletju. Notranjost nekaterih svetisc je okrasena s neverjetnimi poslikavami, ki si jih je zaradi slabe osvetlitve težko ogledati (baterija je v Ladakhu skoraj neobhodno potrebna). Svetisca pri vasi Alchi nekako izstopajo, ker so stilo veliko blize indijcem, vsekakor je postanek za njihov ogled skoraj obvezen.

Na fotografijah Franke Slavec, na prejšnji strani: zgoraj gorska, v sredini gorska pokrajina, spodaj pa ženska v tradicionalnem oblaciilu; na tej strani zgoraj kip Bude iz samostana Tikse (na levi), maska iz festivala v Hemisu

Hemis privablja

Okrog leta 1730 je Rgyalsras Rinpoche, tedanji predstojnik samostana Hemis, ki je poskrbel za njegov vseplošen razvoj (ustanovil so ga v letih 1590 - 1620), uvedel tudi vednevni praznik. Tako pise v drobni trijezični brošurici (tibetansko-indijsko-angleški), ki jo po različni ceni (glede na povpraševanje) prodajajo na prireditvi, ki ji sedaj pravijo festival. In prav vsakoletni festival, eden redkih, ki se odvija v poletnih mesecih in je zato dostopen tujcem (ostali samostani se ze zavzemajo za prenos na ugodnejši tradicionalnih praznovanj). Pravzaprav je Hemis festival postal velika turistična atrakcija, saj je tudi naša skupina tempelra potovanje na ogled vednevnega praznovanja. Gre za versko praznovanje in ljudski praznik obenem, praviloma bi se dogajanje moralo odvijati v treh dneih, ki pa so jih strnili v dva. Verski del je sestavljen iz molitvenih obredov in plesov menihov, pomena katerih ni vselej lahko razbrati, ljudsko noto pa daje množicna prisotnost domaćinov v tipičnih oblaciilih, ki se zberejo od vsepovsod in za nekaj dni taborijo v neposredni okolici samostana. Poskrbljeno je tudi za turiste (njim proti placilu zagotovijo tudi sežede v blagodejni senci), ob vходу v samostan pa so nepogresljive stojnice. V zagonetnost lamaizma in njegovih številnih simbolov - za ples menih uporablja bogata oblaciila in se zanimi-

vejšje maske, spremlja jih značilna glasba - z dvodnevnim prisostvovanjem na festivalu ne prodres, vendar pa dobiš globok vtis o bogastvu versko-kulturne dediscine deželo, ki je sirsji javnosti precej neznana.

Breda Pahor

Na fotografijah Franke Slavec, na prejšnji strani: zgoraj gorska, v sredini gorska pokrajina, spodaj pa ženska v tradicionalnem oblaciilu; na tej strani zgoraj kip Bude iz samostana Tikse (na levi), maska iz festivala v Hemisu

GLASBENI VEČERI V TRŽAŠKEM MUZEJU SARTORIO / ZAKLJUČNI KONCERT

Corrado Rojac in njegova harmonika v poklonu Kafki

V četrtek bo nastopil v dvojni vlogi skladatelja in izvajalca

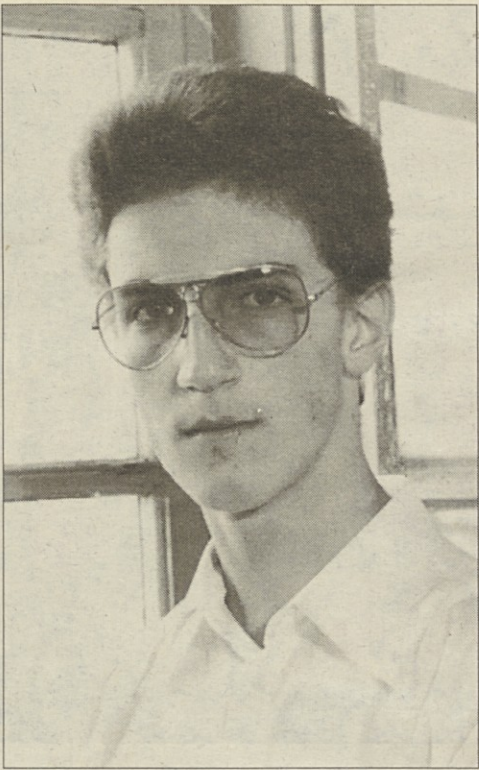
Zadnji izmed glasbenih večerov v tržaskem muzeju Sartorio, ki sodi v okvir kulturnih pobud Salom Trst (Shalom Trieste) in V muzejih zvečer (Musei di Sera), ponuja koncert priznanega tržskega harmonikarja Corrada Rojca (f. KROMA). V sredo, 26. avgusta, ob 21. uri bo Rojac namreč nastopil s popolnoma novim in izvirnim sporedom, ki ga je harmonikar izoblikoval kot poklon pisatelju Franzu Kafki in židovski kulturi. Rojac bo svojemu domaćemu občinstvu prvič predstavil kar tri svoje novonastale skladbe.

Kako je prišlo do sodelovanja z organizatorji pobude Salom Trst?

"Najprej bi zelel poudariti, da se bom na koncertu predstavil bodisi kot harmonikar bodisi kot skladatelj. Organizatorji so me povprašali za harmonikarski koncert, ki naj bi bil vezan na židovsko kulturo. Harmonika namreč igra v židovski ljudski glasbi, v t.i. klezmer slogu, poglavito vlogo. Na tržaskem koncertu bom predstavil vlogo harmonike bodisi v ljudski bodisi v resni glasbi. Judovska dediscina pa spada tudi v zakladnico svetovne kulture: o tem prica literarno delo Franza Kafke (1883-1924)."

Kafkovo pisateljsko delo "Metamorfoze" te je ze navdahnilo pred leti ob priliki cejdajškega Mittelfesta: tedaj si napisal skladbo "Kafkiana" (1992). Koncertni poklon Kafki v muzeju Sartorio pa bo s tremi krstnimi izvedbami imel res poseben priokus, predvsem zaradi tega, ker gre za nasi publiko nekoliko neobčajne glasbene sloge. Bi lahko predstavil svoje nove skladbe?

"Navdih za "Klezmer sonato" (1998) sem našel v temah klezmer glasbe. Klezmer teme sem skušal obdelati na kompozitiven način, ki ga je utemeljil ruski skladatelj Vladislav Zolotarjev (1942-1975), in sicer po stilu ruske manieristične harmonikarske literature, kateri so v nadaljnjem sledili mnogi avtorji, med katerimi naj omenim Vjaceslava Semjonova (r. 1946). Ta skladba

stoji nekako na pol poti med resno in ljudsko glasbo.

Ob branju Kafkovega "Procesa" je nastal sklop harmonikarskih etud "Kafkove etude" (1998), za katere sem uporabil sodobno glasbeno izrazoslovje.

"Suita klezmer" (1998) pa je napisana v ljudskem tonu in se navezuje na židovsko ljudsko kulturo, ki je bila v stiku z romunsko folkloro.

Ob svojih komaj omenjenih skladbah bom zaigral se "Sonato st. 2" (1971) v treh stavkih (Allegro ingenuo, Adagio tranquillo, Vivacissimo con spirito) Vladislava Zolotarjeva, ki spada v rusko kla-

sicno literaturo za koncertno harmoniko."

Torej, zdi se mi, da bi s tem koncertom rad predstavil harmoniko bolj celostno, oziroma kot nosilko tako tradicije kot sodobne glasbe.

"Na tem koncertu skuša koncertna harmonika vzpostaviti dialog z ljudsko kulturo, in sicer skuša prikazati izvirno ljudsko glasbo, predvsem v "Suiti klezmer", ob tem pa preko sodobne glasbene govorice predstaviti tudi "uradno" kulturo, to je kulturo na najvišji stopnji."

Kaj pričakuješ od tega izvirnega nastopa?

"Po koncertu, ki sem ga izpeljal konec marca v dvorani Deutscher Hilfsverein za abonmajsko sezono Glasbene matice, me ta nastop ponovno približa tržski publiku. Vendar bo slo za popolnoma drugačno okolje kot pri Glasbeni matici in tudi občinstvo bo verjetno različno. Zdi se mi zelo pomembno, da se lahko dotaknem različnih kulturnih silnic našega mesta. Spored tega koncerta se nekoliko oddaljuje od mojega običajnega repertoarja in mi je na ta način ponudil možnost, da sem se podrobneje približal ljudski glasbi. Ni čudno, da v zadnjih casih nastopam tudi na festivalih etno glasbe, kot je bil nedavni koncert v Ferrari na reviji Mundus. V ljudski oziroma etno glasbi zasledujem veliko in bogato dediscino."

Omenil si nastop v Ferrari; kako je trenutno s tvojo dejavnostjo?

"Pred kratkim sem nastopil tudi na reviji Estate Sorrentina, ki jo umetniško vodi veliki violinist Uto Ughi. V bližnji bodočnosti bom koncertiral v Trentu in v Ljubljani. Pedagoška dejavnost na konservatoriju v Femu pa terja veliko prizadevanja, saj bodo letos moji gojenci dosegli prve rezultate: dva bosta opravila peti letnik, en gojenec pa se bo povzpел do harmonikarske diplome."

Aleksi Jercog

PET UNIVERZ AJ

Poletna univerza v Bovcu

V bovskem hotelu Alp letos že peto leto poteka Poletna univerza v Bovcu, skupen projekt univerz iz Celovca, Trsta, Vidma, Maribora in Ljubljane. Petnajstdnevne poletne univerze, ki se bo končala v ponedeljek, 31. avgusta, se udeležuje približno 50 studentov iz Slovenije, Italije in Avstrije, pa tudi dve studentki iz Hrvaske ter po ena iz Slovaske in Ukrajine, je za STA povedal redni profesor celovske univerze Andreas Moritsch, eden pobudnikov in organizator omenjenega srečanja.

Kot je poudaril Moritsch, je osnovni namen te tradicionalne prireditve z geslom Evropa v regijah, čezmejno sodelovanje; v okviru letosnjega srečanja pa priprava citanke za območje Alpe - Jadran. Berilo, ki naj bi predvidoma izšlo čez dve ali tri leta, bo namenjeno gimnazijcem višjih razredov, pa tudi turistom, ki bi zeleli spoznati omenjeno območje. Vključevalo pa bo informacije o zgodovini, geografiji, literaturi, jeziku, itd. dežel v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran. Tako so tudi letosnja predavanja, ki potekajo ob popoldnevih, namenjena obravnavi omenjenih tem, predavatelji pa so profesorji sodelujočih univerz.

Popoldanski del, ki poleg predavanj vključuje tudi seminarje, letos poteka na temo: Kaj naj bi vedeli o sosedu in kaj bi zeleli, da ve sosed o nas. Seminarje pripravljajo sami studenti; vecinoma gre za studente višjih letnikov humanističnih ved, ki so jih izbrale in jih stipendirajo matične univerze. Udeleženci v starih skupinah razmišljajo predvsem o stereotipnih nacionalnih in etničnih predstavah. Njihove ugotovitve bodo tudi predmet današnje širše razprave. Ob dopoldnevih pa potekajo jezikovni tečaji nemščine, italijanske, slovenske in letos prvič tudi furlanske.

Poletno univerzo v Bovcu bodo po besedah prof. Moritscha pripravljali tudi v prihodnje; rektorji univerz iz vseh treh držav so namreč lani podpisali posebno pogodbo o sofinanciranju srečanja. Bovec naj bi tako postal meduniverzitetni center za območje Alpe-Jadran, saj gre za kraj, ki leži ob tromeji, na stičiscu slovanskega, romanskega in nemškega sveta, obenem pa je tudi v središču Evrope. (STA)

NOVICE

Slike in multipli Lucia Fontane

Italijanski slikar in kipar svetovnega slovesa Lucio Fontana (1899-1968) je nekaj let pred smrtjo ustvaril vrsto del na temo piranskega gledališča Tartini, ki so tokrat v izboru na ogled v koprski galeriji Loza. Na razstavi, ki so jo odprli včeraj ob 19. uri, je predstavljenih 12 slik srednjega formata iz zasebnih zbirk in 10 multiplov iz obdobja med leti 1964-1966. Razstavo je Medobčinski zavod za likovno dejavnost Piran pripravil v sodelovanju z italijanskimi poznavalci Fontanovega opusa - Luciom Massimo Barbero, Paolom Campigligio in Auroro Fonda, ob tej priložnosti pa so izdali tudi obsežen studijski katalog s spremnimi teksti avtorjev razstave, barvnimi reprodukcijami del in izbrano bibliografijo Lucia Fontane v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku. (STA)

Razstava na videmskem gradu

Se nekaj dni, točneje do 6. septembra, je na videmskem gradu na ogled razstava umetnin beneskih mojstrov, ki jih hranijo v muzeju Eremitaz v St. Peterburgu. Razstava je vzbudila veliko zanimanja, grad je bil odprt tudi v prazničnih dneh sredi avgusta. Samo na veliki smaren so zabeležili tisoč obiskovalcev. Na grad ne smes z avtomobilom, poskrbeli pa so za avtobus, ki iz mestnega središča pelje na grad. Za avtobuse je poskrbljeno ob koncu tedna in nedeljah.

Struški večeri poezije

V makedonskem mestu Struga se je v četrtek pričela mednarodna pesniška prireditev, 37. Struški večeri poezije, ki se je letos udeležuje sto pesnikov iz 40 držav. Pesniško sporočilo clovestvu o miru, ljubezni in razumevanju je posredoval spanski pesnik, lanski dobitnik priznaja Struški večeri poezije, Husto Horte Padron. Osrednji dogodek letosnje prireditve je portret kitajskega pesnika Vu Juana, dobitnika letošnjega venca Struških večerov poezije.

Glasba v Radovljici

Mateja Bajt, Irena Pahor, Michael Steinkuehler, Lucy Hallman Russell in Irena Kolar so sinoči v radovljski graščini priredili koncert sodobne glasbe na baročnih glasbilih. Koncert je sodil v okvir 16. festivala Radovoljica '98, na njem so izvajali skladbe Primoza Ramovsa, Brine Jez - Brezavšček, Dine Slama, Petera Planjavskya in ostalih. (STA)

Dva koncerta skupine Elio e le Storie Tese

Elio e le Storie Tese, nori ansambel italijanske glasbene scene, bo ta konec tedna gostoval v letoviscarskih krajih nase dezele.

Milanska skupina bo nocoj nastopila v areni Alpe Adria v Lignanu, jutri pa v parku vrtnic v Gradezu. Oba koncerta se bosta pričela ob 21.30.

Elio e le Storie Tese so dobri glasbeniki, ki se pri izvajanju skladb poslužujejo vseh glasbenih žanrov, od trdega rocka do gospela, od karijskih ritmov do narodno zabavne glasbe, od klasičnih ljubezenskih melodij do tehno ritmov. Poleg njihove redne produkcije radi sodelujejo s številnimi drugimi glasbeniki, lani so npr. sodelovali z Raulom Casadeiem, pred dobrim tednom pa je Elio nastopil celo na Rossini festivalu v Pesaru.

Njihove zelo zabavne pesmi (ne gre pozabiti, da so umetnostno dorasli v milanskih kabaretnih klubih), govorijo tako o nesmiselnih stvareh kot o zelo aktualnih temah, kot so priseljenci, aids, osamelost in brezposelnost. Sam sanremski hit izpred dveh let La terra dei cachi je uspešna parodija današnje Italije.

Ceprav so včasih prevec rutinski, Elio, Rocco, Tanica, Favez, Faso in Cesareo ponujajo pristno in sproščeno zabavo, ki prevzame vse prisotne in spremeni vsako prizorišče njihovih koncertov v veliko plesisce, besedila pa spravijo v smeh prisotne.

V dveh urah koncerta bodo predstavili vrsto starejših uspešnic kot tudi štiri nove skladbe, ki so jih vključili na zadnjo zgoscenko. Del meglio del nostro meglio vol. 1, sicer zbirko prenovljenih starih hitov. A.W.

LJUBLJANA / OD 4. DO 11. SEPTEMBRA

Mednarodni lutkarski festival

Na različnih prizoriščih številni nastopi domačih in tujih gledališč

V Ljubljani bo od 4. do 11. septembra mednarodni lutkarski festival Lutke '98, na katerem bo nastopilo več kot trideset gledališč in skupin mladih lutkarjev iz Združenih držav Amerike, Izraela, Irana, Velike Britanije, Nemčije, Italije, Francije, Španije, Ceske, Poljske, Hrvaške, Madžarske, Irske, Mehike in Slovenije. Selektor je letos Robert Waltl, direktor festivala, ki je vključen v letosnji nacionalni program slovenske kulture, pa je Ignacije Sunjić. Festival bo tudi v znamenju 50-letnice profesionalnega lutkarstva na Slovenskem.

Mednarodni lutkarski festival "Lutke" v Ljubljani je postal že pojem med mladimi lutkarji sveta, pridobil pa si je tudi izjemne simpatije domačega občinstva in kritike. Specifičnost ljubljanskega festivala temelji na izkušnjah dosedanjih mednarodnih prireditev. Isce ravnoesje med živo tradicijo in avantgardo po estetski usmeritvi in skuša vzpostaviti simbiozo med predstavami mladih lutkarjev iz sol in ze uveljavljenih generacij.

Selektor Robert Waltl, igravec in asistent za lutkarstvo na pedagoški fakulteti v Ljubljani, je na predstavitevni novinarski konferenci zato poudaril, da želijo na festivalu predstaviti najzanimivejše tendence sodobne

lutkovne umetnosti in obenem prispevati k uveljavitvi mladih profesionalnih skupin. Tekmovalni program za nagrado "mali princ" zaenkrat predvideva sodelovanje približno sto lutkarjev iz 18 gledališč z 20 različnimi predstavami - pretežno jih bodo uprizorili v prostorih Lutkovnega gledališča Ljubljana, nekaj na prostem. Udeleženci festivala bodo gostovali tudi v Mariboru in Zagrebu. Poudarek bo na otroškem programu. V sklopu Mojsrškega cikla in ulicnega programa je napovedanih prav tako 18 gledališč, medtem ko predstav v okviru nacrtovanega ritualnega gledališča zal ne bo. Selektor Waltl si je namreč zamislil gostovanja slovitih vietnamskih vodenih lutk, poleg njih se japonskih in afriških lutkarjev, nastop drezniških pustnih mask in drugih skupin, vendar so ti nacrti zaenkrat padli v vodo.

V spremljevalnem programu je napovedana restrospektivna razstava skic in lutk akad. slikarke Agate Freyer Majaron - od 3. do 17. septembra v Galeriji TR3, razstava afriških mask in ritualnih predmetov iz Tretjakove zbirke Umetnostnega paviljona Slovenj Gradec v Lutkovnem gledališču Ljubljana (LGL), razstava Beblerjeve t. i. indonezijske zbirke v Slovenskem etno-

grafskem muzeju ter stalna razstava slovenskega lutkarja Milana Klemencića (LGL). Nacrtovane so tudi predstavitve nekaj knjig tujih avtorjev, posvečenih lutkarstvu.

Celotna likovna podoba festivala bo tudi tokrat v rokah Maje Vicić, ki si je poleg že uveljavljenega znaka - piščanca - omislila se stilizirano jajce kot znanilca novega.

Doslej je bilo v Ljubljani pet mednarodnih lutkovnih festivalov, lanskega si je ogledalo približno 10.000 gledalcev. Gre sicer za biennialno prireditev, vendar so jo zaradi kolizije s Klemencićevimi dnevi lutkarstva v Novem mestu letos predstavili, tako da bo septembra drugo leto zapored, naslednja pa naj bi bila leta 2000.

Festival si je pridobil naklonjenost ministrstva za kulturo, ki ga je letos uvrstilo v prireditev nacionalnega pomena in ga v veliki meri financira. Podpira in sofinancira ga tudi mestna občina Ljubljana. KLjub temu so organizatorji na novinarski konferenci potožili, da so za kritje potovalnih stroškov nekaterih skupin iz oddaljenejših držav se "prekratki" za kakšnih dva milijona tolarjev. Generalni medijski pokrovitelj Lutke '98 je RTV Slovenija.

(STA)

MEJA / OB NARAŠČAJOČEM PROMETU

Izvajanje sporazuma o poenostavitvi carinjenja

Dogovor podpisali pred meseci, poskusno pa naj bi ga začeli izvajati že junija - Novi rok je zdaj september

Blagovni promet preko mednarodnega mejnega prehoda Standrez-Vrtojba se je v letu dni povečal za okrog deset odstotkov. V prvih sedmih mesecih lanskega leta je skozi ta mejni prehod peljalo skupaj skoraj 166 tisoč tovornih vozil, v enakem obdobju letosnjega leta pa že 181.460. V izrazitem porastu so posiljke blaga v izvozu.

Tak trend pričakujejo tudi v prihodnjih mesecih. Pokazatelj v tej smeri je kar precej. Tako so letos tudi v avgustu zabeležili za sicer dopustniški mesec neobčajno živahno dejavnost. "V primerjavi s stanjem lani in prejšnja leta je obseg dejavnosti vsaj dvakraten", ugotavlja ravnatelj družbe SDAG dr. Podbersig. Na mednarodnem mejnem prehodu Standrez - Vrtojba pa si veliko nadejajo tudi od izvajanja pred nekaj meseci med predstavniki italijanske in slovenske carine ter raznih služb podpisanega sporazuma glede poenostavitve, oziroma skupnega carinskega nadzora. Sporazum, ki bo po predvidevanjih odpravil gnečo, poenostavil postopek na meji, da bodo operacije potekale hitreje, naj bi začeli poskusno izvajati že junija, vendar pa so se stvari zapletle. Po prvi in drugi odgoditvi, napovedujejo da bodo sporazum pričeli izvajati v septembru.

Tako na italijanski, kakor na slovenski strani so že pred časom poskrbeli za namestitve računalniške mreže in naplog vsega kar je po-

trebno za prehod na nov način kontrole. Poskus je prvi in edini na italijanskem ozemlju. Če se bo obnesel - in v to so prepričani skoraj vsi - potem je pričakovati v prihodnjih mesecih spet izrazito povečanje prometa preko tega prehoda, ki bo tako postal, v primerjavi z drugimi, zelo konkurenčen. Pri družbi SDAG so prepričani, da bodo v odnosih med upravo carine in finančno stražo v prihodnjih dneh dosegli dogovor o se odprtih vprašanjih in da bo poskusno obratovanje v septembru res steklo. Zamude naj bi namreč nastale zaradi težav pri usklajevanju, oziroma dogovarjanju.

Kaj je bistvo novega načina nadzorovanja in pregledovanja blagovnih

posiljk? Na preprost način povedano, bi lahko rekli, da se bodo soferji izognili dvojnemu carinskemu postopku, dvojni pripravi listin, pregledu itd. "Listine", ki jih bodo pripravili na eni ali drugi strani meje, bodo veljale tudi za drugo stran. Isto velja tudi glede materialnega pregledovanja posiljk.

Ogniti se bo mogoče stojinam, cakanju, kar seveda bremeni stroške prevoza. In prav v tem pogledu bo goriski mednarodni prehod pridobil na konkurenčnosti. Ob naraščajočem prometu industrijskih vozil je hitrejši in enostavnejši način kontrole edini primeren odgovor.

Na sliki: tovornjaki na mednarodnem prehodu - foto Bumbaca.

GORICA / OD 2. DO 9. SEPTEMBRA

Predstavili program letošnjega festivala lutkovnih gledališč

Predpremiere v raznih krajih

Včeraj zjutraj so na zupanstvu predstavili sedmi festival lutkovnih gledališč "Alpe Adria Puppet Festival". Niz predstav se je tudi letos začel že predhodno, saj so se prireditelji odločili, da ponovijo lanske leto izkušnjo in so Festival razširili tudi na druga mesta nase pokrajine. Predstave so se zvrstile v Gradezu, Gradiscu in Romansu, niz »predpremier« pa se bo zaključil z današnjim nastopom v Gradezu (ob 18. uri v Parku vrtnic) in jutrisnjim v Gradiscu (ob 20.30 na dvoriscu palace Torriani).

Osrednji del Festivala pa se bo seveda odvijal v Gorici in sicer od 2. do 9. septembra.

Umetniški vodja lutkovnega festivala in obnem ravnatelj deželne centra animiranega gledališča CTA Roberto Piaggio je s sodelovanjem predsednika deželne gledališke ustanove Mariom del Bellom in občinskega odbornika za kulturo Antonia Devetaga predstavil niz predstav, ki se bodo odvijale v Kulturnem domu, v Kulturnem centru Lojze Bratuz, na gradu, v dvorani UGG, v občinskem parku, na dvoriscu instituta Lenassi ter v ljudskem in spominskem parku.

Med številnimi predstavami (na programu jih je kar 18, celoten spored pa bomo objavili v naslednjih dneh) velja omeniti nastop italijanskega mojstra lutkovnega gledališča Mimma Cuticchia, ki bo 2. septembra ob 21. uri gostoval v Kulturnem domu s predstavo L'urlo del mostro, skupine Claudia Ginellija s predstavo J.E.F.. 3. septembra v Kulturnem centru L. Bratuz ob 21. uri; dalje nastop ceskega lutkovnega gledališča iz Prage z Mozartovim Don Juanom 5. septembra prav tako ob 21. v dvorani centra Bratuz, Mozartovo Carobno flavto v izvedbi Puppentheater Frlefanz skupine iz Berlina 7. septembra ob 21. uri v Kulturnem domu ter seveda krstno predstavo goriskega lutkovnega gledališča s popolnoma prenovljeno igro Il bacio di una morta, 4. septembra v centru Bratuz. Ales Waltritsch

ZDRAVSTVO / NOVO POGLAVJE

Dežela naj bi za bolnišnico zagotovila 52 milijard lir

Zgodba o novi goriski bolnišnici se zacena znova. Deželna uprava je menda pripravljena za izgradnjo goriske bolnišnice nameniti 52 milijard lir. To je celoten znesek, ki je trenutno razpoložljiv za investicije na tem področju. Tako stališče je na nedavnem srečanju z goriskim zupanom zavzel deželni odbornik za zdravstvo Ariis. S tem denarjem naj bi začeli izvajati prvi poseg, ki pa, kakor izhaja iz tiskovnega sporočila, se ni povsem podrobno opredeljen, ker bo treba sele sprejeti odločitev, kaj pravzaprav najprej narediti. Cetudi bo denar dejansko nakazan za gorisko bolnišnico pa ta vsota nikakor ne bo zadostovala zato, da bi v nekaj letih (desetletjih ?) dobili sodobno zdravstveno strukturo. Manjkajoči denar naj bi zagotovili s prodajo raznih stavb in drugih nepremičnin. To pa je zelo dolg in zapleten postopek. In prav v tem je razlog za določeno skepso.

Milijarde, ki jih Dežela zdaj namerava dati za Gorico, so se pred nekaj meseci zahtevali v Vidmu za financiranje zelo zahtevnega nacrta, vrednega nekaj nad stiri sto milijard lir.

KRONIKA / PRIJELI SO JIH PRI TRŽIČU

V priporu trije Hrvati, ki so skušali izprazniti draguljarno v Gradiscu

Karabinjerji so včeraj v prvih jutranjih urah v predmestju Tržica priprli tri hrvaske državljane, osumljene poskusa vloma in tatvine v draguljarno in zlatarno "La Gioielleria" v Gradiscu, katere lastnik je Luca Villini. Trgovina je v Gradiscu zelo znana.

Okrog pol starih je stanovanca v bližini trgovine, ki si jo je trojica izbrala za cilj tatinskega podviga, zbudil sumljiv ropot. Pri vratih trgovine je opazil dve osebi, ki sta se trudili, navrtati luknjo skozi katero bi nato prišlo do dragočnosti v izlozbi. Njun obnašanje ni puščalo dvomov.

Najbrz sta nepridiprava ugotovila, da sta bila odkrita, zavohala nevarnost in namero opustila. Hitrih nog sta se oddaljila proti avtomobilu, ki je bil parkiran nedaleč stran, v bližnji ulici. Vlomilca

sta imela tudi pomagaca, ki je v bližini "strazil". Tacas je na karabinjersko postajo že prispelo telefonsko sporočilo in začela se je akcija za vlomilci. Trojica se je z avtomobilom znamke micra reske registracije odpeljala v smeri Tržica. V predmestju San Polo so na leteli na cestni blok, za njimi pa je bila že tudi karabinjerska obhodnica.

ca. Vrsta avtomobila (menda so si ga vlomilci sposodili) in registrska tablica se je ujemala s podatki, ki jih je posredoval nek drugi občan, ki je prisostvoval dogodku v Gradiscu. Poleg tega pa so karabinjerji v avtomobilu našli tudi vlomilsko orodje. "Izlet" se je za trojico vlomilcev 27. 24 in 22 let koncal v ulici Barzellini.

Ogenj v tovarni ivernih plošč

V četrtek okrog 13. ure je zagorelo v tovarni ivernih plošč Meblo v Novi Gorici. Proizvodnja je sicer te dni ustavljena, ker opravljajo v tovarni remontna in vzdrževalna dela. V hali nameščajo zračnike z ventilatorji. Goreti je začelo prav v enem od zračnikov. Ogenj se je zelo hitro razširil in opustil okoli 1/3 hale. Največ škode je na strehi in oknih ter na električni napeljavi.

Pozar so skušali najprej gasiti pripadniki gasilske skupine v tovarni, na pomoč pa so jim nato priskočili poklicni gasilci iz Nove Gorice. Poseg je trajal dobri dve uri. Nastala je velika gmotna škoda.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri bodo na Goriskem obratovale naslednje bencinske crpalke

GORICA
IP - Ul. Crispi, 14
ESSO - Ul. L. Isonzo, 77
MONTESHELL - Ul. Aquileia, 20
ERG - Ul. sv. Mihaela, 35

AGIP - Ul. Trieste, 174
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Boito, 43

IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. Ven. Giulia
GRADISCE
MONTESHELL - Ul. Trieste

SKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti
MARJAN
AGIP - Ul. Manzoni
STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste, 33

IZLETI

ZVEZA UPOKOJENCEV iz Doberdoba naproša udeležence izleta v Sanremo in Montecarlo da do 31. avgusta poravnajo vpisnino. Odhod bo 11. septembra ob 5.45 izpred cerkve v Doberdodu in ob 6.00 v Jamljah, pred spomenikom.

SKD KREMENJAK iz Jamelj vabi na izlet v Gardaland dne 4. oktobra. Za informacije in vpisovanja poklicite na tel. 419973 ali 419946 (Semolice Giordano, Oretti Bruno).

SPDG priredi 13. septembra avtobusni družinski izlet z obiskom GEOSA (Geografskega središča Slovenije), gradu Bogensperk ter izletom na Smarno goro nad Ljubljano.

OBVESTILA

KMECKA ZVEZA opozarja vinogradnike na obveznost prijave zaloga vina na dan 31. avgusta. Za izpolnitev prijave so na razpolago uradi zveze in sicer: v Gorici (ul. Malta 2) vsak dan razen sobote od 8. do 12. ure; na sedežu KD Briski gric na Bukovju v četrtek 3. septembra od 12.30 do 14. ure; v podružnici v Doberdodu (sedež godbe na pihala) ob petkih od 8. do 9. ure. Vinogradniki naj prinesejo s seboj zadnjo prijavo vina.

KINO

GORICA

VITTORIA 1 20.00-22.20»Arma letale 4«. M. Gibbons.

VITTORIA 3 22.00-22.30»Boogie nights«. R. Paul Thomas Anderson. Prep. mlad. pod 14. letom.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 pri Sv. Ani, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes: 9.00, Bianca Radossi iz bolnišnice sv. Justa v cerkev sv. Ambroza v Trzicu.

NOVICE

Zaposlitev na občini v Medeji

Deželna agencija za zaposlovanje sporoča, da bodo 26. t.m. opravili selekcijo za začasno zaposlitev za tri mesece (z možnostjo podaljšanja roka zaposlitve) delavca z vozniskim dovoljenjem kategorije D. Zaposlitev je na občini v Medeji. Pogoji: vpis v sezname brezposelnih in izpolnjevanje pogojev za zaposlovanje v javni upravi.

Confonsumatori na dopustu

Združenje potrošnikov Confonsumatori obvesca, da bo urad v Ulici Baiamonti zaprt cel mesec avgust. Urad bodo ponovno odprli 7. septembra ob 15.30 do 17.30. Za nujne potrebe se potrošniki lahko obrnejo na Združenje potrošnikov v Vidmu preko telefonske številke 0432/45673.

Koncert iz niza "Shalom Trieste"

V Kulturnem centru "Lojze Bratuz" bo jutri ob 21. uri peti koncert iz niza glasbenih prireditev posvečenih judovski glasi in kulturi. Večer prireja pokrajinska uprava v sodelovanju s Trzasko občino. Drevi bo nastopila komorna skupina Serenade Ensemble pod vodstvom Fabia Macellonia. Vstopnine ne bo.

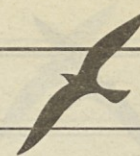
Trčenje v zgodnjem jutru

Včeraj nekaj pred 5. uro zjutraj se je pri Koprivnem pripetila nekoliko neobičajna prometna nesreča. Vpleteni sta bili osebni avtomobil in posebno industrijsko vozilo. Avtomobil fiat uno, ki ga je vozil 28-letni Paolo Zarnetig iz Krmina, je trčil v tovornjak za čiščenje poti. Vozilo je upravljal André Parise iz kraja San Michele al Tagliamento. Ponesrečenec so v bolnišnici nudili prvo pomoč.

Cesarski praznik v Jasihu

V sakoletno srečanje v Krminu in Jasihu, ki ga prireja združenje "Mittelevropska kultura" bo jutri doseglo višek. V Bracanu, so se včeraj poklonili spominu vseh padlih. Jutri ob 11. uri bo v stolnici v Krminu masa za Evropo z molitvami, petjem ter branjem evangelija v jeziki narodov in narodnosti nekdanje Mittelevrope. Po masi bo pred zupanstvom srečanje predstavnikov oblasti in raznih delegacij. Dogajanje se bo popoldne preselilo v Jasih.

Sezonsko
znižanje
mauro laris
ul. Carducci 24
tel. 537561

NOVICE

Letališče Malpensa: predlogi Italije, dvomi Evrope

RIM - Predsednik italijanske komisije proti monopolom (antitrust) je mnenja, da bo mogoče »z nekaj poztvovalnosti« odpreti letasce Malpensa 2000. Kot znano, so letališče ze dogradili, manjkajo pa ključne prometne povezave med objektom in centrom Milana, zaradi česar je pristojna komisija EU projekt ustavila. V italijanskih krogih prevladuje torej zmeren optimizem, čeprav je vsem jasno, da bo treba pristati na kompromise, ki bodo morda se najbolj prizadeli potnike.

Nasprotnega mnenja so evropski komisarji, ki so prepričani, da bo moralo letališče Linate se nekaj casa obratovati, saj bi bil drugače kaos prehud.

Nesposobni učitelj se vrača za kateder

RIM - Državni svet je razveljavil sklep deželnega upravnega sodišča, ki je svoj čas potrdilo odločbo florentinskega solskega skrbnika zoper »nesposobnega« učitelja. Učitelja so prvič opomnili pred nekaj leti, nato pa ga leta 1994 odslovili, ker je bilo njegovo poučevanje »pomankljivo«. Državni svet je določil, da se solnik lahko vrne na svoje delovno mesto, to pa zato, ker mu solske oblasti pred odpustom niso izročile uradnega opomina, kot bi po zakonu morale storiti.

Manj nesreč in mrtvih v prometnih nesrečah

RIM - Italijanske avtoceste so bile v prvih petih mesecih tega leta varnejše v primerjavi z istim obdobjem v letu 1997. Med januarjem in majem je bilo vseh smrtnih žrtv za 10, 5 odstotka manj kot lani (lani je bilo 229 mrtvih, letos pa 205). Manj je bilo tudi prometnih nesreč: te so upadle za 4, 4 odtotka. Podatek je se posebno spodbuden, če upoštevamo dejstvo, da se je avtomobilski promet povečal za dobre štiri odstotke, tovorni pa za 5 odstotkov.

Rešil se je po 10 dneh jetništva v dvigalu

SESTRERIERE - V letoviškem kraju so z velikom zadovoljstvom sprejeli novico, da se je Armando Piazza, ki je ostal deset dni zaprt v dvigalu zaprtega hotela, rešil. Piazza, ki je čuval hotela, je ostal po nesreči blikiran v dvigalu. Reševalci so ga našli, ker jih je poklical Piazzov prijatelj, zaskrbljen, ker čuvala ni bilo na spregled.

V letoviscu so sicer precej nezaupljivi do trditve, da je Piazza preživel deset dni brez hrane in pijace, toda zdravniki so potrdili to dejstvo, obenem pa tudi, da je čuvajevo zdravstveno stanje presenetljivo dobro in so ga zadržali na opazovanju samo iz previdnosti.

Svetovalski vprašanji SL o zdravstvu in krajevni upravi

VIDEM - Deželni svetovalec Severne lige Gianpiero Fasola je na deželno vlado naslovil dve vprašanji. Prvo je v zvezi z gradnjami in vzdrževalnimi deli v videmskih zdravstvenih ustanovah. Svetovalec poziva predsednika nove deželne vlade in pristojnega odbornika, naj v prihodnje poskrbijo za organske projekte in za večjo razpoložljivost sredstev, ki jih namenjajo videmskim zdravstvenim domovom. V drugem svetovalskem vprašanju se predstavnik SL zanima za nove norme pri imenovanju obinskih komisarjev, ki naj bi jih pripravljala dežela. Poseg je baje sprožila polemika med videmskim komisarjem in odbornikom za krajevne uprave.

Poletne afera o prostituciji tema političnih posegov

TRST - V debato o spornih ukrepih proti prostituciji je posegel tudi deželni svetovalec iz vrst Zelenih Mario Puiatti. Po njegovem mnenju je delo prostitutk »družbeno koristno«, zato bi jih oblasti ne smele preganjati. Puiatti meni, da so posegi županov nezakoniti, obenem pa pretirano strogi do žensk, popustljivi pa do tistih, ki njihov položaj izrabljajo.

ITALIJANSKA POLITIKA / POLETNI POGOVOR S PREDSEDNIKOM VLADE

Prodi bi razširil Oljko v svet, čeprav v Italiji bolj životari

Livia Turco in drugi pa opozarjajo na nujnost novih iniciativ

GALLIPOLI - »Res je, da smo v prvih mesecih tega leta zabeležili upocasnitev gospodarske rasti, toda potem se je trend obrnil. Ne more biti nobenega dvoma, da gospodarstvo dobiva novega zagona. In to se bo prav gotovo poznalo tudi v zaposlitveni ravni.«

Tako je med drugim povedal predsednik vlade Romano Prodi na srečanju s časnikarji, ki ga je imel včeraj v Gallipoliju na južni jadranski obali, kjer preživlja z družino krajše počitnice. Prodi je poudaril, da delo njegove vlade postopoma rodi sadove. V tem smislu je omenil, da vlada zdaj pripravlja finančni zakon za leto 1999, ki bo bistveno manj restriktiven, kot so bili finančni zakonih zadnjih let.

V pogovoru s časnikarji se je predsednik vlade dotaknil najrazličnejših tem. O ameriskem napadu na teroristična

zarišca v Sudanu in Afganistanu je dejal, da je bil dokaj hitro obveščen, sicer pa je potrdil pravilnost italijanske linije, ki je »odločna proti terorizmu, a hkrati išče dialog povsod tam, kjer je mogoče«.

Prodi se je večkrat dotaknil tudi problemov v vladni vecini. Rekel je, da z veliko pozornostjo sledi notranji debati v SKP, poudaril pa je, da verjame v pravilnost in veljavnost projekta Oljke. To do taksne mere, da bi po njegovem bilo primerno ta projekt celo raztegniti na mednarodno raven. »Problemi danasnjege sveta so zapleteni in potrebna je politična kultura, ki bi jim bila resnično kos,« je dejal. Pristavil je, da o teh problemih rad govori s svojim britanskim kolegom Tonyjem Blairom.

Omenimo naj, da se je Prodi v teh svojih počitniških dneh med drugim prvič vrnil

v kraj Tricase pri Lecceju, kjer je leta 1995 začel svojo dolgo kampanjo z avobusom pod znamenjem Oljke, ki ga je pripeljala do zmage na volitvah leta 1996.

Sicer je bodocnost Oljke ena izmed tem, ki je sploh v središču politične pozornosti v teh dneh. Tako je npr. ministrica za socialne zadeve Livia Turco v daljšem intervjuju glasilo Levih demokratov L'Unità dejala, da Oljka zgublja teren in da bo njena prihodnost odvisna od tega, ali bo jeseni znala prevzeti politično iniciativo. S to oceno se strinja nacelnik Zelenih v poslanski zbornici Mauro Pisan. Podprl jo je tudi odgovorni za probleme dela pri LD Alfredo Grandi, po mnenju katerega bi morala Oljka nekaj pomembnega ukreniti zlasti za zmanjšanje brezposelnosti.

Po podatkih vzorčnih mest inflacijska stopnja narasla na 1,9 odstotka

RIM - Če so bili četrtkovi podatki vzorčnih mest o gibanju cen spodbudni, saj so nakazovali, da inflacijska stopnja ne narasča, so včerajšnji podatki dali za spoznanje bolj negativno sliko, saj se po teh podatkih tendencna inflacijska stopnja dvigne za 0, 1 odstotka od 1, 8 na 1, 9 odstotka.

Narastanje inflacijske stopnje je odraz zaokroženj. Po četrtkovih podatkih bi poprečna inflacijska stopnja narasla za 0, 042 %, po včerajšnjih pa za 0, 056 %, z zaokrožitvijo pa za 0, 1 %. Dokončen in uraden podatek pa bo objavil državni statistični zavod Istat 8. septembra.

K dvigu inflacijske stopnje je prispeval predvsem Turin, kjer so cene v avgustu narasle za 0, 2 %, podobno kot v Bene-

tkah. Prav ti dve mesti sta porinili inflacijsko stopnjo navzgor, medtem, ko se v ostalih mestih cene na drobno niso spremenile ali pa je bila podrazitev neznatna.

Kljub rahlemu dvigu inflacijske stopnje (v tem letu je prav v tem mesecu segla najvišje) pa gospodarski izvedenci menijo, da je gibanje cen v državi se pod nadzorstvom. Po njihovem mnenju se bo s septembrom inflacijska stopnja v Italiji spet nekoliko znižala. Nizala naj bi se do konca leta in težila k 1, 6 do 1, 7 odstotka. Če se bodo te napovedi uresnicile, bo poprečna letna inflacijska stopnja 1, 7 odstotka, kar je pod 2 odstki, ki jih je vlada nakazala kot cilj v dokumentu o gospodarskem načrtovanju.

ZA BOJ PROTI BREZPOSELNOSTI IN ZAGON EKONOMIJE

Ciampi predlaga nov družbeni dogovor

RIM - Za gospodarski zagon in učinkovitejši boj proti brezposelnosti bi potrebovali nov družbeni dogovor med delodajalci in sindikati, podoben onemu iz leta 1993. Sindikati bi morali zagotoviti večjo prožnost dela, delodajalci pa bi se v zameno morali obvezati, da omejijo zaslužek in s presežki finansirajo nove naložbe. To je predlog gospodarskega ministra Carla Azeglia Cimpia, ki ga je podrobno orisal v intervjuju za dnevnik Confindustrie Sole 24 ore.

Ciampi je v intervjuju poudaril, da je po njegovem mnenju potreben nov dogovor med socialnimi partnerji, ki naj ima kot cilj gospodarsko rast, naložbe in nizjo brezposelnost. Kot so sindikati in delodajalci skupaj z vlado leta 1993 (tedaj je bil Ciampi predsednik vlade) podpisali dogovor, ki je zajel inflacijo in je bil osnova za sanacijo, tako bi morali sedaj podpi-

sati sporazum za gospodarski zagon in zaposlovanje. Minister za gospodarstvo je dejal, da bi bil potreben dvojen dogovor: delodajalci bi morali pristati na to, da bi se zaslužek na posamezni proizvod ne dvignil (morali bi kvečjemu računati na večji globalni presežek z večjo proizvodnjo), tako pridobljena sredstva pa bi morali vložiti v nove gospodarske pobude. Sindikati bi morali istocasno pristati na to, da se odpravijo tiste togosti, ki se hromijo tržišče dela.

Po Ciampijevem mnenju je tudi potrebno novo načrtovanje, čeprav »to ne pomeni vrnitev k preseženi logiki petlečk ali pa smernicam nekdane levsredinske vlade. »Vlada mora nakazati prioritete sisema, ostalo je naloga trga,« je menil Ciampi.

V pogovoru za Repubblico pa je minister za gospodarstvo povedal, da razmislja o finančnem za-

konu, ki bo za 8.000 milijard lir skril izdatke, izključil pa je nove dajatve ali nove obremenitve davkoplačevalcev. Kar zadeva prihodnost pa je Ciampi menil, da bi morali imeti načrt naložb za 120 tisoč milijard lir do leta 2006.

Confindustria je s podpredsednikom Guidalbertom Guidim sicer cenila vladno voljo, da se spoprime s problemi brezposelnosti, kritizirala pa vsebino predloga, ker je po njeni oceni preveč tod in ne upošteva zakonitosti trga.

Nekoliko več pripravljenosti so pokazali sindikati. Po njihovem mnenju je predlog sprejemljiv, toda uslužbenci so svoje že žrtvovali, medtem ko podjetniki niso uresnicili svojih obvez. Sindikati sicer zamerijo Ciampiju, da je skušal nekoliko zabrisati odgovornosti vlade, ki naj ne bi naredila vsega, kar bi morala.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	21 AVGUST 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1758,00	1784,00
	nemška marka	979,00	995,00
	funt sterling	2868,00	2923,00
	švicarski frank	1169,00	11940,00
	belgijski frank	46,82	48,82
	francoski frank	289,00	299,00
	danska krona	253,00	263,00
	norveška krona	225,00	235,00
	švedska krona	212,00	222,00
	kanadski dolar	1136,00	1176,00
	portugalski eskudo	9,13	10,03
	nizozemski gulden	859,00	884,00
	avstrijski šilling	138,10	142,45
	španska pezeta	11,10	12,20
	grška drahma	5,54	6,34
	irski sterling	2425,00	2505,00
	japonski jen	11,89	12,79
	avstralski dolar	990,00	1.060,00
	madžarski florint	7,00	8,50
	hrvaška kuna	260,00	285,00
	slovenski tolar	10,25	10,45

KMEČKA BANKA - GORICA			
21 AVGUST 1998	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1757,00	17872,00	
nemška marka	979,00	997,00	
francoski frank	289,00	299,00	
nizozemski gulden	860,00	885,00	
belgijski frank	47,00	48,80	
funt sterling	2841,00	2931,00	
irski sterling	2425,00	2520,00	
danska krona	255,00	265,00	
grška drahma	5,70	6,14	
kanadski dolar	1140,00	1175,00	
švicarski frank	1167,00	1192,00	
avstrijski šilling	138,10	142,60	
slovenski tolar	10,15	10,48	
hrvaška kuna	260,00	280,00	

MILANSKI DEVIZNI TRG			
21. AVGUST 1998	v LIRAH		
valuta	povprečni		
ameriški dolar	1775,400		
EKU	1947,260		
nemška marka	986,550		
francoski frank	294,280		
funt sterling	2900,830		
nizozemski gulden	874,800		
belgijski frank	47,842		
španska pezeta	11,626		
danska krona	259,040		
irski sterling	2472,600		
grška drahma	5,848		
portugalski eskudo	9,637		
kanadski dolar	1158,500		
japonski jen	12,282		
švicarski frank	1180,060		
avstrijski šilling	140,210		
norveška krona	230,420		
švedska krona	216,660		
finska marka	324,480		

MILANSKI BORZNI TRG					
21. AVGUST 1998			INDEKS MIB 30: -4,06		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	22.599	-1,68	La Fondiaria	10.408	-2,92
Bca di Roma	4.128	-1,99	Mediaset	10.605	-1,74
Bca Fideuram	11.123	-3,05	Mediobanca	22.986	-3,27
Bca Pop.M I	14.505	-2,78	Montedison	2.002	-2,67
Compart	1.564	-3,09	Olivetti	4.041	-1,34
Comit	13.896	-4,04	Parmalat	2.870	-3,07
Credit	9.444	-2,87	Pirelli Spa	5.438	-3,73
Edison	15.902	-2,06	Ras	24.803	-4,28
Eni	10.341	-3,19	Rolo	44.207	-2,53
Fiat	6.565	-4,17	Saipem	7.498	-0,83
Generali	63.253	-2,97	San Paolo To	28.813	-2,34
Imi	30.058	-1,67	TIM	11.910	-3,06
Ina	5.636	-0,52	Telecom Ita	14.327	-3,72
Italgas	7.596	-2,83			

Ijubljanska banka
Podružnica Milano

ljubljska banka
Podružnica Milano

ATLETIKA / EVROPSKO PRVENSTVO V BUDIMPEŠTI

Nemčija, VB in Poljska včeraj najuspešnejše

Italija včeraj ostala praznih rok - Kolajne: Rusija vodi

BUDIMPESTA - Evropsko atletsko prvenstvo se počasi nagiba h koncu. Včeraj so podelili kar devet kompletov kolajn. Se posebno usseni so bili atleti in atletinje iz Velike Britanije, Nemčije in Poljske, ki so osvojili po dve zmagi, po eno zlato kolajno pa so si prislužile Rusija, Ukrajina in Romunija.

Včeraj je Italija spet ostala brez kolajne. Od svojih hitrohodcev na 50 km si je nadejala veliko, a razočaranje je bilo po tekmo popolno. Prvi od Italijanov je bil Arturo di Mezza sele sedmi. Na 400 m je Saber osvojil prav tako 7. mesto, zanesljivo v finale pa se je uvrstila Fiona May v skoku v daljino.

V slovenskem taboru sta Valant v daljini in Bikar na 200 m izpadli.

VCERAJSNJI FINALNI IZIDI

Hoja 50 km: 1. Robert Korzeniowski (Pol) 3.43:51; 2. Valentin Kononen (Fin) 3.44:29; 3. Andrej Plotnikov (Rus) 3.45:53; 4. Mikel Odriozola (Spa) 3.47:24; 5. Tomasz Lipiec (Pol) 3.48:05; 6. Santiago Perez (Spa) 3.48:17; 7. Arturo di Mezza (Ita) 3.48:49; 8. Denis Trautmann (Nem) 3.49:46; 9. Rene Piller (Fra) 3.51:03; 10. Sylvain Caudron (Fra) 3.54:43.

Palica, ženske: 1. Anzeela Balahonova (Ukr) 4, 31 m; 2. Nicole Rieger-Humbert (Nem) 4, 31; 3. Yvonne Buschbaum (Nem) 4, 31 4. Gabriela Mihalea (Rom) 4, 15; 5. Monique De Wilt (Niz) 4, 15; 6. Nastja Ryshich (Nem) 4, 15; 7. Monika Pyrek (Pol) 4, 15; 8. Zsuzsa Szabo (Madž) 4, 15

400 m, ženske: 1. Irina Privalova (Rus) 22.62; 2. Zana Pintusevič (Ukr) 22.74; 3. Melanie Paschke (Nem) 22.78; 4. Natalja Voronova (Rus) 22.80; 5. Nora Ivanova (Bol) 23.02; 6. Sabrina Mulrain (Nem) 23.04; 7. Gabri Rockmeier (Nem) 23.08; 8. Erika Suchovska (Čes) 23.18.

Disk, ženske: 1. Franka Dietzsch (Nem) 67, 49 m; 2. Natalja Sadova (Rus) 66, 94; 3. Nicoleta Grasu (Rom) 65, 94; 4. Elina Zvereva (Blr) 65, 92; 5. Ekaterini Vogoli (Gr) 63, 56; 6. Ilke Wyludda (Nem) 63, 46; 7. Anastasia Kelesidou (Gr) 62, 95; 8. Irina Jacenko (Blr) 61, 20.

400 m ovire, ženske: 1. Ionela Tirlea (Rom) 53, 37; 2. T. Teresuk (Ukr) 54, 07; 3. Silvia Rieger (Nem) 54, 45.

Visina, moški: 1. Artu Partyka (Pol) 2, 34 m; 2. Dalton Grant (VB) 2, 34; 3. Sergej Kljugin (Rus) 2, 32.

200 m, moški: 1. Doug Walker (VB) 20, 53; 2. Doug Turner (VB) 20, 64; 3. Julian Golding (VB) 20, 72.

400 m, moški: 1. Iwan Thomas (VB) 44, 54; 2. Robert Makowiak (Pol) 45, 04; 3. Mark Richardson (VB) 45, 05; 7. Ashraf Saber (Ita)

DANASNJI SPORED
9.05: maraton (m), finale; 9.20: disk (m), kvalifikacije; 9.30: troskok (m) kvalifikacije; 11.30: daljina, sedmerboj; 12.15: 4x100 m (z),

kvalifikacije; 12.30: 4x100 m (m), kvalifikacije; 16: kopje (z) sedmerboj; 16.00: palica (m) finale; 17.05: 4x400 m (m), kvalifikacije; 17.30: 100 m ovire, kvalifikacije; 17.30: daljina (z), finale; 18.00: 110 m ovire, polfinale; 18.20: 4x100 m (z), finale; 18.40: 800 m (m), polfinale; 18.50: kladivo (z), finale; 19.00: 4x100 m (m), finale; 19.15: 110 ovire, finale; 18.30: 800 m, sedmerboj; 19.50: 5.000 m (z), finale; 20.05: 4x400 m (z), kvalifikacije.

KOLAJNE
Rusija 4 zlate, 5 srebrnih, 4 bronaste; Nemčija 3, 3, 5; Velika Britanija 3, 3, 2; Ukrajina 3, 2, 1; Poljska 3, 1, 0; Portugalska 1, 2, 1; Italija 1, 1, 1; Madžarska 1, 1, 0; Grčija 1, 0, 2; Spanija 1, 0, 2; Estonija 1, 0, 0; Francija

1, 0, 0; Irska 1, 0, 0; Finska 0, 2, 1; Romunija 1, 1, 2; Češka 0, 2, 0 itd.

Na sliki AP: Partyka, zmagovalec v visini.

MOK/ZASEDANJE V LAUSANNI

Posebna agencija proti dopingu

Nadzarovala bo izvajanje kontrol prepovedanih po vsem svetu

LAUSANNE - Izvršni odbor Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) se je na sinočnjem zasedanju v Lausanni posvetil predvsem aktualnim tezavam v zvezi z odkrivanjem uporabe prepovedanih poživil v številnih sportih. MOK je sporočil, da namerava ustanoviti posebno agencijo, ki bi nadzorovala izvajanje kontrol prepovedanih poživil po vsem svetu.

Agencija bo delovala pod vodstvom visokega uradnika MOK, sedež pa bo imela v Lausanni. Z ustanovitvijo tovrstne agencije bi MOK dobil veliko večje pristojnosti pri preprečevanju in nadzoru uporabe poživil. Doslej je bil namreč MOK neposredno odgovoren le za kontrolo poživil na tekmovanjih pod svojim okriljem, torej olimpijskih igrh. Za ostala tekmovanja pa so bile zadolžene panozne in nacionalne sportne zveze. MOK bo, ko bo ustanovljena nova protidopinska agencija, lahko testiral sportnike v vseh olimpijskih sportih, tako na tekmovanjih kot tudi med pripravi. "S to agencijo bomo pomagali mednarodnim sportnim zvezam, ki ni-

majo dovolj denarja za redne in precej drage kontrole prepovedanih poživil. Ustanovili bomo tudi mobilni laboratorij za pomoč nad nad poživili, " je povedal predsednik MOK Juan Antonio Samaranch. MOK je že doslej namenjal za boj proti poživilom več kot 20 milijonov dolarjev letno, s podvojitvijo te vsote pa naj bi zagotovili nemoteno delovanje agencije.

Ena izmed točk dnevnega reda zasedanja IO MOK je bila tudi predstavitev svetovnega protidopinskega vrha, ki bo v Lausanni 2. in 3. februarja prihodnje leto. Na njem bodo obravnavali zaščito sportnikov, politične in etične vidike dopinga, preprečevanje in finančna vprašanja.

Samaranch je zasedanje v Lausanni izkoristil tudi za pojasnitev oziroma demantiranje svojih izjav v nekem španskem dnevniku. Pojasnil je, da se ne zavzema za zmanjšanje liste prepovedanih poživil, temveč le za to, da bi zdravniške komisije v določenih časovnih obdobjih analizirale seznam in ga posodobile.

KOŠARKA

Gradež: Tržačani danes v finalu

Pall. Trieste - Muller Verona 56:54 (20:27)

PALL. TRIESTE: Laso 10, Laezza, Alibegović 20, Bullara 4, Williams 9, Ansaloni 5, Miccoli, Vianini 6, Semprini 2, Pigato, Spigaglia.

GRADEŽ - Pall. Trieste je sinoci v prvi pofinalni tekmi s težavo, toda zaslužen premagal ekipo iz Verone, in se je uvrstil za nocojsnji finale, v katerem bo igral proti zmagovalcu sinočnje druge tekme med Pall. Gorizio in Cantujem.

Tržačani so sinoci zmagali zaradi prisebenjše igrav končnih minutah. Najboljši mož in strelec v tržaški ekipi je bil Teo Alibegović, dobro pa sta igrala se Laso in Williams.

NOVICE

Italijanski nogometni pokal: drevi Lucchese - Napoli

LUCCA - Z drevisnjim srečanjem v Lucci (20.45) se bo uradno začela letošnja italijanska nogometna sezona. Na sporedu bo namreč uvodno srečanje med Lucchesejem in Napolijem. Ostali spored bo jutri, in sicer: Umezzane - Cagliari, Livorno - Reggina, Nocerina - Verona, Monza - Lecce, Padova - Reggina, Cremonese - Atalanta, Chievo - Foggia, Gualdo - F. Andria, Atletico Catania - Brescia, Alzano - Torino, Cosenza - Treviso, Castel di Sangro - Perugia, Cesena - Pescara.

Ženski Tour: brez sprememb

SAINT LOUIS - Nemka Petra Rossner je v sprintu osvojila včerajsnjo, 11. etapo ženskega Toura. V cilju je prehitela Nizozemko Mirjam Melchers in Latvijko Zito Urbonaite. Latvijka Edita Pucinskaite je se vedno v vodstvu na skupni razvrstitvi pred Italijanko Luperinijevo.

Avstralci bodo prihodnji teden začeli prodajati vstopnice

SYDNEY - Organizacijski komite olimpijskih iger leta 2000 v Sydneyu (SOCOG) je sporočil, da se bo prodaja vstopnic za OI pričela prihodnjo sredo. SOCOG je zeleno luč za začetek prodaje vstopnic v četrtek dobil tudi od Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) na zasedanju v Lausanni. MOK sicer meni, da so Avstralci nekoliko pretiravali pri cenah vstopnic za posamezne olimpijske prireditve. Za sedeže v prvih vrstah na otvoritveni slovesnosti bodo morali ljubitelji OI tako odšteti kar 1000 dolarjev; pred dvema letoma na OI v Atlanti so Američani za enako udobje spravili v zep po 650 dolarjev.

Hingis in Novotna v četrtfinalu

MONTREAL -Na teniskem turnirju v Montrealu (nagradni sklad 926.000 dolarjev) imajo organizatorji obilo težav zaradi dežja. Izpeljali so le pet dvobojev osmine finala, tri pa so morali prekiniti oziroma preložiti. V četrtfinale sta se že uvrstili prva in druga nosilka, Svicarka Martina Hingis in Cehinja Jana Novotna. Prva je premagala Japonko Ai Sugijama s 6:3, 6:0, druga pa Italijanko Silvio Farina s 6:1, 6:4. Izpadla je sedma nosilka, Nemka Steffi Graf, ki jo je s 6:4, 6:4 premagala Spanka Magui Serna.

Polom prvih treh nosilcev

NEW HAVEN - Na teniskem turnirju v New Havenu z nagradnim skladom 870.000 dolarjev so prvi trije nosilci v osmini finala doživeli pravo katastrofo, saj so vsi že izpadli. Američana Peta Samprasa je ugnal Indijec Leander Paes s 6:3, 6:4, Avstralka Patricia Rafterja je ustavil Francoz Guillaume Raoux s 7:6 (10:8), 6:3, za Ceha Petra Kordo pa je bil usoden njegov rojak Bohdan Ulihrach s 7:6 (8:6), 6:3.

Rios izpadel že v osmini finala

INDIANAPOLIS - Na teniskem turnirju v Indianapolisu (nagradni sklad milijon dolarjev) so se koncali dvoboji osmine finala. Presenetljivo je že izpadel prvi nosilec Cilenec Marcelo Rios, premagal ga je Zimbabvijec Byron Black s 5:7, 6:1, 7:5.

Danes prvi nastop Vesne

Kriska Vesna, ki bo letos igrala v nogometnem promocijskem prvenstvu, bo danes opravila svoj prvi nastop. V Krizu se bo ob 18. uri pomerila z ekipo Trieste Calcio (bivši San Sergio). Naj omenimo, da pri Trieste Calcio igra tudi Matej Sirca, ki je lani nastopal za krisko enajsterico.

Obvestila

ZSSDI - NOGOMETNA SEKCIJA sporoča, da bo odhod združenih ekip v Tolmin: začetnikov BREGA, najmlajših ZARJE/GAJE in narasčajnikov PRIMORJA v ponedeljek, 24. t. m. ob 8.30 izpred nogometnega igrišča Primorja na Proseku.

ZENSKA EKIPA nujno išče pripravljenega trenerja! Zainteresirani naj pokličejo na tel. št. 040-44016 od 13.30 do 14.30 ali na 040-327165 od 18.30 do 20. ure.

SD MLADINA obvesca, da je se nekaj prostih mest za izlet v Robanov kot - kmečki turizem Govc (zgornja Savinjska dolina) od 2. do 5. septembra. Za informacije tel. na št. 040-220718 ali 040-213518.

SD KONTOVEL organizira od ponedeljka, 31. t.m. do petka, 11. septembra odbojgarski kamp za deklice letnikov 1985 in mlajše. Kamp se bo odvijal na igrišču na Kontovelu vsak dan, razen sobote in nedelje, od 9. do 16. ure. Za kosilo bo poskrbljeno.

Vpisovanje v ponedeljek neposredno pred začetkom tecaja. Informacije pri društvenih odbornikih.

SK BRDINA organizira v soboto, 29. avgusta VII. kraski bike slalom s pricetkom ob 17. uri ob novem krajevnem uradu za vzhodni Kras (Doberdobska ulica). Vpisovanje za tekmo bo na terenu od 16.15 dalje. Informacije na tel. št. 040-212859 in 040-299573.

KOTALKANJE / EVROPSKO PRVENSTVO

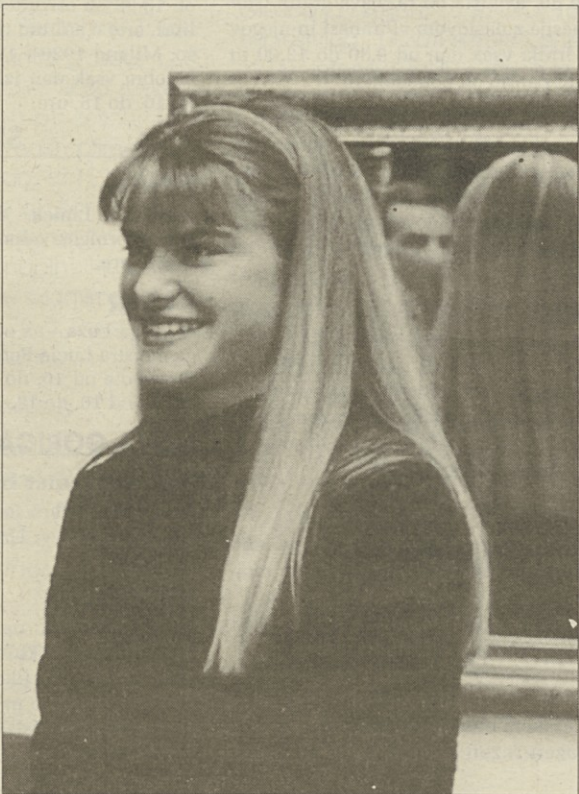
Tanja Romano prva v »shortu«

Poletovka ima danes možnost, da poseže po enem odličju

HANAU (FRANKFURT) - Poletovka Tanja Romano (na sliki) ima danes možnost, da poseže na evropskem prvenstvu v kotalkanju v kategoriji »jeunesse« po eni izmed kolajn, tako v prostem programu kot v kombinaciji.

Tanja je bila v obveznih likih četrta, v četrtek pa je bila v kratkem programu prva. Na drugo mesto se je uvrstila druga »azzurra« Anna Iannucci. Tretja pa je bila Spanka Frutuoso.

Tanja bo danes verjetno bila oster boj prav z Iannuccijevo, vsaj tako menijo v italijanskem strokovnem taboru. Tako poletovka kot Iannucci jeva sta bili v kratkem programu daleč najboljši in sta zato tudi neposredni favoritinji za zlato kolajno v prostem programu ter seveda tudi v kombinaciji.

PRESEDNIK DOMIA

Umrli Marino Barut

Zelo poznan v nogometnem okolju

Vso tržaško sportno javnost, posebno pa nogometne privrznice v dolinski občini je globoko pretresla vest o prerani smrti Gina Baruta, predsednika SK Domio.

Gino Barut, bolje poznan kot Marino, se je rodil pred 55 leti v Miljah, leta 1972 pa je bil med ustanovitelji SK Domio.

Kmalu zatem je postal predsednik tega društva in je to funkcijo nadvse dostojno opravljal vse do danes. Organizacijsko izredno sposoben je med svojim predsedovanjem uspel dograditi kar dve nogometni igrišči: prvega, otvorjenega leta 1975, je samo nekaj let kasneje »pobrala« hitra cesta, vztrajni Domjenci pa so pod Marinovim vodstvom in s pomočjo dolinske občine leta 1986 uspeli dograditi novo igrišče z lepo urejenim društvenim sedežem in prostorno dvorano. Nogometna ekipa Domia nastopa danes v 1. amaterski ligi in steje več kot 180 včlanjenih nogometašev, kar je dokaj zavirljiv uspeh in za katerega nosi veliko zaslug prav Barut.

Pogreb Gina Baruta - Marinota, bo danes ob 11. uri iz Ul. Costalunga na miljsko pokopališče.

Zalovanju zene Serene in hčerk Emanuele in Cinzie se pridružuje sportna redakcija Primorskega dnevnika. (Walter Bet)

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

VERONA

50. Shakespeare festival

Dne 28., 29. in 31. avgusta ter od 1. do 5. septembra ob 21.00 bo uprizoritev »Dvanajste noci«, državna premiera.

MEDITERAN festival

IZOLA - Manziolijev trg

Danes, 22. avgust - JAMS & ANA PUPEDAN

(Nemcija, Slovenija)

Petek, 28. avgusta - RICHARD WALLLEY (Avstralija)

POLETJE V VILI MANIN

Danes, 22. avgusta, ob 18.00, »Figure nel parco«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V sklopu proslav ob stoletnici smrti cesarice Elizabete bodo uprizorili balet »Elizabeth: Sanje v pozni poletni noci«, nastopa Carla Fracci. Premiera bo 10. septembra ob 20.30. Ponovitve 11., in 12. septembra ob 20.30 ter 13. septembra ob 18.00. Informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

Miramarski park

Do 31. avgusta vsak ponedeljek, torek in sredo bo na sporedu dvakrat dnevno predstava »Luci in zvoki«. Urnik: v avgustu ob 21.00 in 22.15.

Danes, 22. avgusta, ob 20.30 (ob priliki 100-letnice smrti cesarice Elizabete), koncert dua Michelazzi - Feri, igrala bosta na flavto in kitaro.

V soboto, 29. avgusta, ob 20.30 bo igral ansambel »Lumen Harmonicum« z glasbo iz 17. stoletja.

V torek, 22. septembra bo na Trgu Unità nastopil Paolo Conte.

SESJAN

Caravella - Sesljanski zaliv - Program koncertov do 30. avgusta od 20.30 do 23.30.

Danes, 22. avgusta - I Point.

Jutri, 23. avgusta - Franco Ghietti band.

V petek, 28. avgusta - The Organ Trio.

V soboto, 29. avgusta - I Taxi.

V nedeljo, 30. avgusta - Blues Etcetera.

46. mednarodni poletni festival

Poleti 56 dan zvečer začne

Ljubljana

Zvezdni prah

Križanke, 28. avgusta ob 20.30 — G. Verdi: REQUIEM, Simfonični orkester RTV Slovenija

Glasbene razglednice - Križanke

27. avgusta ob 20.30 — F. Lehár: DEZELA SMEHLJAJA, romantična opereta, Opera in balet SNG Maribor

31. avgusta ob 20.30 — P. I. Čajkovski: LABODJE JEZERO, balet, Opera in balet SNG Maribor

Ko maske oživijo

Križanke, Peklensko dvorišče, 24. avgusta ob 20.30 — A. Nikolaj: BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE, monodrama, igra Polona Vetrh, režija Boris Kobal

Drama SNG Ljubljana, 26. avgusta ob 20.30 — W. Shakespeare: UKROCENA TRMOGLAVKA, komedija, Slovensko ljudsko gledališče Celje

V vročici večera - Križanke

25. avgusta ob 20.30 — VLADO KRESLIN, MLADI BOGOVI, BELTIŃSKA BANDA

V soboto dopoldan - vsako soboto ob 11.00 na Prešernovem trgu

22. avgusta — AKADEMSKA FOLK. SKUPINA F. MAROLT

29. avgusta — ORKESTER SLOVENSKE POLICIJE

mladi levi

mednarodni festival gledališča in plesa LJUBLJANA

22. avgust

ob 21.00 kinetično gledališče Sashe Pe-pelyaeva (Rusija): The view Russian grave from Germany / Ljubljanski grad from Thursday to Friday / Ljubljanski grad

23. avgust

ob 21.00 Les zoms (Francija): Les pointures / Mladinsko gledališče

24. avgust

ob 21.00 Showcase beat le mot (Nemčija): Radar, radar nicht ist egal / Mladinsko gledališče

25. avgust

ob 21.00 Projecte Gallina (Španija): Los cinco se una mano sodra / Mladinsko gledališče ob 21.45 Kamilla Wargo Brekling (Danska): »Maxine pa farten 1« / Mladinsko gledališče ob 22.15 Jordi Cortés Molina (Velika Britanija / Španija): Lucky / Mladinsko gledališče

26. avgust

ob 21.00 Rebecca Murgi (Italija): Focus on I / Mladinsko gledališče

27. avgust

ob 21.00 Bo Madvig (Danska): Flat fisch n°8 / Mladinsko gledališče ob 21.45 Kamilla Wargo Brekling (Danska): »Maxine pa farten 1« / Mladinsko gledališče ob 22.15 Jordi Cortés Molina (Velika Britanija / Španija): Lucky / Mladinsko gledališče

28. avgust

ob 15.00 »Kaj lahko povemo o gledališču in plesu 90.ih«, okrogla miza: moderatorka Eda Čufer / Gledališče Glej ob 20.00 Museum / Barbara Novakovič Kolenc (Slovenija): Deklica in kontrabas / Mladinsko gledališče

29. avgust

ob 21.00 Sebastian Horvat (Slovenija): Ion / Mladinsko gledališče

poletje v muzeju revoltella

Do 30. avgusta s pričetkom ob 21.00: »Le canal« s Pier Paolom Venierjem.

V četrtek, 27. avgusta ob 21.00: »Potovanje med vrsticami«, Giuseppe Culicchia.

V petek, 28. avgusta ob 21.00: »Girando: cartoonia«, Bruno Bozzetto.

V soboto, 29. avgusta ob 21.00: »Šalom Trst glasba«, Corrado Greco, klavir.

VERONA

50. Shakespeare festival

Danes, 22. avgusta ob 21.00 bo Plesna skupina Arene uprizorila balet »Romeo in Julija«, državna premiera.

TREVISO

Piazza Burchiellati

V ponedeljek, 31. avgusta nastop Fabrizia De Andrè.

V četrtek, 3. septembra nastop ansambla Prozac+.

PalaVerde Villorba

V nedeljo, 27. septembra bo nastopal Renato Zero.

V soboto, 17. oktobra nastop Carlosa Santana.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Cerkev na Kostanjevici

V okviru cikla Glasba z vrhov sv. Franciska

V sredo, 26. avgusta, Kvartet saksofonov Danubia, Dunaj.

V soboto, 29. avgusta, slavnostni koncert 2. Mednarodnega srečanja saksofonistov.

PORTOROŽ

Avditorij, letno prizorišče

Danes, 22. avgusta ob 21.00, multimedialni spektakel »Terra mystica«.

Trg Prekomorskih brigad

Jutri, 23. avgusta ob 20.30: Ljudsko izročilo - nastop Istrskih muzikantov.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjušnice miramarskega gradu

Do 8. novembra je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: do 24. oktobra je razstava odprta vsak dan od 9. do 18.45, od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad ob 8. do 18. ure).

Miramarski park - tople grede: do 30. septembra je na ogled zanimiva razstava živih metuljev »Metuljev vrt«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

Poštna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Galleria Rettori Tribbio 2: do 28. avgusta bo odprta razstava »4^a. rassegna internazionale del bronetto« s sledecim urnikom: v tednu od 18.30 do 20.30 ob praznikih in ponedeljkih zaprto.

Palaca Cestanzi: do 30. avgusta bo odprta razstava »Colezionare Trieste: pubblicità e prodotti industriali d'epoca«. Urnik: vsak dan od 10.00 do 20.00.

Rizarna pri Sv. Soboti: odprta razstava slik in risb, ki so jih dijaki klasičnega liceja Petrarca posvetili žrtvam nacističnega koncentracijskega taborišča »Cvetje upanjak«. Razstava bo odprta vsak dan do 13. septembra od 9.00 do 13.00 ure.

Lipanjepuntin artecontemporanea (Ul. Diaz 4): do 16. septembra, so protagonisti slikane, barvane, pakirane, digitalne in tridimenzionalne roze »Nothing But... Flowers«. Urnik razstave: od 11. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob ponedeljkih zaprto. Poletni pocitek pa je od 3. do 23. avgusta. Web: www.copeco/lipuarte.

Knjigarna »Borsatti«, ulica Ponchielli, 3: do 7. septembra je odprta razstava z naslovom »Un giorno d'estate«.

Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure (v obdobju prireditve Muzeji zvečer je razstava odprta do poznega). Od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) bo raz-

stava odprta od 9. do 22. ure.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novembra bo na ogled razstava Kraski premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) pa bo tudi popoldne od 16. do 22. ure.

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela tržaskih slikarjev zidovskega rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zaprt. V obdobju prireditve Poletje v Revoltelli bo razstava zvečer dlje odprta, od 6. do 11. oktobra (Barcolana) pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.

V Postnem in telegrafskem muzeju so do 8. novembra na ogled znamke, pošne pošiljke in medalje z motivi zidovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure, avgusta je muzej zaprt ob nedeljah in praznikih.

V občinski galeriji bo do 1. septembra odprta fotografška razstava Gabrieleja Crozzolija »Jobovo oko«. Urnik: od 10. do 14. in od 16. do 20. ure.

Ljudski vrt, Ulica Giulia 2: do 30. avgusta bo na ogled razstava država Izrael, petdeset let fotografij agencije Magnum. Razstava je v sklopu pobude Salom Trst.

Gledališče Miela: do 6. septembra v okviru pobude Transformation - Natura Naturans 3 razstavlja enajst umetnikov različnih narodnosti. Mednarodna razstava sodobne umetnosti je odprta ob ponedeljka do petka od 18. do 23. ure, ob sobotah tudi dopoldne od 10. do 13. ure, ob nedeljah pa samo dopoldne.

OPČINE

Prosvetni dom

Do 20. septembra je odprta razstava Ribistvo skozi stoletja v Trzaskem zalivu. Ogledi ob delavnikih med 16. in 20. uro, po dogovoru možni vodeni ogledi za skupine tudi v jutranjih urah. Rezervacije na telefon 040-213945.

SESJAN

Sedež APT

Do 22. avgusta razstavlja Marina Michelli. Urnik: od

ponedeljka do nedelje od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

MILJE

Sedež APT

Do 25. avgusta, razstavlja svoje slike Fabio Balbi. Naslov le-te »Paesaggi istriani« organizira kulturno društvo »Fameia Muiesana«. Urnik razstave je od ponedeljka do nedelje in sicer od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: je ves mesec avgust zaprt.

GORICA

Goriski grad: do 30. avgusta bo razstava grafik Giovanbattista Piranesija z naslovom »Piranesi in njegov cas 1720-1778. Urnik: vsak dan od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Zaprto ob ponedeljkih.

Goriski pokrajinski muzeji - palaca Morassi

Do 30. septembra, bo odprta razstava z naslovom »Fiori d'arancio«. Razstavljene bodo porocne obleke ter porocna oprema prejšnjega in tega stoletja. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure (ob četrkih do 23. ure) in ob praznikih od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure.

PASSARIANO

Villa Manin

Do 8. novembra t.l. je na ogled razstava »Kraljevi parki«. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah non stop od 10. do 19. ure.

VIDEM

Videmski grad: do 6. septembra bo vask dan od 9.00 do 19.00, ob sobotah do 22.00 ure ogled Skrite mojstrovine Ermitaza.

V cerkvi Sv. Franciska, do 13. septembra na ogled razstava »Nuove contaminazioni 1998«.

BURANO

V Buranu v cipkarskem muzeju, je razstava »Cipke z iglo«. Ogled možen razen ob torkih od 10.00 do 17.00.

PUPPET FESTIVAL 1998

G O R I C A

2. september

18.00 Giardino Municipio: Freyer teater (Ljubljana - Slovenija) - Tobia zgodovina malega psa.

19.00 Giardino ex Mittelpark ex O.P.P.: Teatro Alegre (Pinerolo - Torino) - A'nnamurata mia

21.00 Kulturni dom: Ass. Figli d'Arte Cuticchio (Palermo) - L'Urto del mostro

3. september

18.00 Giardino Lenassi: Skupina Gennaro Ponticelli (Milan) - Pulcinella innamorato

21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Claudio Cinelli »Porte Girevoli« (Vinci - Firenze) - J.E.F.

4. september

18.00 Rimembranza: Burattinteatro (Mantova) - I tre porcellini

21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Centro Teatro Animazione (Gorica) - Il bacio di una morta

5. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Teatro del Pavaglione (Casalecchio di Reno - Bo) - L'incanto del bosco

21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Nacionalno lutkarsko gledališče (Praga - Ceska) - Don Giovanni

6. september

18.30 Borgo Castello: Maninalto (Viterbo) - Storie a colori

20.30 Grad - Corte dei Lanzi: Tiriteri (Vinci - Firenze) - Pulcinella, mon amour

21.30 Borgo Castello: Chris Gilmour (Manchester - Velika Britanija) - Prelude

7. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Comp. delle belle donne (Ancona) - Notte per sogni e per aghi

21.00 Kulturni dom: Puppentheater Firlenfanz (Berlin - Nemcija) - Il flauto magico

8. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Lutkovno gledališče Maribor (Slovenija) - The circus is coming

21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Theater 3/4 - (Banja Luca - Poljska) - Gaia

18.00 Ljudski park: Lutkovno gledališče iz Vareseja - Briciole

21.00 Kulturni dom: Teatro Gioco Vita (Piacenza) - Orfeo ed Euridice

BENETKE

Palaca Fortuny (trg Sv. Marka): do 20. septembra je na ogled fotografska razstava »Benetke devetsto«. Urnik razstave: vsak dan razen ponedeljka od 10.00 do 18.00.

Razstavni prostori Zbirke Peggy Guggenheim: do 13. septembra, vsak dan razen ob torkih od 11.00 do 18.00 bo razstava »Morandi Ultimo: nature morte 1950-1964«.

Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

MILAN

Knjiznica v Ulici senata 14 - v torek, 22. septembra, ob 18.30 bo otvoritev razstave »Botteghe di editoria, libri, arte e cultura tra Montenanapoleone e Borgospeso, Milano 1920 - 1940«. Razstava bo odprta do 25. oktobra vsak dan izključno ob ponedeljkih in sicer do 10. do 18. ure.

SLOVENIJA

LIPICA

Kobilarna Lipica - do konca avgusta je Galerija Avgusta Cernigoja odprta od torka do ponedeljka od 11. do 18. ure.

KOPER

Galerija Loza - na ogled so dela znanega italijanskega mojstra Lucia Fontane. Galerija je odprta od torka do sobote od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

NOVA GORICA

Poslovni center HIT

Do 6. septembra je na ogled razstava »Enajst goriskih slikarjev«. Urnik razstave: vsak dan od 10.00 do 19.00.

KROMBERK

Grad Kromberk:

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Pisana delavnica: Slano testo
 20.30 TV dnevnik, nato Utrip evangelija

RAI 1

6.00 Euronews
 6.40 Nan.: Anna Maria
 7.30 Otroški variete La Banda dello Zecchino, vmes nan. Harry in Madison, risanke Princessa Sissi
 9.15 Variete za najmlajše: Hul-laballoo
 9.45 Glasb. odd.: 21. Poletni maraton - Swan Lake
 10.55 Film: I cuori infranti (kom., It. '63, i. Franca Valeri)
 12.25 Vreme in dnevnik
 12.35 Nan.: Matlock - Milijarder (i. Andy Griffith, 1. del)
 13.30 Dnevnik
 14.00 Aktualna odd. o morju: Lineablu
 15.15 Dokumenti: Kraljestvo delfinov
 15.45 Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Rupert in nan. Se bojs teme?
 18.00 Dnevnik
 18.10 Nabozna oddaja: A sua immagine
 18.30 TV film: L' inondazione - Poplava (dram., Avstral. '93, i. Joe Spano, David Lascher)
 19.30 Vremenska napoved
 20.00 Dnevnik, 20.35 Sport
 20.40 Kviz: La Zingara (vodi Cloris Brosca)
 20.50 Variete: Igre brez meja (vodita Mauro Serio in Flavia Fortunato)
 23.00 Dnevnik
 23.05 Izzrebanje lota
 23.10 Posebnosti Tg1
 0.00 Dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
 0.20 Film: Il tuffo (kom., It. '93, r. M. Martella, i. V. Saleme, C. Natoli)
 2.05 Glasb. oddaja

RAI 2

7.00 Scanzonatissima, 7.15 Cercando cercando
 8.00 9.00, 10.00, 10.30, 11.50 dnevnik
 8.10 Film: Amore all' italiana (kom., It. '66)
 10.05 Nan.: Lassie, 10.35 Komisar Kress
 11.35 Ci vediamo in TV
 13.00 Dnevnik
 13.30 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
 14.00 Vremenska napoved
 14.05 Film: W le donne (kom., It. '70, i. Little Tony)
 15.45 Nan.: Law & Order
 16.35 Film: L' invasore bianco (western, ZDA '54)
 18.20 Aktualno o pocitnicah: Un mondo di vacanze
 18.50 EP v atletiki
 20.00 Risanke: Tom in Jerry
 20.20 Izzrebanje lota
 20.30 Dnevnik
 20.50 TV film: Messaggi di un killer - Papertrail (thriller, ZDA '96, i. Jennifer Dale, Chris Penn)
 22.35 Proza: Caviale e lenticchie (i. N. Taranto, R. Bianchi), (23.40) dnevnik, vreme
 1.35 Brezdelje utruja?

RAI 3

7.05 Film: Permettete, signora, che ami vostra figlia? (kom., It. '74)
 8.45 Glasba: 15 minut slave
 9.00 EP v atletiki
 12.00 Dnevnik
 12.05 Koncert
 13.15 Komicni filmi Chaplina
 14.00 Dezelne vesti, dnevnik
 14.35 Glasba: Girofestival
 15.15 Sport
 16.00 Motociklizem: VN Ceske
 16.30 EP v atletiki
 18.50 Vremenska napoved
 19.00 Dnevnik, dezelne vesti
 20.00 EP v atletiki
 20.30 Aktualna odd.: Ciak... animali in scena (vodi Giorgio Celli)
 20.35 Film: Zanna Bianca - White Fang (pust., ZDA '91, i. Ethan Hawke)
 22.30 Dnevnik in dezelne vesti
 22.55 Aktualno: La principessa sul pisello
 23.55 Dnevnik in vreme
 0.05 Sport: boks: Branco - Andrews (SP v srednji kat.)
 1.20 Fuori orario, film: Concorso (Ceska '63)

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Zingara
 8.50 Dok.: Expedition Jaguar
 10.00 Aktualno: Sabato 4 bis
 11.30 Dnevnik
 11.40 Kviz: Iva Show
 12.30 Giù la maschera
 13.30 Dnevnik
 14.00 La macchina del tempo
 14.30 Nan.: Il senso del mistero
 15.00 Dok.: Amico cucciolo
 15.30 Aktualna odd.: Doma pri Luisi Beccaria
 16.00 Nan.: Chicago Hospital
 18.00 Variete: Perdonami
 18.55 Dnevnik in vreme
 19.30 Variete: Game Boat
 20.35 Film: Finché c'è guerra c'è speranza (kom., It. '74, r.-i. Alberto Sordi)
 22.30 Film: Perché si uccide un magistrato (dram., It. '74, r. D. Damiani, i. F. Nero)
 0.55 Pregled tiska
 1.30 Film: Caldi amori zero gradi (kom., Rom. '69)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
 8.00 Jutranji dnevnik Tg5
 8.30 Nan.: Neverjetni Hulk, 9.35 Deset je malo
 10.10 Aktualno: Affare fatto
 10.30 Risanke
 11.00 Nan.: Druzina Hogan, 11.30 Papà Noè
 12.30 Nan.: Due per tre (i. J. Dorelli)
 13.00 Dnevnik TG 5
 13.30 A regola d' arte
 13.45 Film: Dottor Jekyll e gentile signora (kom., It. '79, i. Paolo Villaggio, E. Fenech)
 16.00 Film: Il coraggio (kom., It. '55, i. Totò, Gino Cervi)
 18.15 Nan.: Plavalaska za oceta (i. Patrick Duffy, Suzanne Sommers)
 18.45 Variete: Poletni Tira & Molla (vodi Giampiero Ingrassia)
 20.00 Dnevnik TG 5
 20.35 Variete: Doppio lustro (vodita Gene Gnocchi in Tullio Solenghi)
 21.00 Variete: Forza papà (vodita Mara Venier, Gerry Scotti)
 23.15 Variete: L' Italia di Don Camillo
 0.00 Nan.: Detektiv Mike Land
 1.00 Dnevnik
 1.30 Variete: Doppio lustro

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ultraman
 6.40 Otroški variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina
 9.40 Aktualno: Gimmy - Svet fitnessa
 10.10 Nan.: Professione vacanze (i. Jerry Calà, Mara Venier)
 12.00 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
 12.55 Nan.: Genitori in blue jeans
 13.30 Risanke
 14.00 Risanke: Jetson
 14.30 Dok.: Ushuaia
 16.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
 17.30 Nan.: Xena
 18.30 Odprti studio, 18.55 Sport studio
 19.00 Nan.: V osmih pod streho, 19.30 Pappa e Ciccio (i. J. Mills, Richard Long)
 20.30 Risanke
 20.45 Film: Lo squalo 4 - Jaws The Revenge (pust., ZDA '87, i. L. Gary, L. Guest)
 22.45 TV film: Intrappolati all' inferno (thriller, ZDA 96, i. Shannon Tweed, Lance Henriksen)
 0.40 Italija 1 sport
 1.15 Film: Terre desolate (western, ZDA '91)

TELE 4

19.30 23.00 Dogodki in odmevi
 15.15 Nad.: Prava ljubezen
 17.00 Goldrush
 18.00 Poletni Musichiamo
 20.30 Film: L' uomo che fuggì dal futuro
 22.10 Se domani verrà
 23.30 Automobilissima
 0.16 Konjske dirke

MONTECARLO

13.00 19.30, 23.40, 1.55 Dnevnik, 19.50 TMC Sport
 12.55 Nan.: Airwolf
 14.00 Film: Le pistole dei magnifici 7 (ZDA '69)
 16.00 20.00 EP v atletiki
 19.30 Nan.: Parker Lewis
 20.40 Nogomet: Lucchese - Napoli
 23.10 Aktualna odd. o zločinih: Intorno al delitto
 23.45 Nogomet: Barcellona - Mallorca

Slovenija 1

7.55 Napovedniki
 8.00 Zgodbe iz školjke, 8.30 ris. nan.: Carobni solski avtobus, 8.55 Zivahni svet R. Scarryja (ris. nan.), 9.20 Modro poletje (Sp., 24. ep.)
 9.55 Dobrodošli doma
 10.00 Na Lentu: James Brown in dr. John
 11.35 Pojem soncu in conce v meni poje: Vokalna skupina Corona
 12.05 Tednik
 13.00 Poročila, vreme, sport
 13.15 Oddaja TV Koper: Milje in vozli
 13.45 Nan.: Vezni sanjca (ZDA, 13. ep.), 14.10 Inspektor Morse (10. ep.)
 15.05 Film: beraska opera (Nemcija)
 16.50 Obvestila
 17.00 Obzornik, vreme, sport
 17.15 Nasa pesem '98
 17.50 Oddaja TV Maribor: Na vrtu
 18.15 Ozare
 18.20 Dokumentarna odd.: Okavango (Fr., 4. del)
 19.10 Risanke
 19.30 Dnevnik 2, vreme, sport
 19.55 Utrip
 20.15 Terra gitana - Gipsy Kings
 21.10 Novice iz sveta razvedrila
 21.40 Oddaja o turizmu: Homo turisticus
 22.00 Dokumentarna serija: Druženje in praznovanje (ZDA, 3. del)
 22.30 Poročila, vreme, sport
 22.55 Film: The Damned (It.-Nemcija)
 1.35 Film: Dragstrip Girl (ZDA)
 2.55 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
 17.00 Videospot dneva
 17.05 Zgod. avtomobilizma
 17.35 Kluze pri bovcu
 18.05 Lokalne TV Slovenije: TV Novo mesto
 18.35 Program za otroke.
 Risanke: Robin Hood
 19.30 Videostrani
 20.00 Videospot dneva
 20.10 Duhovna misel
 20.25 Moc bioenergije
 20.50 Okarina etno festival 98
 22.00 Zgod. avtomobilizma
 22.30 Las vegas

Slovenija 2

7.10 0.50 Teletekst
 7.25 Vremenska panorama
 9.25 Napovednikii
 9.30 Zlata srestdeseta: Nostalgija s Tatjano Gros
 10.30 Animirana nanizanka: Jeklene ptice (VB)
 11.20 Film: Razsodba (ZDA)
 13.30 TV prodaja
 14.00 Teniski magazin
 14.30 EP v odbojki: Slovenija - Romunija (moski, prenos iz Kanala)
 16.30 EP v atletiki (posnetek iz Budimpeste)
 17.00 EP v Budimpesti
 20.45 Mednarodni kosarkarski turnir: Union Olimpija - Tofas (iz Domzal)
 22.15 V vrtincu
 22.45 Sobotna noc
 Koncert skupine Wall-flowers
 Koncert Phila Collinsa
 0.45 Napovedniki

Koper

16.00 Euronews
 17.00 EP v atletiki
 17.30 Eccehccimanca
 18.00 Program v slovenskem jeziku: Brez meje
 18.30 Poletje brez meje
 18.45 Primorska kronika
 19.00 TV Dnevnik, vreme, sport
 19.25 Jutri je nedelja
 19.35 Risanke
 19.50 Nan.: Police News
 20.50 Film: Slepa ulica (It. '69, r. G. Palmieri, i. A. Giordana, E. Stewart)
 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
 22.30 EP v atletiki
 23.30 Film: Svilena krila (It., r. Dino B. Partesano, i. D. Pozzetto, P. Gagnone)
 0.30 Vsedanes - TV dnevnik
 0.45 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika

RADIO**Radio Trst A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Soft music; 8.30 Kulturni dogodki; 9.00 Potpuri; 10.10 Koncert operne glasbe; 11.30 Odprta knjiga: Spomini na Rainerja M. Rilkeja (i. M. Sardoč, r. B. Trekman, 13. del); 11.45 Country glasba; 12.00 Krajevne stvarnosti: Iz Režije; 12.30 Orkestri; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Z naših prirediteljev; 4. revija kraških pihalnih godb; 15.15 Taka Banda; 16.15 Glasba za vse okuse; 16.30 Človek, bivol in tiger; 17.00 Kulturna kronika, nato Klasični album: F. Chopin; 18.00 Mala scena: Slovenski obračun s samim seboj - v iskanju naše posebnosti... (r. J. Povše); 18.40 Plesni ritmi; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl.; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zmo v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranovih kosarkarskih tekem.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 10.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.05 Primorska poje;

7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Sobotni kviz; 8.50 Kulturni koledar; 9.00 Jingle, napoved; 9.15 Ne bojte se klasiike; 10.50 - 12.00 RK na obisku; 13.00 Pomorstvo; 13.30 Turistična poročila; 14.00 Glasba po željah; 15.30 DIO; 16.15 Glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Intervju; 19.30 Glasba in sport; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 Iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.35 Nogomet; 8.40 Izbirali ste; 9.33 Sabato insieme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Fonorizzonte; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Martina's affic; 14.33 Sigla single; 16.00 Hot hits; 18.00 Fun clubs; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in sport.

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Sobotna raglja; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila, osmrtnice; 14.05

Poslušalci čestitajo; 15.30 DIO; 16.30 Naš gost; 17.05 Mozaik.; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Besede, besede, besede; 22.00 Zrcalo; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.30 Informacije, Koledar prirediteljev; 9.35 Popevki tedna; 12.40 Sport; 13.30 Glasb. želje; 14.00 Kinobluz; 15.00 Gost izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 17.30 Informacije v tujih jezikih; 18.45 Črna kronika; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, sport; 22.30 Glasba J. Webra.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Jazz, blues, dixieland; 11.05 Naši umetniki; 13.05 Zgodnja dela; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Zbori; 15.30 DIO; 16.15 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.20 V podvečer; 20.00 festival Radovljica 98; 22.00 Do polnoči; 23.55 Glasba za konec dneva; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi - Od srca do srca.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik s o.z. - Trst
 Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
 Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
 e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglaš 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
 Naročnina za Italijo 480.000 LIT
 Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
 DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
 ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Skandinavijo in vzhodno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta bo čez dan dosegla naše kraje. Z zahodnimi vetrovi bo dotekal nad naše kraje nekoliko bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.13 in
zatone ob 20.02.
Dolžina dneva 13.49.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 6.26 in
zatone ob 20.16.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja
25.4 stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vreme bo vplivalo obremenilno. Pri občutljivih ljudeh se bodo pojavile težave: slabo počutje, nemir itd.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.29 najnižje -60 cm, ob 10.59 najvišje 45 cm, ob 16.46 najnižje -27 cm, ob 22.30 najvišje 42 cm.

Jutri: ob 4.55 najnižje -57 cm, ob 11.24 najvišje 45 cm, ob 17.15 najnižje -28 cm, ob 22.59 najvišje 39 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	24	2000 m	10
1000 m	19	2500 m	7
1500 m	14	2864 m.....	5

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno, čez dan bodo občasno padavine, delno kot plohe ali nevihte. SOSEDNJE POKRAJINE: Spremenljivo do pretežno oblačno bo, predvsem v krajih severno in zahodno od nas bodo občasno padavine, delno kot plohe.

JUTRI

V nedeljo se bo vreme izboljšalo in delno zjasnilo, v ponedeljek bo delno jasno z zmerno oblačnostjo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Pobuda za »temno nebo« nad Slovenijo

LJUBLJANA - Milijoni luči v mestih po vsem svetu so v zadnjih 40 letih »zbrisali« zvezde z neba. Ljudje, ki živijo v mestih, jih ne vidijo več. Astronomi svetlobo, ki se izgublja v nebo, imenujejo svetlobno onesnaženje. Astronomi, strokovnjaki s fakultete za matematiko in fiziko Herman Mikuz in Tomaž Zwitter, pravita, da svetlobno onesnaženje posebej ovira astronomska opazovanja, ker se sibka nebesna telesa na osvetljenem nebu preprosto izgubijo. Se pred parlamentarnimi posvetili pa je poslanec Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Samo Bevk javnosti predstavil osnutek uredbe o zmanjšanju svetlobnega onesnaženja v Sloveniji, ki naj bi jo izdala vlada.

Namen pobude »za temno nebo« pa je opozoriti široko javnost na problem svetlobnega onesnaženja in njegov negativen vpliv na astronomska opazovanja in okolje nasploh. Gre namreč za se enega od virov onesnaževanja okolja, ki ga zaznavamo sele v novejšem času, ko je prislo do velikega povečanja emisije svetlobe iz umetnih virov, v glavnem iz velikih urbanih področij. Po Sloveniji je veliko nezasedenih in nestrokovno postavljenih svetilk zunanje razsvetljave, tako da se velik del svetlobnega toka (in s tem tudi dragocene električne energije) izgublja v nebo. Svetloba, ki uhaja v nebo, se

razpršuje na vodnih kapljicah in delcih prahu. Nebo je zato postalo svetlejšo do te mere, da se sibki nebesni objekti preprosto izgubijo na njegovem ozadju, pojavljajo se strokovnjaki.

V Sloveniji k svetlobnemu onesnaženju največ prispevajo velika urbana področja, kot so Ljubljanska kotlina, Maribor, Celjska kotlina pa tudi obalna regija. Cilj pobude »Za temno nebo nad Slovenijo« nikakor ni, da bi bila Slovenija ponoči v temi. Strokovnjaki pravijo, da bi morali le postavljati boljše razsvetljavo, ki sveti navzdol, kjer svetlobo potrebujemo, in ne navzgor, kjer nikomur ne koristi. Uporaba kakovostnejših svetilk v zunanji razsvetljavi pa bi zmanjšala svetlobno onesnaženje na najmanjšo mero. Uporaba kakovostnejših svetilk pomeni tudi manjšo porabo električne energije, saj so v Sloveniji samo lani za javno razsvetljavo v državi porabili 120 GWh električne energije, to pa je stalo 1,5 milijarde tolarjev.

V Sloveniji je po podatkih Zavoda za spomeniško varstvo okoli 2000 cerkva, velika večina jih ima nočno razsvetljavo, žal pa so te naprave nestrokovno postavljene. Le majhen del te svetlobe se porabi za osvetljevanje stavbe, preostali del pa gre neovirano v nebo.

Astronomi pozivajo ljubitelje nočnega neba, naj pišejo ministru za okolje in

prostor dr. Pavlu Gantarju ali državnemu sekretarju Radovanu Tavzesu, da bi Slovenija dobila ustrezno uredbo za zmanjšanje svetlobnega onesnaženja. Pravijo tudi, da bodo poklicni astronomi naredili vse za čimprej sprejem ustrezne regulative.

S problematiko svetlobnega onesnaženja so se v evropskih državah začeli ukvarjati sele pred nedavnim. Najprej so v Veliki Britaniji uvedli določene omejitve in zasenčene svetilke v javni razsvetljavi. V Italiji, kjer je astronomija zelo razvita, so lani v Venetu sprejeli uredbo, s katero so uredili to problematiko in posebej zaščitili amaterske observatorije, v ZDA pa so se z omejevanjem svetlobnega onesnaženja začeli ukvarjati že v začetku 50. let.

Namen uredbe, ki naj bi jo sprejela slovenska vlada, pa je kar najbolj zmanjšati svetlobno onesnaženost v korist prebivalcev Slovenije in v dobro astronomov amaterjev, ostalih ljubiteljev neba ter astronomskih raziskav Observatorijev na Golovcu, Crnem Vrhu in Javorniku. V ta namen ta uredba predpisuje normative za zunanjo razsvetljavo s tem, da vzpodbudi nadzor tipov, vrst, konstrukcije, vgradnje in uporabe električnih naprav za razsvetljavo ter takšne načine in sisteme razsvetljave, ki varčujejo z energijo. (STA)

Samba in karneval po tokijskih ulicah

TOKIO - Ze 18. leto zapored v tokijski osrednji turistični nakupovalni četrti poleti za zabavo turistov in prebivalcev Tokia poskrbijo

skupine, ki so se uveljavile na karnevalu v Rio de Janeiru. Tokrat se je v ritmu sambe predstavila brazilska skupina Luxo So. (Telefoto AP)

Poletna zabava japonskih solarjev

JOKOHAMA - Enajstletni Su Fujivara z obcudovanjem opazuje skoraj 8 cm dolgega rogača velikana v posebni trgovini v Jokohami. Cena hrosca na sliki je 507 dolarjev, večino teh hroščev pa za zabavo in za denar vzredijo japonski solarji med poletnimi počitnicami.

